

PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE BERGA

Ajuntament de Berga

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

*Àrea de Cultura
Centre d'Estudis i Recursos Culturals*

Índex

Introducció.....	5
PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE BERGA. 1ª PART: DIAGNÒSTIC.	9
1. CONTEXT DEMOGRÀFIC I TERRITORIAL.....	11
1.1. Aspectes demogràfics.....	13
1.2. Aspectes econòmics i territorials.....	15
2. RECURSOS CULTURALS.....	19
2.1. Equipaments i patrimoni.....	21
2.2. Agents i operadors culturals.....	42
3. DINÀMICA CULTURAL.....	51
3.1. Educació artística i creació.....	53
3.2. Oferta i consum cultural.....	57
3.3. Comunicació i publicitat.....	64
4. SÍNTESE DE DIAGNÒSTIC.....	67
4.1. L'escenari urbà i territorial: la ciutat i la comarca.....	69
4.2. L'escenari cultural.....	70
PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE BERGA. 2ª PART: PROPOSTES.	73
1. METODOLOGIA.....	75
2. ORGANITZACIÓ I PRESENTACIÓ DE LES PROPOSTES.....	79
3. LÍNIES I OBJECTIUS ESTRATÈGICS.....	83
4. ANNEX. RELACIÓ DE PARTICIPANTS I CRÈDITS DE REALITZACIÓ.....	171

INTRODUCCIÓ

La majoria de municipis, en certs moments de la seva evolució necessiten un espai de reflexió per assentar aquells conceptes que generen una influència positiva o negativa pel seu desenvolupament però també cal obrir períodes de discussió i estudi en clau interna i externa per descobrir les fortaleses i debilitats que poden ajudar a treure les idees força per traçar la línia d'acció política cultural a desenvolupar en el futur.

En aquest moment de reflexió interna i externa del futur de la cultura és en el qual es troba la ciutat de Berga. Des de l'Administració local ja es va encetar un primer període de discussió en què es pretenia definir quin és el format idoni de les actuacions culturals per tal que responguin a les demandes i inquietuds dels ciutadans així com la possibilitat que a partir del propi coneixement de l'entorn cultural més pròxim faci rendible i atractiva des del punt de vista turístic-cultural la ciutat de Berga.

Un cop encetada la discussió i amb unes demandes clares per potenciar el paper de la cultura a la ciutat de Berga tant com a eix de cohesió, participació i desenvolupament intern com també fent de motor del desenvolupament de la pròpia ciutat i de la comarca del Berguedà, es va demanar assessorament i suport metodològic al Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona per desenvolupar un període de reflexió estratègica per aconseguir un Pla d'Acció Cultural de la ciutat de Berga.

Procés de realització del Pla d'Acció Cultural

La realització del Pla d'Acció Cultural de Berga s'articula a partir del següent procés operatiu:

S'ha establert una primera fase de diagnòstic, i una fase de propostes. La fase de diagnòstic s'ha materialitzat en l'elaboració del present document, que fou presentat en acte públic el dia 21 d desembre de 2002. En aquest acte es van avançar els continguts més rellevants i es van proposar els principals eixos de reflexió estratègica i línies de treball per a la fase de propostes que ha de conduir a la redacció del document definitiu del Pla d'Acció Cultural.

Fase de diagnòstic

Per a la realització d'aquest document de diagnòstic s'han seguit tres línies de treball paral·leles: realització d'un seminari de prediagnòstic, entrevistes amb agents culturals de la ciutat i elaboració d'un dossier amb informació i dades de situació sobre la cultura a la ciutat.

a) Seminari de prediagnòstic:

L'objectiu d'aquest Seminari ha consistit en analitzar la realitat dels equipaments, els serveis i les necessitats culturals de Berga per tal d'avançar en l'establiment d'unes primeres línies de prediagnòstic de la situació de la cultura al municipi. El Seminari ha comptat amb la participació dels responsables polítics i tècnics municipals així com a als membres de l'Institut Municipal de Cultura representants de diferents entitats i àmbits de la cultura local. Els participants han aportat la seva opinió qualificada sobre diferents aspectes de la cultura local com a **observadors qualificats** en tant que

gestors, promotors o dinamitzadors de projectes o entitats culturals, i també com a consumidors o usuaris de l'oferta cultural de la ciutat.

Aquest Seminari s'ha desenvolupat en dues sessions intensives de treball, en que es van tractar una sèrie de temes relacionats amb:

- Infraestructures i equipaments culturals.
Anàlisi de la realitat actual dels equipaments i de les infraestructures culturals i definició d'una proposta general de futur (continguts, usos, ubicació, gestió...)
- Programació i oferta de serveis culturals
Anàlisi de l'oferta de serveis culturals i definició d'una proposta d'acció cultural que de manera integrada i a mig i llarg termini doni resposta a les necessitats i els interessos de la població de Berga i del seu entorn.
- Estructures i sistemes de gestió.
Anàlisi i definició de sistemes òptims de gestió de l'acció cultural municipal, tant dels elements particulars (infraestructures i serveis) com del conjunt de l'estructura.
- Funcionament en xarxa (interna i externa)
Anàlisi de les relacions existents entre les diferents administracions, organismes, entitats i empreses que fan una oferta de serveis culturals a la ciutat o al seu entorn i establiment d'un sistema de xarxa que permeti optimitzar els esforços propis i els recursos públics i privats.

b) Treball de camp i entrevistes amb agents culturals

De forma paral·lela al desenvolupament del seminari també s'ha procedit a la realització del treball de camp, amb visites als equipaments destinats a usos culturals per tal de disposar d'informació de primera sobre l'estat físic i el funcionament d'aquestes infraestructures.

I també s'ha procedit a realitzar una sèrie d'entrevistes individuals en profunditat amb una sèrie d'agents culturals del municipi. Aquestes entrevistes es van plantejar amb la intenció de poder ampliar el ventall d'opinions qualificades sobre la cultura local, podent abordar aspectes que no s'haguessin plantejat en les reflexions conjuntes realitzades en els seminaris, o abordant qüestions que per un o altre motiu no s'haguessin tractant en aquestes reunions prèvies. Les entrevistes es van realitzar a una desena de persones membres d'entitats, professionals, artistes, creadors i promotors amb la voluntat que fossin representatives del teixit cultural berguedà.

c) Informació i documentació de base

Paral·lelament al desenvolupament d'aquest Seminari des de l'equip redactor del CERC s'ha procedit a la recollida de la informació bàsica sobre el municipi i la seva activitat cultural, així com dels indicadors que permeten contrastar la dinàmica cultural del municipi amb altres realitats culturals anàlogues.

Fase de propostes

Una vegada finalitzat el document provisional de diagnòstic i lliurat a totes les persones que van participar en algun moment del procés d'elaboració d'aquest document, es va plantejar una fase de treball participativa i oberta a la ciutadania per recollir les aportacions que volguessin fer les entitats culturals de la ciutat o qualsevol persona a títol individual.

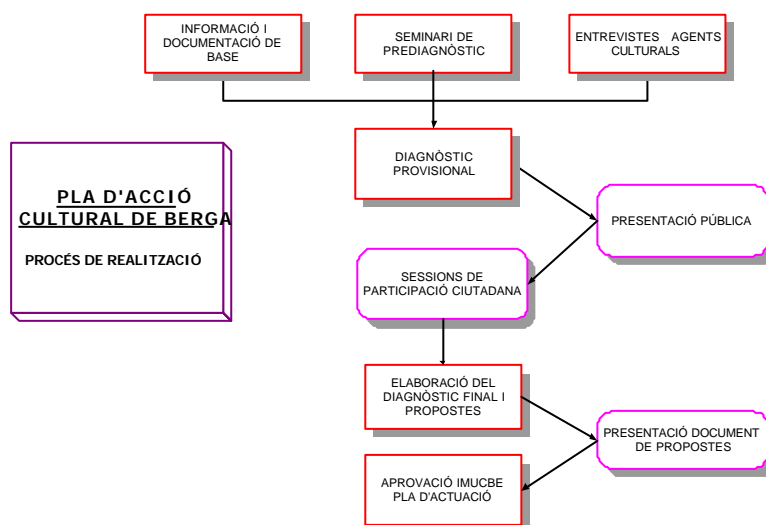
Aquesta participació es va concretar amb la realització de **dues sessions participatives**, a l'hora que a través del web de l'IMUCBE es podia accedir a la documentació que s'anava generant durant el procés.

La primera d'aquestes sessions oberta a totes les persones i entitats interessades que volguessin presentar les seves propostes d'actuació es va realitzar en forma de taller participatiu el dia 8 de febrer de 2003 i va comptar amb la presència d'unes 35 persones. D'aquesta sessió en va sortir un bloc de propostes que es va completar amb aportacions que posteriorment van fer arribar a l'equip redactor del Pla diverses persones i entitats.

Aquestes propostes van ser recollides per l'equip redactor del Pla, agrupades i organitzades per facilitar-ne la seva valoració i posterior ponderació per part de les persones i entitats participants.

El llistat de propostes agrupades es va presentar en una nova sessió pública realitzada el dia 22 de març de 2003 en la que els participants van escollir les propostes en funció de les seves prioritats. Per facilitar aquest procés selectiu es van establir quatre àmbits temàtics i cada participant va escollir un màxim de 4 propostes per cadascun dels àmbits.

Entre les persones presents en aquesta sessió i les que van completar la seva elecció posteriorment es van recollir **propostes elaborades per persones corresponents a més de 20 grups o associacions de la ciutat**. El resultat d'aquestes aportacions –que es presenten a l'annex- han estat la base per elaborar les propostes d'actuació del Pla d'Acció Cultural tal com es presenten a continuació.

PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE BERGA

1ª PART: DIAGNÒSTIC

1. CONTEXT DEMOGRÀFIC I TERRITORIAL

1.1. ASPECTES DEMOGRÀFICS

El perfil demogràfic de la població actual, i les previsions d'evolució a curt i mitjà termini són factors de primer ordre a considerar en qualsevol procés de reflexió i planificació estratègica. En el nostre cas es tracta d'apuntar els principals trets que determinaran l'horitzó demogràfic on s'haurà de desenvolupar l'acció cultural de la ciutat de Berga.

L'evolució demogràfica recent ha suposat un increment lleu, però sostingut de la població, que en el darrer cens oficial de 2001 s'ha situat en el llindar de la xifra "psicològica" dels 15.000 habitants.¹ Val a dir que aquest creixement contrasta amb l'evolució de la comarca, que ha marcat registres negatius des de 1975. La tendència negativa es gairebé general en tots els municipis, amb algunes excepcions com Avià, que en els darrers cinc anys ha enregistrat un creixement del 4,7%. La proximitat i facilitat d'accés a la capital comarcal i l'existència d'una oferta residencial força atractiva quant a diferencial de preus respecte a Berga, haurien estat factors determinants en aquest creixement.

Aquests dos municipis concentren actualment el 43,6% de la població comarcal, amb 15 anys, aquest percentatge s'ha incrementat en més de 5 punts percentuals. Si aquesta tendència es manté en els propers anys, i tot sembla indicar que així serà, s'aniria cap a una certa concentració demogràfica en aquest sector de la comarca, que es veurà reforçada per la orientació del futur creixement urbanístic de Berga determinat pel nou PGOU, que situa la principal zona de creixement urbà en el sector de la Vall dan, just en el límit dels dos municipis.

(Taula 1) Evolució de la població 1986-2001

Anys	Berga (a)	Berguedà (b)	% a/b
1986	13766	40677	33,8
1991	13905	38965	35,7
1996	14207	38606	36,8
2001	14678	37995	38,6

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

El factor migratori ha tingut un pes determinant en l'evolució d'aquests dos municipis – i de retruc sobre tota la comarca- però amb un component força diferenciat. Així, si Avià ha pogut atreure bàsicament residents procedents de Berga, en aquesta ciutat s'ha notat una incidència notable de la migració extra-comunitària.

L'arribada de migrants procedents de països del sud sembla que s'ha accentuat en els últims mesos. En tractar-se d'un fenomen molt recent, no queda reflectit en tota la seva dimensió en les estadístiques oficials (Taula 2), fet que es veu agreujat per les dificultats d'enregistrament oficial dels nouvinguts en situació administrativa irregular.

¹ En el decurs de l'any 2002 ja s'ha superat aquesta xifra

(Taula 2) Origen de la població 2001

% de nascuts a	Berga	Bergueda	Catalunya
Catalunya	78,4	82,4	67,9
Resta Estat	16,0	14,2	26,0
Estranger	5,7	3,4	6,1
Total	100	100	100

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

No obstant això, tot sembla indicar que els seu pes en la demografia local comença a ser considerable: segons les dades provisionals corresponents al 2002 (taula 3), el nombre de residents de nacionalitat no espanyola s'ha multiplicat per cinc tant sols en sis anys i s'apropa al 9% de la població de Berga

(Taula 3) Origen de la població 2002

	Nombre	%
Nascuts a Catalunya i la resta de l'Estat	14.266	92,3
Altres nacionalitats	1.686	8,7
Total	15.492	100

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ajuntament de Berga

Es tracta realment d'una dada realment important i que dibuixa un escenari sociodemogràfic completament nou, un fet que lògicament s'ha de recollir com un dels paràmetres fonamentals en el pla d'acció cultural, començant per aspectes de política lingüística.

La comarca del Berguedà ha presentat tradicionalment un dels nivells de competència i ús de la llengua catalana més alts del país. En concret, les dades de l'any 1996 indicaven, tal com es pot veure en la taula 3, un nivell de comprensió oral del 99%, i en general, uns nivells d'usos lingüístics molt superiors a la mitjana catalana (Taula 4). Però aquesta situació es veurà alterada, com a mínim de forma transitòria, per l'arribada dels nous migrants.

(Taula 4) Coneixement del català (%) 2001

	Berga	Berguedà	Catalunya
L'entenen	96,6	97,9	94,5
El parlen	87,1	89,9	74,5
El llegeixen	84,8	87,0	74,3
L'escriuen	62,2	65,2	49,8

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

- Així, entre moltes altres aspectes, **s'haurà de contemplar l'efecte de la nova emigració en l'àmbit lingüístic**, implementant els recursos i les estratègies necessàries per apropar els nous migrants a l'aprenentatge i ús de la llengua catalana.

Pel que fa a l'estructura demogràfica, **la comarca del Berguedà presenta un dels índex d'envelliment de la població més alts de Catalunya**, sols superat per algunes comarques de muntanya i interiors. Cal apuntar però, que la previsible consolidació del nou corrent migratori pot constituir un factor d'atenuació d'aquesta

tendència demogràfica: l'arribada de població jove unida a un patró natalista habitualment força més elevat al de la població autòctona, permetria compensar en part el baixíssim nivell de fecunditat actual².

(Taula 5) Població per grups d'edat 1999

	Berga	Berguedà	Catalunya
<15		11,5	13,8
15-64		63,3	68,7
>65		25,3	17,5

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

- D'una o altra forma, s'apunten unes **repercussions evidents dels canvis demogràfics recents sobre la dinàmica de producció i consum cultural de Berga**, i per tant caldrà situar aquests aspectes sociodemogràfics - com l'envelliment o l'increment de la població immigrada- en el punt de mira en tot el procés de reflexió i planificació estratègica de la cultura a la ciutat.

1.2. ASPECTES ECONÒMICS I TERRITORIALS

La ciutat de Berga és el centre d'un territori força ben definit i estructurat. **Els indicadors econòmics i territorials certifiquen aquesta funció de centralitat que també s'hauria de manifestar en l'esfera cultural.**

Quant a la capacitat d'atracció, **la ciutat és capçalera d'una àrea comercial amb una població d'uns 35.000 habitants**, que coincideix bàsicament amb els límits de la comarca del Berguedà. A un nivell superior, el territori berguedà gravita funcionalment sobre el centre regional de Manresa que és la capçalera de una de les set àrees de mercat que es reconeixen a nivell de Catalunya³.

Si s'observen les dades de mobilitat obligada, es constata que la ciutat no té una excessiva capacitat d'atracció en termes d'ocupació, atès que generà més sortides que entrades en desplaçaments per motius laborals. Aquesta dada vindria a confirmar una **creixent vocació de la ciutat com a centre comercial i de serveis.**

**(Taula 6) Mobilitat Obligada per motiu de treball
Principals procedències. Evolució 1991-96**

	1991	1996	% Var 91-96
Avià	212	205	-3,3
Gironella	158	187	18,4
Cercs	109	87	-20,2
Bagà	52	71	36,5
Puig-reig	50	66	32,0
Manresa	43	61	41,9
Olvan	98	53	-45,9
Casserres	31	36	16,1
Guardiola de Berguedà	48	32	-33,3
Altres	296	421	42,2
Total	1097	1219	11,1

² Les dades de l'últim cens de població confirmen que la relativa recuperació de la natalitat a Catalunya s'associa bàsicament al pes que hi tenen els naixements produïts en el si de parelles en que un o els dos membres són d'origen immigrant.

³ Anuario Comercial de España 2000 editat pel Servei d'Estudis de "La Caixa".

Principals destinacions

	1991	1996	% Var 91-96
Avià	152	218	43,4
Barcelona	203	174	-14,3
Gironella	128	165	28,9
Cercs	146	145	-0,7
Manresa	55	84	52,7
Saldes	69	72	4,3
Puig-reig	36	55	52,8
Altres	425	559	31,5
Total	1214	1472	21,3

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

El potencial comercial de la ciutat, contribueix en la conformació d'una economia cada vegada més assentada en el sector serveis. Com es pot comprovar en les taules, la ciutat presenta un elevat grau de terciarització que es manifesta tant en termes d'ocupació com de valor afegit.

(Taula 7) Sectors econòmics. Ocupació (%) 2001

Anys	Berga	Berguedà	Catalunya
Agricultura	2,0	5,4	2,4
Indústria	21,8	25,2	25,2
Construcció	16,8	17,2	10,3
Serveis	59,4	52,2	62

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

(Taula 8) Sectors econòmics. Valor Afegit Brut (%) 1996

Anys	Berga	Berguedà	Catalunya
Agricultura	1,37	5,83	2,01
Indústria	21,93	37,72	30,96
Cosntrucció	11,83	10,64	6,78
Serveis	64,87	46,31	60,24

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

A nivell comarcal, malgrat les crisis successives que des de mitjan setantes van afectar els sectors tradicionals i les implantacions industrials més emblemàtiques de la comarca, aquesta continuava presentant el 1996 un elevat perfil industrial (Taulas 7 i 8). Tot i que el pes de la indústria s'haurà reduït amb tota probabilitat en el darrer quinquenni, arrossegat pels últims episodis de la crisi del sector.

A banda d'aquesta evolució, cal remarcar el pes assolit per la construcció, molt per sobre de les mitjanes a Catalunya, i que ha constituït un dels pilars bàsics del creixement econòmic en els darrers anys. El nombre d'habitatges iniciats entre 1998 i 2001 ha estat de 1271⁴, una xifra que sense assolir els nivells de comarques com la Cerdanya amb una clara vocació en aquest sector⁵, no resulta gens menyspreable, sobretot si es té en compte l'evolució demogràfica negativa registrada en el mateix període. Aquesta asincronia entre un parc d'habitatges ascendent i una població en devallada vindria a certificar una creixent implantació de la segona residència⁶, o altres

⁴ Vegeu el document dirigit i coordinat per Josep Oliver (2002) *Anuari Econòmic Comarcal Caixa de Catalunya 2002*, Caixa d'Estalvis de Catalunya, Barcelona 2002.

⁵ El nombre d'habitatges iniciats en aquesta comarca en el mateix període va ser de 2814.

⁶ Encara no s'han publicat les dades sobre tipologies de residència corresponents al cens de 2001. Les últimes dades disponibles corresponen a l'any 1991, fet que les fa poc significatives per analitzar la dimensió d'aquest fenomen en l'actualitat.

usos en sintonia amb el procés de reconversió econòmica. Un procés on les transferències tant des del sector primari com del secundari continuen nodrint un una terciarització on les diferents modalitats de turisme – entre les quals el turisme cultural- tindran un paper determinant.

L'imminent entrada en servei del desdoblament de **l'Eix del Llobregat**, tindrà un efecte previsible sobre la segona residència – tant pel que fa al seu creixement, com d'un traspàs de segona a primera residència - i els usos terciaris associats.

- En aquest sentit, l'eix industrial i miner esdevindrà progressivament un **eix patrimonial i turístic** on Berga ha de definir el seu posicionament.'

2. RECURSOS CULTURALS

2.1. EQUIPAMENTS I PATRIMONI

2.1.1. Patrimoni Cultural

La ciutat de Berga compta des de l'any 2001 amb un Inventari del Patrimoni Local, un treball que s'emmarca en el programa d'inventaris del patrimoni local promoguts per l'Oficina del Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona. Es tracta doncs d'un treball molt recent i realitzat amb un gran nivell d'exigència, el que el converteix en un document de referència essencial per al Pla d'Acció Cultural. Tant és així, que en bona part dels aspectes referits a patrimoni cultural ens remetem a les aportacions i recomanacions que s'han fet en aquest inventari. Val a dir que l'Inventari es pot considerar un dels elements claus i el punt de partida de la reflexió estratègica del patrimoni cultural a la ciutat.

En el document de síntesi del treball realitzat per Albert Rumbo i Isaac Sota de l'Àmbit de Recerques del Berguedà⁷ s'hi ha incorporat un total de **167 elements patrimonials catalogats** amb les següents tipologies:

(Taula 8) Tipologia d'elements patrimonials

Tipologia	Nombre	%
Patrimoni immoble	88	52
Patrimoni moble	31	19
Patrimoni immaterial	25	15
Patrimoni documental	16	10
Patrimoni natural	7	4
Total	167	100

Font: Albert Rumbo i Isaac Sota de l'Àmbit de Recerques del Berguedà

Tal i com s'apunta en el document, el gruix de l'inventari correspon a patrimoni immoble. Dins aquesta categoria se'n desglossen les següents tipologies:

(Taula 9) Patrimoni immoble

Patrimoni immoble	Nombre	%
Edificis	46	52
Obres civils	7	8
Conjunts arquitectònics	14	16
Jaciments	11	13
Elements arquitectònics	14	16
Total	88	100

Font: Albert Rumbo i Isaac Sota de l'Àmbit de Recerques del Berguedà

L'inventari considera que un 44% dels elements es conserven en bon estat, un 22% presentat un estat de conservació regular i un 20% presentat un mal estat de conservació. Quant a la datació històrica, s'estableix un clar predomini dels elements d'època contemporània, que suposen el 56% del total, seguits dels elements de les èpoques medieval i moderna amb un 19% i 17% del total respectivament. Pel que fa a la ubicació, el 69% dels elements es concentra dins el nucli urbà.

⁷ Vegeu Albert Rumbo i Isaac Sota, Àmbit de Recerques del Berguedà, *Inventari del Patrimoni Local*. Berga, Diputació de Barcelona i Ajuntament de Berga, 2001 (document fotocopiats).

Respecte a la possibilitat d'accedir als elements catalogats, l'Inventari estableix que un 28% dels elements tenen un accés restringit, i un 23% no tenen cap tipus d'accés, i en vistes a aquesta conjuntura, es recomana que els organismes competents analitzin si l'actual situació és la més adient. Una recomanació que no podem sinó ratificar des d'aquest diagnòstic.

Una de les dades més importants per la seva repercussions en la preservació del patrimoni es refereix a la situació dels elements quant a **protecció legal i/o física**. Atenent a aquestes consideracions, cal remarcar que més de la meitat dels elements (58%) no disposen de cap tipus de protecció.

(Taula 10) Estat dels elements patrimonials

Situació dels elements patrimonials	Nombre	%
Protecció inexistent	98	58
Protecció legal	28	17
Protecció física	25	15
Protecció legal i física	16	10
Total	167	100

Font: Albert Rumbo i Isaac Sota de l'Àmbit de Recerques del Berguedà

Entre els elements que disposen de protecció jurídica, únicament tres estan catalogats com a béns culturals d'interès nacional (BCIN), la resta es poden equiparar a la categoria de béns culturals d'interès local (BCIL) en virtut del que estableix el Pla General d'Ordenació de 1986. Tot i així, i tal com es remarca a l'inventari, l'esmentat PGOU incorpora una disposició addicional segons la qual calia tramitar i sancionar un pla especial sobre la protecció d'alguns edificis que no s'ha arribat a materialitzar.

- En aquest sentit, cal assegurar que el nou Pla General d'Ordenació permeti normalitzar definitivament la situació jurídica d'aquests elements.

Els tres elements catalogats com a (BCIN) són:

- El Castell de Sant Ferran
- El Castell Berguedà o Castell de Madrona
- La Torre de la Petita

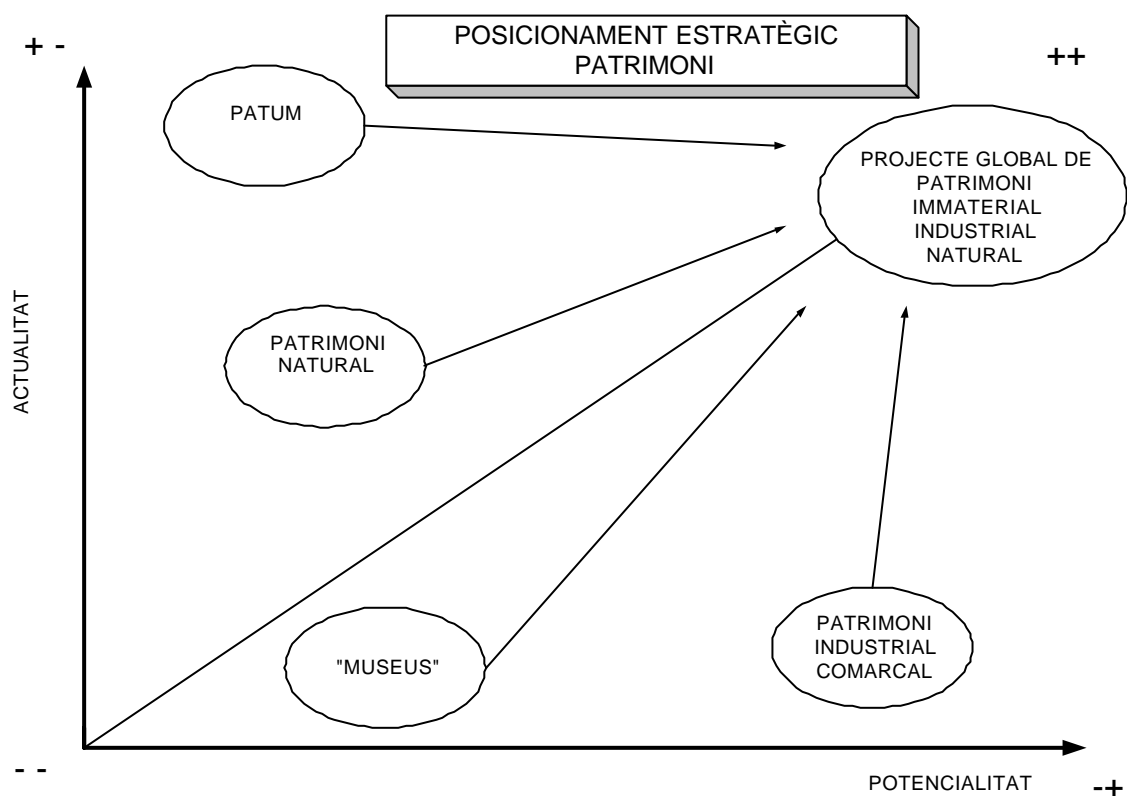
L'inventari inclou una sèrie de consideracions finals i recomanacions que no podem sinó assumir en bloc. Aquestes recomanacions suposen accions adreçades a l'estudi, la preservació –a través de la protecció física i/o legal-, la difusió, dinamització, explotació i rendabilització del patrimoni local, i conclou amb la proposta de creació d'una comissió o organisme consultiu. Des de la redacció d'aquest document, proposem que la creació d'aquest organisme o Taula del Patrimoni s'estableixi com una de les línies d'actuació que derivin del Pla d'Acció Cultural, i que tingui com a un dels objectius prioritaris l'encàrrec i el seguiment d'un futur Pla Director del Patrimoni.

A banda d'aquestes recomanacions volem apuntar alguns aspectes que considerem fonamentals per a contemplar en el diagnòstic estratègic:

- Malgrat que el gruix dels elements patrimonials es localitzen en el nucli urbà, alguns dels elements més singulars, es troben fora del nucli –Queralt- o fins i tot fora del terme municipal –Pedret, altres elements arquitectònics i naturals a nivell

comarcal. Situació que invita a contemplar els diversos escenaris territorials i les corresponents estratègies de cooperació en la difusió i promoció del patrimoni. Una estratègia que contempli un **projecte global de patrimoni** a nivell comarcal, amb una concepció de xarxa i que defineixi el posicionament de Berga com un dels nodes d'aquesta xarxa.

- L'element més singular i significatiu del patrimoni local, **la Patum**, és un element de **patrimoni immaterial** amb unes característiques molt particulars, amb uns enormes actius i potencialitats de diferent índole i també amb unes lògiques limitacions. El procés de reflexió iniciat amb el Pla d'Acció Cultural invita a explorar aquestes potencialitats en clau estratègica i amb la mirada posada en el segle XXI. Sobre aquesta qüestió, i atès que està en marxa la candidatura per incorporar la Patum com a obra mestra del Patrimoni Oral i Immaterial de la Humanitat de la UNESCO, caldrà definir estratègies que sense lesionar l'esperit i el significat de la festa, permetin capitalitzar els actius de la Patum més enllà de les coordenades espacio-temporals inherents a la seva celebració.

2.1.2. Equipaments culturals

La ciutat de Berga compta en l'actualitat amb un bloc substancial d'equipaments culturals. El gruix fonamental d'aquests equipaments són de titularitat pública, i es tracta bàsicament d'equipaments especialitzats d'ús cultural. El llistat d'aquestes infraestructures és el següent:

Equipaments culturals públics especialitzats

- Biblioteca Ramon Vinyes
- Arxiu Històric Comarcal
- Teatre Municipal
- Museu Municipal
- Museu Comarcal Caserna

Altres equipaments públics d'ús cultural

- Centre Cívic/Escola Municipal de Música
- Pavelló de Suècia -Casal d'Europa
- Antic Hospital de Sant Bernabé
- Casal Gent Gran
- Centre Cívic de la Valldan
- Casal Juvenil
- Auditori Parc del Lledó
- Telecentre

Equipaments Privats

- Teatre Patronat
- Escola de Música l'Espill
- Teatre de Cal Rosal⁸
- El Finestral

Altres instal·lacions⁹

- Instal·lacions esportives –bàsicament Pavelló Municipal
- Esglésies

No obstant això, a hores d'ara no es pot parlar de Berga com una ciutat ben dotada en infraestructures culturals, sinó més aviat d'una ciutat amb una **situació complexa** en aquest aspecte i caracteritzada pels **clarobscur**.

D'una banda hi ha **un grup d'equipaments ben posicionats**, és a dir que es tracta d'equipaments moderns ubicats en edificis nous o rehabilitats, que compleixen –o estan en procés d'assolir– els estàndards bàsics quant a requeriments tècnics i

---

⁸ La titularitat d'aquest equipament presenta una situació d'ambigüitat. Si bé la gestió de l'espai correspon actualment a una entitat cultural, concretament l'Agrupació Cultural i Esportiva de Cal Rosal, aquestes instal·lacions conjuntament amb altres espais d'ús públic de la Colònia van estar adjudicades a un grup d'entitats i institucions creditors amb motiu de la fallida de l'empresa propietària de les instal·lacions.

⁹ En aquest apartat es contempen instal·lacions que tenen altres usos especialitzats –esportius, de culte– però que de forma ocasional poden realitzar una funció complementària o de suplència acollint programacions culturals o artístiques que no es poden ubicar en instal·lacions culturals específiques.

funcionals, incloses les normatives bàsiques de seguretat i accessibilitat adaptada. Dins aquest bloc s'hi poden incloure¹⁰:

- la Biblioteca Ramon Vinyes,
- l'Arxiu Històric Comarcal,
- el Teatre Municipal,
- el Pavelló de Suècia

Els equipaments públics estan ben connectats i integrats en xarxes públiques. Així la Biblioteca Ramon Vinyes està integrada a la Xarxa de Biblioteques de la província de Barcelona, l'Arxiu Comarcal forma part de la Xarxa d'Arxius Històrics de Catalunya, i el teatre municipal acull programacions dins el Circuit d'Espectacles Professionals de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona. El Pavelló de Suècia acull el Casal d'Europa que també forma part d'una xarxa homònima d'organitzacions des característiques similars.

D'altra banda hi ha **una sèrie d'equipaments en situació poc favorable**, que es caracteritzen per comptar amb algun tipus de deficiència o mancança de diferent ordre i/o una inadequació o incompatibilitat d'usos. Val a dir que la situació d'aquests equipaments no és equiparable, atès que hi ha casos on es combinen problemàtiques i insuficiències diverses i d'altres on hi ha una simple desviació de l'ús previst inicialment.

Dins el primer subgrup, és a dir, els **equipaments amb algun tipus de deficiència estructural i/o funcional** hi hauria en l'àmbit públic els museus municipal i comarcal, i l'Antic Hospital, i pel que fa a l'esfera privada, caldria incloure-hi el Teatre Patronat. Quant als **equipaments amb incompatibilitat d'usos**, el llistat es limita al Centre Cívic, que allotja l'Escola Musical de Música.

A continuació es realitza una descripció i anàlisi individualitzada de cadascun dels equipaments.

Biblioteca Municipal

La Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet està situada a la Plaça d'Europa, 1. L'accessibilitat al equipament és bona i hi ha possibilitat d'aparcament, fet que compensa una ubicació una mica allunyada del centre històric, però en cap cas perifèrica. La biblioteca comparteix edifici amb el Consell Comarcal del Berguedà, fet que ha provocat una distribució d'espais que potser no és la més adient¹¹ a un equipament de la seva tipologia, no obstant això compleix tots els estàndards de seguretat i accessibilitat adaptada.

És un equipament ben valorat a la ciutat i se situa dins els estàndards bàsics d'un servei bibliotecari en un municipi de les seves característiques, segons els paràmetres utilitzats pel Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

---

10 En un altre context es podria incloure en aquest apart l'Escola de Música de l'Espill, però no disposem de criteris ni paràmetres de referència per valorar a fons aquest equipament

¹¹ Una distribució en quatre plantes, que no es justifica massa en un edifici de nova construcció atenent a la relació entre superfície total de servei i les necessitats de personal que això suposa.

(Taula 11) Dades bàsiques del servei

	Biblioteca Ramon Vinyes	Estàndards
Superfície de programa (m ²)	1.110	1.300
Equipament informàtic	15	20
Personal	5	6-7
Fons documental final	36.003	44.000
Hores de servei setmanals	34,5	34

Font: Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

La Biblioteca té una doble funció. Per una banda és biblioteca central comarcal i per altra, té la funció de biblioteca pública municipal.

En tant que biblioteca central comarcal coordina els serveis bibliotecaris de la comarca i el bibliobús Pedraforca que ofereix servei bibliotecari mòbil a municipis petits. També elabora i preserva la col·lecció local de la comarca.

En tant que biblioteca pública municipal, la biblioteca garanteix el servei de lectura pública en el municipi de Berga. La biblioteca pública com a centre local d'informació facilita tot tipus de coneixement i d'informació als seus usuaris i els proporciona les condicions bàsiques per a l'aprenentatge, per a la presa de decisions i per a l'assoliment del desenvolupament cultural.

La biblioteca fa funcions de centre d'informació, formació i cultura, a l'entorn de les quals planifica i presta els seus serveis:

- **Servei d'informació:** La biblioteca ofereix l'accés a la informació global i local a partir de fons propis i externs, als quals es pot accedir mitjançant el catàleg i altres sistemes telemàtics.

La biblioteca disposa d'un fons generalista i també de fons de caràcter local i especialitzat. En aquest darrer aspecte la Biblioteca disposa d'un Centre d'Interès anomenat *l'Edat de Creïxer*, dirigit a pares, mares i mestres que està en constant evolució i ampliació. També disposa d'un fons especial sobre el Carlisme.

Per tal de desenvolupar el servei d'informació local, entre d'altres projectes, la biblioteca participa en el projecte TURISME, impulsat pel Servei de Biblioteques i l'Agència de Promoció Turística de la Diputació de Barcelona, amb la finalitat de cooperar en el servei d'informació turística de cada localitat.

- **Servei de consulta i lectura en sala:** Aquest servei ofereix la consulta i lectura in-situ del fons documental en qualsevol tipus de suport.
- **Servei de préstec:** Mitjançant aquest servei s'ofereix la possibilitat de treure els documents de la biblioteca.
- **Servei d'obtenció de documents:** Servei que consisteix en la localització de documents, a partir de diverses fonts d'informació, que es troben disponibles en d'altres serveis d'informació, i en la seva posterior obtenció.
- **Servei d'Internet:** Des de l'octubre de 2001 la Biblioteca proporciona als usuaris accés lliure i gratuït a internet mitjançant 4 PC's a la Sala d'Adults i 1 PC a la Sala

Infantil. Aquest servei té gran acceptació entre els usuaris estrangers, turistes i ciutadans de recent instal·lació a la població.

- **Servei de suport a la formació:** permet l'autoaprenentatge i s'orienta a ajudar els usuaris a tenir més a prop d'on viuen o treballen els documents i recursos d'informació que faciliten l'aprenentatge. La biblioteca és Punt de suport de la UOC des d'on s'ofereixen diversos serveis i formalització de tràmits relacionats amb aquesta universitat.
- **Servei de formació d'usuaris:** Activitats formatives que permeten aprofundir en el coneixement dels serveis i dels recursos de la biblioteca. S'inclou la formació en l'ús de les Tecnologies per a l'accés a la informació. Des de la biblioteca es realitzen accions de formació per a tot tipus d'usuari.
- **Serveis d'extensió cultural:** Servei consistent en l'organització d'activitats orientades a potenciar l'ús de la biblioteca i a fomentar l'interès per la lectura. Es duen a terme: exposicions gràfiques i bibliogràfiques, presentacions de llibres, conferències, tallers, espectacles poèticomusicals, entre d'altres i estan dirigits tant a públic infantil com adult. Cal mencionar els serveis de la biblioteca "Portes enllà", que es realitzen amb la finalitat d'acostar la lectura a indrets freqüentats pels vianants i captar nous públics. En aquest sentit destaquem el servei de Bibliopiscina, iniciat per primer cop a Berga durant el període del 2 al 31 de juliol de 2002.
- **Serveis especials:** Adreçats a satisfer les necessitats dels grups de la comunitat que per raons diverses no poden usar els serveis convencionals de la biblioteca pública o que tenen necessitat de serveis adaptats als seus interessos.

La biblioteca presta tots aquests serveis en el mateix equipament i també en línia, a través del web de la biblioteca http://www.ajberga.es/entitats/biblioteca/biblio_fr.htm que s'ha actualitzat i ampliat recentment. Entre d'altres, els seus serveis es difonen a través del Butlletí mensual "Lletra Versaleta", des d'on s'informa de les novetats dels serveis, així com incorporacions de fons o qüestions de funcionament. Tot i ser l'equipament més ben valorat per la majoria d'agents consultats, no manquen demandes i propostes adreçades assolir una millora del servei.

Entre els requeriments més sol·licitats s'assenyala la necessitat d'ampliar els horaris, especialment en dissabte, atès que un segment important d'usuaris potencials – concretament els estudiants universitaris que resideixen fora de Berga- pot fer un ús molt restringit del servei amb l'horari actual. També es reclama incorporar bibliografia especialitzada.

Si dels indicadors d'estructura i servei passem als de rendiment i impacte, les dades del Servei de Biblioteques situen la Biblioteca Ramon Vinyes en la franja mitjana-alta entre les biblioteques del seu grup de referència.

(Taula 12) Indicadors de Biblioteques

Indicadors de serveis bibliotecaris ¹²	Biblioteca Berga	Mitjana Municipis Referència	% Dif Berga/ Municipis
1. Usuaris dia servei	168,45	177,91	94,7
3. Usuaris préstec dia servei	72,08	42,23	170,7
7. % Usuaris préstec/usuaris biblioteca	42,79	27,33	156,6
9. Usuaris/Total habitants	3,23	3,27	98,8
10. Usuaris préstec/habitants	1,38	0,78	177,1
12. % Usuaris amb carnet	40,77	18,26	223,3
13. Residents amb carnet	29,19	17,04	171,3
16. % Préstecs/Fons documental	1,37	1,15	119,7
17. Despeses/habitants	14,87	12,84	115,9
18. Despeses/usuari	4,61	5,20	88,6
25. Fons documental/habitants	2,48	1,64	151,3

Font: Elaboració pròpia, a partir de dades del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

Aquestes dades es poden llegir en clau eminentment positiva, amb uns rendiments notables en la majoria d'indicadors relacionats amb els usuaris que fa ús del servei de préstec, i a tots aquells que mesuren l'impacte respecte la població del municipi. Cal introduir algunes anotacions que, de facto, vindrien a matisar lleugerament aquests rendiments¹³.

Segons aquestes dades, un horitzó per optimitzar el rendiment del servei passaria per mantenir els nivells en els indicadors més ben situats i incrementar alguns rendiments, especialment els referits als usuaris generals. **La biblioteca presta a hores d'ara un molt bon servei però, l'equipament té possibilitats per incrementar i qualificar les seves prestacions**, possibilitats que a hores d'ara poden estar limitades per manca de recursos pressupostaris.

- D'una banda, sembla que hi ha un marge per incrementar el nombre d'usuaris sense lesionar la qualitat del servei, fet que incrementaria l'impacte positiu d'aquest equipament a la ciutat. Aquesta indicació passaria per establir una ampliació d'horaris i dies d'obertura, que al seu torn, permetria donar resposta a les demandes plantejades per alguns sectors de la ciutat.
- En un altre direcció, l'equipament pot aprofundir en les línies d'actuació relacionades amb la informació –informació turística, informació local...- i amb la formació –col·laboració biblioteca pública/biblioteques escolars; crèdits variables ESO per temes formatius vinculats amb la cerca d'informació, formació d'usuaris en noves tecnologies, internet, etc.– situant-se en una posició de lideratge en aquest àmbit a la ciutat i la comarca.
- La biblioteca pot incrementar la relació amb d'altres centres i serveis locals, per al disseny de serveis i activitats de manera conjunta (Exemples: l'organització de presentacions de llibres i de novetats que es duen a terme a la Biblioteca i a la Llibreria i un treball Biblioteca/arxiu pel disseny de polítiques de digitalització, de

¹² S'ha mantingut la numeració dels indicadors utilitzats pel Servei de Biblioteques.

¹³ El grup de biblioteques de referència s'estableix fonamentalment a partir de criteris demogràfics, i aquests situen Berga en una franja de municipis –entre 12.000 i 15.000 habitants- de la província on no hi ha cap centre comarcal, i que per tant, es nodreixen d'usuaris bàsicament locals. Per contra Berga té un perfil de municipi amb centralitat comarcal que també es nota en la dinàmica de funcionament de la biblioteca, que atreu un nombre important d'usuaris supralocals, que computen i tenen una especial incidència en alguns indicadors de rendiment i impacte.

difusió via web i emmagatzematge de recursos d'interès local com ara arxius fotogràfics, història local, legislació municipal, etc.).

- La Biblioteca al servei de la cohesió social: la biblioteca com a instrument de suport, en matèria d'informació, a les polítiques de cohesió social.

Arxiu Històric Comarcal

L'Arxiu Històric Comarcal s'ubica en el Pavelló de Suècia on es va traslladar fa uns dos anys des de l'antiga seu en dependències municipals. Aquest emplaçament potser no sigui el més òptim per allotjar un equipament de les característiques d'un arxiu, però en tot cas, la nova ubicació ha suposat un salt qualitatiu més que evident respecte la situació anterior i un pas definitiu cap a la **normalització d'aquest servei públic**.

L'arxiu **compleix tots els requeriments de seguretat i accessibilitat i compta amb les dotacions tècniques i els elements funcionals** propis d'un equipament actual que permeten mantenir els fons dipositats en bon estat de conservació i desenvolupar les diferents funcions associades amb l'arxivística moderna en bones condicions. Algunes de les magnituds bàsiques de l'equipament son:

Documentació original no editada	445 metres
Hemeroteca, biblioteca auxiliar, fons fotogràfic i altres fons	600 metres
Capacitat teòrica	3300 metres

Font: Arxiu Històric Comarcal

Les magnituds de l'equipament l'habiliten per desenvolupar plenament les funcions d'Arxiu Comarcal tal i com s'estableix en la nova Llei d'Arxius, acollint els fons dels ajuntaments de la comarca que no disposin ni tinguin previst habilitar un servei d'arxiu propi en condicions. Però de moment, els municipis afectats estan fent un ús molt limitat –per no dir inexistent- d'aquesta possibilitat.

L'Arxiu compta actualment amb una nòmina de dues persones –un tècnic superior i un auxiliar- que correspondrien amb les dotacions estàndards d'aquest tipus d'equipaments. Tot i així, aquesta dotació pot semblar excessivament ajustada atenent a les circumstàncies que van precedir el funcionament de l'arxiu en l'anterior ubicació. Els dèficits heretats de l'etapa anterior han generat un llast difícil de resoldre sense aplicar alguna fórmula que permeti incorporar de forma provisional o temporal algun reforç de personal.

L'Arxiu promou o coopera amb **iniciatives de dinamització** conjuntament amb altres agents i entitats culturals com el crèdit variable ESO d'història del Berguedà o exposicions de fons d'entitats dipositats a l'organisme amb motiu de celebracions extraordinàries relacionades amb les pròpies entitats.

Algunes indicacions sobre l'optimització d'aquest servei públic passarien per:

- Aconseguir que els ajuntaments de la comarca assumeixen la dimensió comarcal de l'equipament i que en molts casos és la millor opció per allotjar i preservar en les millors condicions els seus fons

- Propiciar la normalització de les transferències dels ens de l'administració pública - registres, fons judicials i notariais, etc.- que a hores d'ara encara no s'ha assolit.

Telecentre

Aquesta instal·lació es troba situada en la zona contigua al Pavelló de Suècia i forma part de la xarxa de Telecentres que ha promogut la Generalitat. Aquesta institució hi aporta els recursos humans i l'apartat de recursos tecnològics. Tot i que no es tracta d'un equipament cultural especialitzat, acull activitats de divulgació de diferent naturalesa com part dels programes de l'Escola d'Estiu de la Natura –conjuntament amb el Pavelló-. D'altra banda, la disponibilitat d'aquests recursos vinculats amb les tecnologies de la informació i la comunicació resulta essencial per **dinamitzar projectes creatius relacionats amb les indústries culturals** – multimèdia, edició, audiovisuals -

Centre Cívic

El Centre Cívic de la ciutat està situat al barri de Santa Eulàlia. Aquesta ubicació va respondre en part a la demanda de l'Associació de Veïns d'aquest barri per comptar amb un equipament específic, però finalment es va projectar amb vocació d'equipament de ciutat.

La situació del Centre Cívic no és, com en els cas de la biblioteca estrictament cèntrica, però la seva proximitat al Passeig de la Indústria, l'emplaçament contigu a un sector d'intensa activitat comercial –Caprabo i altres centres comercials- i amb molta facilitat d'accés i aparcament el converteixen en **un emplaçament molt adequat com a equipament de ciutat**.

L'edifici es va concebre amb funcions pròpies d'aquests tipus d'equipaments, però posteriorment es va reconduir la seva funció inicial, convertint-se *de facto* en la seu de **l'Escola Municipal de Música**. A partir d'aquest moment, l'equipament ha mantingut una doble funcionalitat, tot i que amb un clar predomini de la funció educativa derivada de l'activitat de l'escola. Aquesta eventualitat ha provocat una pregonera situació **d'inadequació d'usos** en l'equipament, atès que no es va projectar per a la funció docent a la que s'ha destinat.

Això, unit a l'inevitable **sensació de provisionalitat** derivada d'aquesta situació anòmala, ha contribuït a generar unes certes **mancances en la gestió** de l'equipament, que es manifesten en aspectes com el **manteniment** de l'edifici, que no està en les seves condicions més òptimes.

- La **funció cívica** de l'edifici es limita actualment a l'espai que acull l'Associació de Veïns de Santa Eulàlia i l'Auditori Principal. Aquest espai combina l'ús especialitzat com a auditori de l'escola amb la funció de sala d'actes polivalent oberta a la ciutat. Les dimensions de la sala són àmplies –231 m²-, molt adequades per actes de format petit i mitjà, i compta amb una distribució interna que permet eventualment destinar una ala a activitat expositiva, tot i que aquesta no és habitual. **L'ús de l'auditori per activitat cívica és important** –s'ha intensificat en els últims anys-, amb una mitjana d'uniques 60 activitats anuals. Sobre el funcionament d'aquest

espai, els agents consultats en constaten les inconveniències funcionals, i en un altre ordre de qüestions, demanden una simplificació del procés de sol·licitud i reserva del espai que consideren poc àgil.

- Per a la **funció educativa** l'espai compta, a més de l'auditori principal, amb 18 aules, una sala d'assaig i un espai d'administració. En total més de 300 metres útils, suficients per a l'activitat del centre (Taula 13). No hi ha, per tant, problemes físics d'espai, però recordem-ho, aquesta instal·lació no va estar dissenyada per a aquesta funció, el que s'evidencia en aspectes com la distribució i dimensió dels espais –aules, aules d'assaig- i les condicions d'acústica tant d'aquests espais com del propi auditori.

(Taula 13) Distribució espais Centre Cívic

Planta	Usos	Espai Centre Cívic	Espai Escola Música
PLANTA BAIXA	Sala Ass.Veïns		
	Auditori principal	231	
PLANTA PRIMERA	Secretaria		10,1
	Aula 2		10,4
	Aula 3		10,4
	Aula 4		20,15
	Aula 5		21,2
	Aula 6		6,8
	Aula 7		10,1
	Aula 8		10,1
	Aula 9		6,5
	Aula 10		6,8
	Aula 11		20,1
	Aula 12		5,9
	Aula 13		5,9
	Aula 14		19,3
	Sala assaig		74,4
PLANTA ENTRESOLAT	Aula 15		20,1
	Aula 16		6
	Aula 17		6
	Aula 18		19,2
	TOTAL AULES 1rPis		228,05
	TOTAL AULES Entresol		51,3
	TOTAL SUP. AULES		330,65
	SUPERFICIE AUDITORI		231
	SUPERFICIE TOTAL		568,8

Font: Ajuntament de Berga

Sobre l'orientació estratègica d'aquest espai, sembla que hi ha consens entre tots els agents culturals. L'horitzó òptim passaria per

- **Ubicar l'escola en un espai propi** i adequat als seus requeriments funcionals i,
- **Rescatar el Centre Cívic per a la seva funció original**, procés que comportaria, lògicament, una redefinició del model de gestió de l'equipament, les

reformes necessàries per actualitzar i adequar l'espai a les noves funcions, i la dotació dels recursos econòmics i humans corresponents.

Hospital Vell

L'antic Hospital està ubicat a la plaça del Doctor Saló al bell mig del centre històric. Amb l'abandó de l'activitat hospitalària l'edifici reconduí el seu ús originari per convertir-se en un **equipament polivalent** on activitats de caire ben divers, comparteixen espai. En aquest moment hi cohabiten activitats tant diverses com la Policia Local, la Casa de la Patum, el Museu de Ciències Naturals, el Museu del Circ, la "Escola d'Arts i Oficis" i algunes entitats de la ciutat.

Quan es va obrir a les noves funcions, **l'espai no es va dotar amb els requeriments tècnics i funcionals necessaris per a molts d'aquests usos**, ni d'una estructura de gestió global de l'equipament. Tot plegat va conduir a una certa situació de col·lapse de l'equipament.

A hores d'ara s'estan realitzant algunes obres de rehabilitació de l'edifici, actuacions que han obligat a tancar de forma provisional algunes seccions –bàsicament els museus -, fet que ha propiciat obrir un procés de reflexió sobre el futur d'aquest espai, reflexió que s'ha de traslladar lògicament al procés global engegat amb el Pla d'acció Cultural.

Analitzant l'edifici pis per pis, la situació actual és la següent:

(Taula 14) Distribució espais Antic Hospital

Planta	Usos	Superfície m2
Baixa	Casa de la Patum	319
Primera	Museu del Circ Museu de Ciències Naturals Local Grup Defensa Natura	354
Segona	"Escola d'Arts" Espais Entitats	429
Tercera	Espais Entitats	429
Total		1531

Font: Ajuntament de Berga

La **planta superior** de l'Hospital Vell acull les seus d'un grup d'entitats ciutadanes. Està distribuït en petits despatxos o locals que funcionen bàsicament com a llocs de reunió. La cessió d'aquests espais no s'ha realitzat seguint cap procés obert i transparent, sinó que es fruit d'una conjuntura d'establiment d'acords tàcits que s'han anat mantenint. En cap cas es pot parlar d'un hotel d'entitats o figura similar, atès que el nombre d'entitats acollides és mínim si en relació a la dimensió del món associatiu local.

La **planta segona**, allotja també algunes entitats, i espais de l'anomenada Escola d'Arts i Oficis. Aquesta consistia en una sèrie de tallers d'arts visuals i plàstiques sense cap estructura integrada de planificació i gestió. En l'actualitat es continuen ofertant alguns d'aquests tallers, però les condicions físiques i funcionals dels espais no són evidentment les més adients. Quant a les condicions de cessió i ús, es repeteix la situació d'acords tàcits ja esmentada, una situació que en aquest cas, pot comportar responsabilitats de diferent ordre a l'ajuntament, bàsicament per dues raons:

D'una banda, les condicions de seguretat no són les més adequades per a un espai públic on es realitzen activitats obertes al públic, i d'altra banda, si aquestes activitats comporten un contraprestació econòmica encara que sigui irregular, en l'hipotètic cas que es produeixi algun tipus de desavinença o conflicte entorn la realització d'aquestes activitats, en pot sortir afectat de retruc l'ajuntament.

La **primera planta** acull els "Museus" de Ciències Naturals i del Circ, provisionalment tancats. L'espai que ocupen, d'uns 350 m2 es troba actualment afectat per les obres de rehabilitació de l'edifici.(l'anàlisi dels museus es fa en un apartat propi)

Finalment, a la **planta baixa**, s'hi troba la recent remodelada Casa de la Patum. La funció actual d'aquest espai és allotjar les comparses de la festa gran berguedana durant tot l'any, fent que el seu estat de conservació sigui l'adequat. L'espai també permetrà fer front a les necessitats més immediates relacionades amb la celebració material de la festa – adequació de comparses, canvis de vestimenta, material pirotècnic...- durant les diades de Corpus.

En aquests moments el Patronat de la Patum, estudia el règim d'obertura al públic d'aquest centre. Una iniciativa que no es pot deslligar d'altres qüestions candents que exigeixen una reflexió global en torn al present i el futur de la festa: la candidatura de la festa a Obra Mestra del Patrimoni Immaterial i Oral de la Humanitat, possibilitat de "ensenyar la festa", etc. Un procés que, al seu torn, tampoc s'hauria de deslligar de la reflexió sobre el patrimoni.

La orientació estratègica d'aquest espai resulta especialment complexa, atès que qualsevol decisió que es pugui prendre respecte el seu futur no es pot desvincular del rumb que prenguin altres intervencions a la ciutat.

- En aquest sentit caldria **evitar actuacions plantejades únicament en clau interna** adreçades a resoldre aspectes parcials de l'equipament i vincular qualsevol intervenció al seu encaix amb la reordenació del marc general de recursos i projectes culturals.
- Un plantejament que no exclou, **actuacions puntuals a curt termini** tendents a resoldre qüestions inajornables referides a l'estat físic –seguretat- o les condicions d'ocupació i ús actual –responsabilitat civil- de l'edifici.

Sales d'Exposicions

En l'actualitat la ciutat de Berga compta amb una sèrie d'espais que es dediquen amb major o menor intensitat a acollir activitats expositives, però en cap cas es tracta d'equipaments especialitzats. Per tant a hores d'ara, amb propietat **no es pot parlar d'un equipament especialitzat en aquesta funció**, sinó de diferents equipaments que poden acollir en millors o pitjors condicions programes expositius. D'altra banda, alguns d'aquests espais, es troben en una situació de rehabilitació o de redefinició de funcions, pel que la situació actual dels espais expositius sols es pot considerar transitòria, i pendent del procés de replantejament global del mapa local d'equipaments culturals.

Els diversos espais destinats a activitats expositives són:

(Taula 15) Distribució espais expositius

Espai	Equipament	Superfície m2
Sala Exposicions Vestíbul Ofic. Turisme	Museu Municipal	50
Auditori/Sala d'actes Polivalent	Centre Cívic	231
Sala Polivalent	Museu Comarcal Caserna	300
Sala Exposicions	Pavelló de Suècia	92
Sala Exposicions	Casal Gent Gran	51
Total		724

Font: Ajuntament de Berga

- **Museu Municipal:** Aquest equipament ha comptat fins enguany amb dues sales dedicades a exposicions temporals: vestíbul i sala d'exposicions. La ubicació física en un lloc molt cèntric i zona de pas intens de vianants és òbviament molt bona però les característiques tècniques de l'espai no són les més adequades per acollir determinats programes expositius. Malgrat aquestes circumstàncies, constitueix a hores d'ara l'espai expositiu de referència de la ciutat, i el que ha acollit gran part de l'activitat expositiva desenvolupada en els darrers anys. Val a dir però, que aquesta intensa activitat s'ha vist afavorida per la situació anòmala que ha viscut el museu, que en restar temporalment tancat ha possibilitat habilitar uns espais per a l'activitat temporal. La reobertura del museu a mitjans de l'any 2003 inhabilità una part important d'aquests espais.
- **Museu Comarcal. Caserna:** La seu del possible Museu Comarcal, compta amb un espai habilitat per a l'activitat expositiva, en concret un sector de la planta baixa d'aquest edifici. A hores d'ara és pràcticament l'únic espai que pot acollir programes amb un requeriments d'espai elevats. Cal dir però, que es tracta d'una habilitació provisional i condicionada a la solució que es vulgui donar al conjunt de l'equipament. Cal afegir que la ubicació d'aquest equipament resulta a hores d'ara perifèrica, i no és la més adequada per atreure visitants de pas. Tot plegat fa el volum d'activitat hagi estat molt escàs. Concretament l'any 2002 sols ha acollit dues exposicions.
- **Pabelló de Suècia.** Aquest equipament polivalent compta també amb un espai habilitat per acollir activitat expositiva. Es tracta d'un bon espai per allotjar programes expositius, però no compta amb les condicions necessàries –superfície, distribució de l'espai, manca d'accés independent, etc.- per rebre propostes amb un nivell elevat d'exigència tècnica i funcional. En casos excepcionals, també es pot utilitzar el vestíbul, però això compromet el bon funcionament d'altres dependències com la sala d'actes. Des de la inauguració del Pavelló de Suècia ha acollit activitat de forma gairebé continuada, on hi sovintegen programes relacionats amb l'activitat del Casal d'Europa.
- **Centre Cívic:** Com ja s'ha avançat, la sala polivalent d'aquest equipament té una distribució que la faculta per acollir activitat expositiva, bé en tota la seva dimensió, bé en una de les ales. Però, a banda de no disposar de les millors condicions

tècniques, en no comptar amb accés independent i unes mínimes condicions d'aïllament, el seu ús no és factible per a programes expositius incompatibles amb la realització simultània d'activitats a la sala, fet que pràcticament la inhabilita per acollir programes de forma regular. De fet, durant l'últim any tant sols ha acollit dues exposicions.

- **Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet.** La biblioteca compta amb un espai dedicat a activitat expositiva. Aquesta es desenvolupa pràcticament al llarg de tot l'any però es basa gairebé exclusivament en propostes relacionades amb les activitats de dinamització pròpies de la biblioteca.
  - **Casal Gent Gran:** Aquest equipament compta amb un espai d'ús 50 m2 apte per a exposicions. L'espai acull un bon nivell d'activitat, afavorida per la seva ubicació molt cèntrica.
  - **Teatre Municipal:** Aquest equipament compta amb dos espais que tradicionalment s'ha destinat a activitat expositiva. Però quan culmini el procés de reformes previstes per a la rehabilitació total de l'edifici, aquests espais s'hauran d'alliberar de l'actual funció per dedicar-se a altres finalitats.
- Vista l'estat actual de la qüestió, les perspectives quant a sales d'exposicions queden excessivament subordinades a la, de moment, incerta evolució dels equipaments que les acullen. La inhabilitació d'una part del Museu municipal, que durant els últims anys ha estat l'espai més prolífic, obliga d'entrada a trobar una solució conjuntural per sortir del pas, però en clau estratègica cal vincular qualsevol decisió al procés global de redefinició del mapa municipal d'equipaments culturals.
- La situació actual sembla no justificar l'establiment d'una sala d'exposicions com a equipament especialitzat com una actuació prioritària – vistes les carències d'ordre superior- ni s'endevina cap oportunitat estratègica per avançar en aquesta direcció, pel que **sembla que la dotació del municipal en aquest camp haurà de passar, al menys a termini mitjà, per la solució de la polivalència.**

Teatre Municipal

El Teatre Municipal està situat a la Ronda de Queralt, amb una localització de l'equipament es pot considerar gairebé immillorable, atès que combina una ubicació cèntrica amb bona accessibilitat i facilitat d'aparcament en zones contigües. El teatre ocupa una construcció antiga que ha patit diverses reformes, lligades bàsicament a canvis en la seva funció –de teatre a cinema, i altra vegada a teatre- i que actualment es troba en una fase avançada de rehabilitació. Els treballs de rehabilitació en curs han suposat una reducció del seu aforament, - que tot i així continua essent molt elevat- i ha fet necessària la inhabilitació d'alguns espais singulars com els vestíbuls que fins ara es podien destinar a activitat expositiva. Un d'aquests vestíbuls ja ha estat inhabilitat, però resta encara el vestíbul principal que acull activitats diverses¹⁴.

---

¹⁴ Una miscel·lània d'activitats que va de les sardanes –l'agrupació Sardanista Castell d'Estela hi fa durant els mesos de març i abril un curset de sardanes -; a les pràctiques esportives -s'ha utilitzat com a escenari per a la pràctica de tennis taula- eventualment com a espai expositiu.

Algunes de les característiques bàsiques de l'equipament són:

(Taula 16) Dades bàsiques teatre

Dimensió de la sala de butaques	330
Dimensió de l'escenari	247
Superfície total de l'equipament	1340
Accés independent a escenari	Si
Aforament	780
Personal	Responsable de Sala
Accessibilitat adaptada	Si

Font: Ajuntament de Berga

L'espai no compleix encara tots els paràmetres d'accessibilitat adaptada i seguretat que s'exigeixen als edificis de nova construcció però està previst que els assoleixi quan culmini el projecte de reforma. Val a dir que a hores d'ara **l'equipament està perfectament homologat per acollir activitat pública**.

La capacitat de la sala la fa **especialment adequada per a espectacles de gran format**, però això fa que resulti excessivament gran per a propostes de petit format, i no disposa de cap recurs o mecanisme tècnic que permeti adaptar l'espai per allotjar de forma més acollidora propostes de caire més minoritari. Aquest tipus de propostes s'haurien de canalitzar de forma natural cap al teatre del Patronat, però en tractar-se d'una instal·lació de dependència confessional, a hores d'ara planteja certes incompatibilitats d'ús.

La gestió de l'equipament depèn directament de l'Institut Municipal de Cultura, **però no compta amb una assignació de personal suficient** per atendre les necessitats d'un espai de les seves característiques, fet que constitueix un handicap evident que limita les possibilitats d'explotació i ús públic de l'equipament. La responsabilitat del funcionament de l'espai recau actualment en el tècnic municipal de cultural, i del responsable de sala i que pot comptar amb la col·laboració de l'entitat teatral "La Farsa". Val a dir que aquesta col·laboració es fonamenta en una relació tàcita de natura més o menys consuetudinària i en termes de reciprocitat. Una relació que té la virtut de possibilitar en bona mesura el funcionament del teatre, i en última instància que Berga hagi pogut comptar amb programació professional de teatre que en altres circumstàncies probablement no s'hauria pogut mantenir. Val a dir que si els termes de cooperació entre La Farsa i la institució municipal s'haguessin de formular en termes administratius i paràmetres d'agents físics o jurídics, el model actual probablement resultaria inviable per l'ajuntament.

Algunes indicacions per situar l'horitzó estratègic d'aquest equipament serien:

- Accelerar el projecte de reforma per dotar l'edifici dels requeriments tècnics i funcionals més actuals.
- En termes de gestió, dotar l'equipament dels recursos humans bàsics per assegurar-ne un bon funcionament i optimitzar les seves possibilitats com a servei públic.

- Treballar per establir un marc formal i estable de cooperació amb les entitats o grups teatrals de la ciutat que puguin participar en la gestió de l'equipament, i assegurar la viabilitat dels serveis teatrals a la ciutat més enllà dels acords puntuals tàcits o lògiques conjunturals.
- Atès que aquest espai no és el més idoni per acollir propostes de petit i mitjà format, s'hauria de preveure la possibilitat d'habilitar un espai d'aquestes característiques en alguna de les intervencions que s'hauran d'emprendre per actualitzar el mapa d'equipaments culturals.

Teatre del Parc del Lledó

Es tracta d'una instal·lació en forma de teatre grec a l'aire lliure situat en aquesta zona de la ciutat. En l'actualitat acull la trobada Internacional de Dansa Lliure i la trobada d'Acordions així com altres activitats com la cloenda de la Festa de Sant Eloi.

Situat en un lloc ben accessible i un entorn agradable, aquest espai presenta unes possibilitats d'ús notables, però també alguns inconvenients importants. Així, a banda de la seva dependència de les condicions climatològiques, en l'actualitat no disposa d'instal·lacions auxiliars –camerinos, dutxes, etc.- ni d'accés directe fins l'escenari per realitzar les tasques de càrrega i descàrrega relacionades amb els muntatges escènics i musicals. Tot plegat fa que en l'actualitat hi hagi una certa sensació que aquest espai està poc aprofitat.

- En aquest sentit per optimitzar l'ús d'aquest espai caldria resoldre aquestes limitacions tècniques i promocionar algun programa artístic o cultural que apropés d'una forma més freqüent la ciutadania al teatre.

Museus

La ciutat de Berga compta nominalment amb quatre museus, però aquesta nòmina se situa a hores d'ara en una dimensió estrictament virtual atès que no es pot visitar cap d'aquests museus: estan tots tancats. Aquesta paradoxa evidencia la situació realment insòlita en que es troba aquest àmbit de la cultura a la ciutat, i que constitueix el reflex més notori de les conseqüències d'una determinada manera de concebre la política cultural de la ciutat.

Ben bé es podria afirmar que els museus estan en l'ull de l'huracà de la problemàtica que afecta als equipaments culturals de la ciutat. I és per aquest motiu que cercar respostes a tots els interrogants que afecten aquests museus, i de retruc, al conjunt d'equipaments de la ciutat que s'hi relacionen, constitueix sens dubte una de les prioritats del Pla d'Acció Cultural i del consegüent pla d'actuació que se'n derivi.

A continuació es detalla cadascuna d'aquestes instal·lacions

- **Museu Municipal**

Aquest equipament està situat al carrer del Àngels, amb una ubicació eminentment cèntrica. L'edifici compta amb dues plantes –planta baixa o d'accés, i planta subterrània- amb una superfície total de 427 m², que inclou el vestíbul on se situa l'Oficina de Turisme.

(Taula 17) Museu Municipal

Planta	Dependència	Sup (m ²)
PLANTA ACCES	Despatx	23,88
	Sala 0	118,38
	Sala Exposició 1	22,12
	Sala Exposició 2	34,74
	Vestíbul oficina tur	34,12
		233,24
PLANTA SOTERRANI 1	Magatzem	15,54
	Sala 1	27,60
	Sala 2	134,02
	Sala 3	10,74
	Serveis	6,13
		194,03
TOTAL SUPERFICIE		427,27

Font: Ajuntament de Berga

El museu està organitzat en diverses seccions que presenten una disposició cronològica, amb fons que en bona part es relacionen amb les grans etapes de la història a la ciutat i la comarca.

En el seu moment aquest equipament es va incloure en el Registre de Museus de la Generalitat amb el número 69, però en no produir-se una sèrie de reformes i actuacions imprescindibles per adequar-se als requisits mínims que estableix la Llei de Museus el 1990, així com desplegaments legislatius posteriors¹⁵, en l'actualitat està en perill de quedar-ne exclòs.

El museu va tancar provisionalment per realitzar una sèrie d'intervencions d'urgència per adequar-se als requeriments bàsics de seguretat i accés, però malgrat això, continua sense complir una sèrie de requisits indispensables d'ordre tècnic i museològic que l'inhabiliten per mantenir la qualificació de museu. En aquest sentit les observacions apuntades al document de l'Inventari de Patrimoni Local no poden ser més reveladores: *"el museu no disposa de les condicions de conservació, ni de personal tècnic i té incontrolades les col·leccions que resten disperses per diversos locals de titularitat municipal"* (op pag XXVIII)

La reobertura del museu es produirà, tan bon punt finalitzin les obres de reforma en curs, però restarà pendent afrontar totes les actuacions necessàries per normalitzar mínimament la situació d'aquest equipament, començant per dotar-lo del personal mínim indispensable. Una normalització que, dit sigui de pas no s'hauria de produir de forma unilateral i al marge d'un projecte museològic i patrimonial de ciutat.

- **Museu del Circ i Museu de Ciències Naturals**

Aquestes instal·lacions estan ubicades en l'edifici de l'Antic Hospital de Sant Bernabé on ocupen la segon planta. Malgrat tenir la denominació de museus, no estan registrats oficialment amb aquesta categoria, i a criteri dels experts¹⁶ caldria parlar més pròpiament de col·leccions que de museus. Com en el cas anterior no disposen d'una mínima dotació de personal ni cap estructura de gestió.

¹⁵ Decret 232/2001, de 28 d'agost sobre el Personal Tècnic i Directiu de Museus

¹⁶ Ens remetem a la valoració feta pels redactors de l'Inventari del Patrimoni Local

(Taula 18) Museu del Circ i de Ciències Naturals

Instal·lació	Dependència	Sup (m2)
Museu circ:	Sala audiovisual	44,89
	Exposició circ	99,99
	Sala lectura	34,94
Ciències naturals:	Sala 0	72,19
	Sala 1	52,99
Accesos i escala:		22,63
SUPERFICIE TOTAL MUSEUS ACTUALS		305

Font: Ajuntament de Berga

Les obres de reforma de l'equipament que els allotja ha provocat el seu tancament provisional. Quan culmini aquesta intervenció, està prevista la obertura del Museu Circ per bé que reestructurat i amb la categoria de col·lecció temàtica vinculada al Museu Municipal. Pel que fa al museu de la Natura, a hores d'ara no s'ha concretat el seu destí definitiu. Com en el cas anterior, la reobertura d'aquests espais no s'hauria de produir forma independent i al marge del replantejament general que s'ha de realitzar dels museus de la ciutat.

- **Museu Comarcal de la Caserna**

El recorregut per les instal·lacions museístiques de la ciutat es completa amb l'edifici de l'antiga caserna destinat a acollir les instal·lacions del Museu Comarcal. Les característiques d'aquest edifici tant pel que fa a dimensió com a l'estructura i distribució dels espais el converteixen en un emplaçament adequat per convertir-lo en seu d'un museu o algun altre equipament cultural.

(Taula 19) Espai Antiga Caserna

Espai	Sup (m ²)
Planta baixa	981
Primer Pis	627
Total	1.632

Font: Ajuntament de Berga

L'edifici ha estat rehabilitat i es van emprendre una sèrie d'intervencions que l'havien de portar a convertir-se efectivament en la seu del museu comarcal, però aquest projecte està a hores d'ara preventivament aturat i per tant no es pot parlar en propietat de "museu" ja que l'equipament no ha estat encara obert al públic amb aquesta denominació. En l'actualitat una part de la planta baixa s'utilitza com a espai expositiu, però el futur del conjunt de l'edifici no està a hores d'ara decidit, tot i que sembla que ha quedat descartat bona part del programa museogràfic inicial.

- En aquest sentit cal remarcar que aquest edifici, tant per les seves característiques com per la seva ubicació presenta unes **potencialitats innegables**. La seva localització és un tant perifèrica, però la **zona on s'ubica està en procés de consolidar-se com una nova àrea de centralitat urbana**, que es configura amb una sèrie d'equipaments com el Pavelló de Suècia, el Telecentre, el Casal Juvenil, i la futura escola d'hosteleria. Aquest **nucli o "cluster" d'usos culturals i formatius** compta amb molt bona accessibilitat i està emplaçat en la zona contigua al principal sector de futura expansió urbana previst en el nou PGO.

- La **decisió que es prengui sobre el seu futur** serà determinant en clau estratègica ja que **pot constituir el desllorigador de la complexa situació que afecta a bona part dels equipaments culturals municipals**. La destinació definitiva que es doni a aquest espai pot permetre allotjar instal·lacions que facin possible encaixar una sèrie de peces que hauran de conformar el futur mapa d'equipaments de la ciutat.
- Junt amb aquestes reflexions volem incorporar algunes indicacions apuntades en el document de l'Inventari del Patrimoni Local referides als diferents museus de la ciutat:

Seria totalment convenient un nou replantejament de la política museística municipal () per començar caldria que aquesta política tingués en compte i s'adaptés als requisits mínims legalment establerts, amb atenció especial al personal, a les infraestructures de seguretat i conservació i als nous programes de difusió patrimonial (pg XXXI)

Comentar que l'Ajuntament de Berga, la resta d'ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Berguedà haurien de començar a estudiar si és més convenient la consolidació del Museu Municipal de Berga coma a tal o la creació d'un nou museu d'àmbit comarcal (pg XXXII)

Unes recomanacions fetes en clau estratègica i en sintonia amb els plantejament del Pla d'Acció Cultural. Pel que si alguna cosa caldria remarcar en aquest moment és la necessitat d'evitar emprendre actuacions que poden resultar urgents si es pretén afrontar les carències que de forma individualitzada afecten cadascuna de les instal·lacions, però que al seu torn podrien entorpir o comprometre la viabilitat d'un projecte global i a llarg termini per aquest sector.

Equipaments privats

• Teatre Patronat

El Teatre Patronat és un equipament parroquial depenent del Bisbat de Solsona. La seva situació és molt cèntrica – carrer Cardona 2- però la ubicació és en una zona d'accés complex. L'aforament actual és molt adequat per a propostes escèniques de petit i mitjà format, fet que el convertiria en un equipament complementari al Teatre Municipal per acollir aquest tipus de propostes, que com ja s'ha dit, no s'adeqüen a les característiques d'aquest teatre públic.

En l'actualitat el Patronat acull la programació d'espectacle infantil i familiar de la Xarxa i part de la programació de la campanya "Anem al Teatre" de la Diputació de Barcelona.

Aquest equipament presenta però alguns punts febles. D'una banda, malgrat que es té cura del seu manteniment, a nivell d'infraestructura, necessita una rehabilitació i posada al dia en la part tècnica per adequar-se als estàndards tècnics i funcionals que es requereixen en l'actualitat als equipaments escènics. D'altra banda, i com ja s'ha avançat, la titularitat eclesiàstica del teatre i la tradició del propi espai, pot ser un obstacle per a acollir determinats tipus de programació.

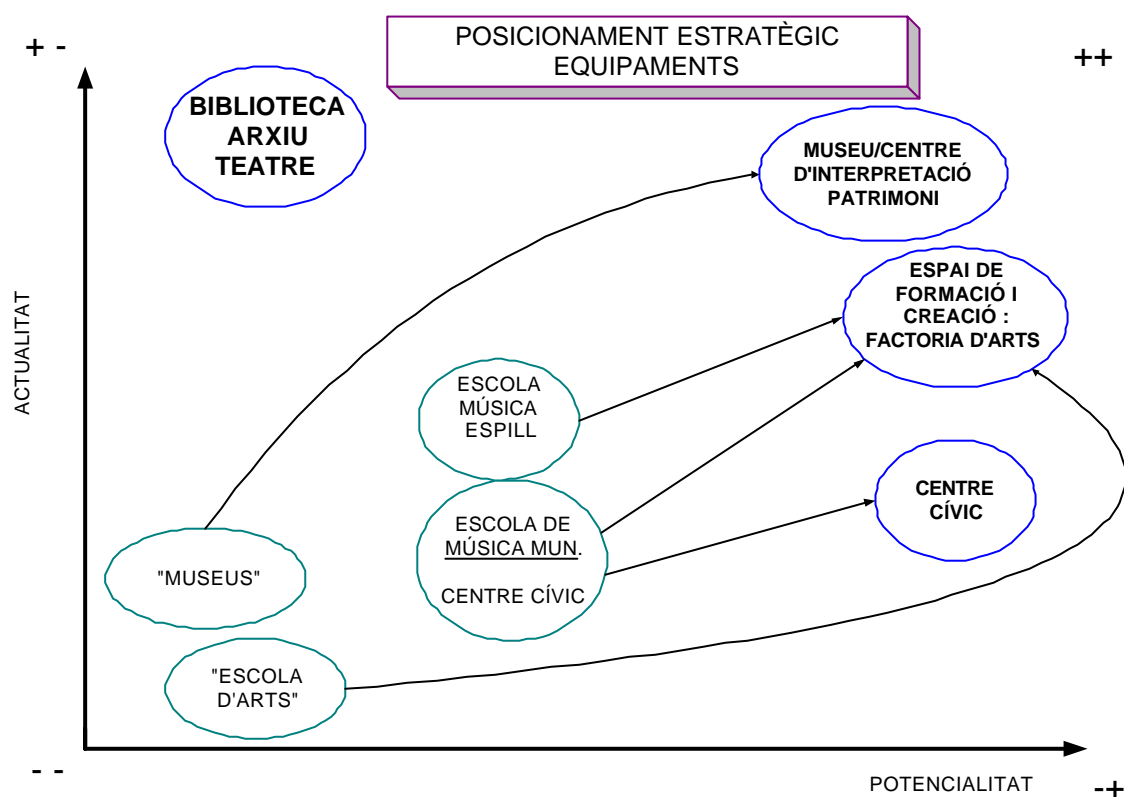
• Teatre Cal Rosal

Aquesta instal·lació és la seu de l'entitat Agrupació de Cal Rosal i disposa també d'un espai expositiu.

- **El Finestral**

Aquesta entitat compta amb un espai polivalent d'uns 120 m2 ubicat en la seu de la carretera de Ribes. Aquesta instal·lació relativament cèntrica, té un alt nivell d'ús, acull les activitats de l'entitat i també pot funcionar com a espai expositiu.

2.2. AGENTS I OPERADORS CULTURALS

L'estructura i la dinàmica dels agents culturals a Berga respon a grans trets, al perfil més o menys definit de les ciutats petites i mitjanes comarcals de Catalunya. És a dir, unes realitats on el sector públic –representat bàsicament pel respectiu ajuntament- i el sector cívic o associatiu comparteixen el pes en la dinamització de la cultura local.

En aquestes ciutats, que compten amb un teixit associatiu molt sòlid, s'ha tendit cap a una mena d'escenari tàcit de repartiment de funcions, en el que els ajuntaments assumeixen directament el funcionament i la dinamització dels equipaments culturals bàsics –biblioteques, teatres, centres culturals, centres de formació artística- i estableixen estratègies de col·laboració amb les entitats culturals, que porten aquestes a pilotar una part més o menys significativa dels programes de difusió cultural i artística que es desenvolupen als municipis.

Val a dir però que no hi ha una fórmula estàndard. Així, per exemple, en l'àmbit de les arts escèniques, alguns municipis gestionen directament les programacions professionals de teatre, música i dansa, mentre que en d'altres són les entitats culturals les responsables d'aquestes programacions.¹⁷ En el cas concret de Berga s'està tendint cap aquesta segona possibilitat.

Aquest escenari tàcit de repartiment de funcions es completa amb la presència del sector privat, que ha ocupat tradicionalment àmbits com la comercialització de béns culturals – llibreries, galeries d'art, productes multimèdia-, la difusió de cinema comercial, i en menor grau determinats segments d'espectacle en viu. Aquest sector, a banda de les activitats relacionades amb la pròpia dinàmica empresarial de determinades indústries culturals –que inclou aspectes de difusió com exposicions, presentacions de llibres, etc.,- també pot tenir una contribució important als programes culturals dels municipis a través de diverses fórmules de patrocini o mecenatge.

Tot i compartir els trets bàsics d'aquest model, cada realitat cultural local presenta òbviament característiques pròpies i singularitats que permeten delimitar l'especificitat cultural de cada municipi.

En un context en que l'oferta cultural recau en gran mesura en l'acció de les entitats culturals i cíviques, aquesta oferta tendeix lògicament a reflectir el tarannà i la pròpia dinàmica de les entitats. Si el teixit cultural associatiu viu una situació de relatiu estancament o manca de renovació, d'adequació a les noves demandes socials – situació d'altra banda gens infreqüent- l'oferta cultural lògicament se'n ressentirà, reflectint poca o nul·la atenció a les temàtiques socials més candents, les tendències més innovadores o a propostes més arriscades o rupturistes en el camp artístic.

Per a l'observador extern que s'atansa en primera aproximació a la realitat cultural berguedana la temptació per atribuir un diagnòstic en aquests termes és evident. Més enllà de les visions reduccionistes que converteixen en "Catalunya profunda" tot el que s'allunya més de tres quilòmetres del Passeig de Gràcia de Barcelona – deixant de

---

¹⁷ Per esmentar alguns casos concrets, Vic o Igualada compten amb programacions escèniques municipals d'abast important que conviuen amb programacions d'entitats com l'Ateneu Igualadí a la capital de l'Anoia o de la Cava de Jazz i a Vic. A Manresa en canvi, l'ajuntament dóna suport a entitats com "El Galliner" i el "Bloc" que assumeixen "de facto" les programacions professionals d'arts escèniques i música del municipi.

banda, és clar, emplaçaments tant cosmopolites com la Cerdanya, la Vielha o S'Agaró - no mancarien indicadors que poden induir a aquesta visió.

La dinàmica estructural d'un territori en situació d'estancament o declivi en termes econòmics i demogràfics, que s'ha ressentit durant molt temps de l'aïllament dels grans eixos de comunicació que l'han abocat a una posició perifèrica, s'imbrica amb una dinàmica cultural amb un forta presència de la tradició. D'una tradició que en cap cas s'ha d'entendre com un llast, però el seu propi pes - enorme, i enormement positiu quan comporta elements del calibre d'una Patum- pot dificultar el desitjable equilibri entre la pròpia tradició i les tendències més innovadores i formes culturals més contemporànies.

En aquest sentit, resulta molt important reconèixer i potenciar el paper dels agents culturals que poden contribuir a establir aquest equilibri, entre els quals hi ha un espai per a l'acció dels agents públics. Si s'entén que la presència de l'ajuntament resulta convenient per recolzar o fins i tot impulsar més decididament, l'assoliment d'aquest equilibri.

2.2.1. El sector públic

L'actual administració municipal en cultura va heretar una situació que es pot qualificar com a mínim de complexa. Un escenari on hi conflueixen al costat d'actius importants, amb equipaments com la Biblioteca o l'Arxiu, dèficits notoris: Actuacions en curs de difícil gestió en matèria d'equipaments; unes dotacions de recursos tant econòmics com humans clarament insuficient i; l'absència d'una estructura i uns instruments de gestió eficients i oberts a la participació ciutadana, el que al seu torn provocava la inhibició d'una part dels agents culturals locals en l'assoliment d'un marc de cooperació fructífer al servei de la ciutat.

Aquesta situació es pot atribuir a un dèficit històric de concepció d'una política cultural global. Aquest dèficit s'ha traduït en una manca de planificació sobre les necessitats i possibilitats de la ciutat, ha mancat visió estratègica, s'ha actuat des de la improvisació i la manca de previsió.

L'actual mandat municipal ha suposat un canvi de direcció en la política cultural local, de la que se'n desprèn una voluntat d'apostar per la cultura, de situar la cultura com un dels eixos centrals de l'acció municipal i d'impulsar el paper de l'ajuntament com a catalitzador de la dinàmica cultural local.

De l'actuació municipal se'n poden destacar alguns elements que han significat una transformació nítida de la dinàmica precedent. En concret es poden remarcar tres aspectes:

- increment de les dotacions pressupostàries
- creació d'instruments de gestió i participació ciutadana
- voluntat d'implementar un projecte global d'actuació.

Respecte el primer punt, l'assignació de recursos municipals a l'àrea de cultura ha seguit un ritme ascendent i progressiu durant el darrer mandat: **l'assignació pressupostària s'ha incrementat** més d'un 50% entre els anys 1999 i 2003, en termes de **despesa ordinària**. Això ha suposat passar d'una mitjana d'uns 11,8 Euros a 18,5 Euros per habitant i any. (taules 20a i 20b)

(Taula 20a) Evolució dels pressupostos (Euros Total)

Anys	1.999	2.000	2.001	2.002(*)	2.003(*)
Despesa total	375.702	279.324	671.878	317.099	430.457
Despesa ordinària	173.322	221.810	240.139	255.555	272.168

(Taula 20b) Evolució dels pressupostos (Euros habitant)

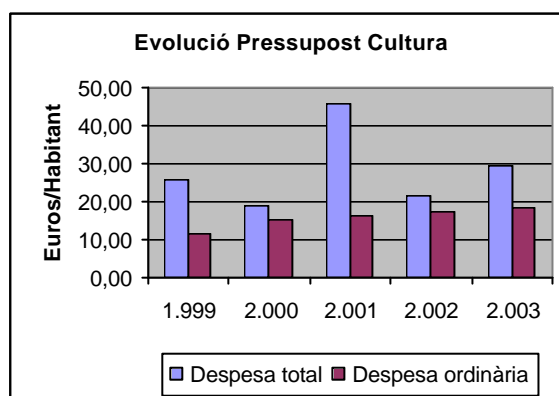
Anys	1.999	2.000	2.001	2.002(*)	2.003(*)
Despesa total	25,60	19,03	45,77	21,60	29,33
Despesa ordinària	11,81	15,11	16,36	17,41	18,54

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ajuntament de Berga

(*)Pressupost preventiu

L'evolució de la despesa total, que inclou inversions i amortitzacions ha tingut una evolució menys uniforme. Així, l'any 2001 es va enregistrar un fort increment degut bàsicament a l'aportació feta per a la segona fase de rehabilitació del Teatre Municipal.

El següent gràfic reflecteix aquesta evolució, variable en el cas del pressupost total i sostinguda en termes de despesa corrent, que inclou els programes i projectes que marquen el dia a dia de l'acció municipal.

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ajuntament de Berga

Aquest increment resultava imprescindible per poder revertir la situació d'infradotació precedent. Tal i com es pot veure en la següent taula, la despesa municipal en cultura de Berga era clarament inferior a la d'altres territoris de referència:

(Taula 21) Pressupostos preventius any 2000. Despesa ordinària

	Total Habitant	Cultura Habitant	% Cultura Total
Berga	348,5 €	14,0 €	4,01
Mitjana municipis tram(*)	479,7 €	29,7 €	6,25
Mitjana municipis Barcelona(**)	431,8 €	24,3 €	5,63

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ajuntament de Berga

(*) Municipis entre 10.000 i 25.000 habitants província Barcelona

(**) Grup de 130 municipis província Barcelona

La pràctica totalitat d'aquest increment s'ha destinat a despeses de funcionament, ja que les dotacions necessàries per afrontar altres mancances actuals com la de personal especialitzat requeriria un esforç superior. En aquest sentit s'ha de dir que només s'ha produït una nova incorporació, la del tècnic municipal de cultura.

Els nous recursos han permès incrementar les dotacions de despesa corrent destinada al funcionament d'equipaments municipals i a impulsar alguns programes de difusió artística.

Una altra línia d'actuació a destacar ha permès posar les bases per la creació d'una estructura de gestió que afavoreixi l'obertura cap als agents culturals i la seva participació en la presa de decisions. La **creació del IMUCBE** ha estat un primer pas en aquesta direcció, però a hores d'ara **aquest instrument encara no està plenament desenvolupat.**

- A hores d'ara, l'Institut funciona més com un òrgan consultiu que no pas com un organisme de gestió. Resta pendent **definir amb nitidesa la seva estructura organitzativa i de funcionament i clarificar-ne les funcions.**
- Pel que fa al vessant consultiu, cal **establir clarament quins són els mecanismes a través dels quals s'estableix la representació del món cultural**, i garantir els canals de comunicació entre aquesta representació i els agents culturals de la ciutat, aspectes que a hores d'ara no estan resolts.
- **Aprofundir en la transparència dels processos** que comporten transferències o cessions de recursos per part de l'ajuntament als operadors cívics i culturals en aspectes com els criteris i procediments de **subvencions o la cessió d'equipaments** i espais d'ús públic a les entitats.
- Quant a l'estructura de gestió cal dotar l'IMUCBE dels **recursos econòmics i, sobretot, humans necessaris** per que pugui desenvolupar amb garanties la seva tasca.

L'altra aspecte a remarcar ha estat la voluntat d'implementar **un projecte global d'actuació.** Aquest plantejament, en el qual s'emmarca la realització del **Pla d'Acció Cultural**, resultava indispensable per poder endreçar la situació de la cultura a la ciutat i afrontar amb garanties l'esdevenir a un termini mitjà. Aquest plantejament ha suposat l'abandó de l'estratègia d'accions de curta volada i fins haver de conjugar verbs com "aturar" o fins i tot "tancar" -referits a projectes i/o equipaments - certament incòmodes en qualsevol context d'acció de govern.

Com en bona part dels municipis catalans, **la promoció cultural dels ajuntaments no passa únicament per la regidoria de cultura** sinó que es produeix l'acció concurrent d'altres departaments municipals -joventut, festes, etc.- En el cas de Berga aquesta circumstància resulta especialment significativa atès **que un dels pilars de cultura local, la festa, depèn d'una regidoria específica de festes.**

- Atenent a la dimensió transversal i integradora de la cultura com a un dels pressupostos bàsics del Pla d'Acció Cultural, resulta imprescindible **assolir un marc d'actuació concertada** en que els projectes i les accions tant d'aquest departament com d'altres que poden desenvolupar accions sectorials concurrents - turisme, ensenyament, serveis socials...- puguin integrar-se en el projecte global que derivi del Pla d'Acció Cultural.
- Un **requeriment de concertació que caldrà fer extensiu als altres organismes públics** presents al municipi.

A banda de l'Ajuntament, l'acció cultural pública està representada per la presència d'altres administracions que operen de forma directa o indirecta a la ciutat.

El **Consell Comarcal** té competències en el funcionament de l'Arxiu Històric Comarcal, i desenvolupa diversos programes amb la participació d'ajuntaments de la comarca, amb una certa especialització en dinamització en l'àrea de joventut.

La Biblioteca forma part de la Xarxa de biblioteques gestionades pels Ajuntaments, amb el suport de la **Diputació de Barcelona**, institució que també està present a la ciutat a través de programes de suport a la difusió cultural com el Circuit ODA o "Anem al Teatre", i que promou conjuntament amb l'Ajuntament de Berga el Pla d'Acció Cultural.

La **Generalitat de Catalunya** participa en la gestió de l'Arxiu Comarcal, del Telecentre i contribueix a través de subvencions amb diferents programes de difusió cultural.

2.2.2. El sector associatiu

La ciutat compta amb un nodrit grup d'entitats i grups amateurs que intervenen en la dinamització de la cultura local. Aquest **capital cultural** es complementa amb l'acció d'una sèrie de persones que bé de forma individual o dins projectes col·lectius han realitzat aportacions significatives en diferents àmbits ja sigui a nivell de recerca i divulgació científica com en els diversos vehicles de la creació cultural.

En el nivell associatiu, de les 130 entitats registrades a la ciutat, unes 35 es poden situar en l'àmbit cultural, i en la immensa majoria es poden considerar actives. Les entitats cobreixen un ventall extens de dominis d'intervenció cultural : teatre, música, danses populars, arts visuals, fotografia, recerca, divulgació cultural...

Les entitats locals no s'escapen d'algunes de les problemàtiques i debilitats que afecten l'estructura del món associatiu i el seu funcionament de forma global: presència de les mateixes persones en diferents entitats -"sempre som els mateixos a tot arreu", i les ineludibles "capelletes", dificultat de renovació -tant en un sentit generacional com d'àmbit d'actuació i interès temàtic-, manca de coordinació, endogàmia i dificultat per arribar a determinats sectors socials¹⁸...

Malgrat tot, el sector cívic té un pes molt determinant en la dinamització de la cultura local. Les entitats formen un conjunt heterogeni amb historial i trajectòries diverses, l'impacte ciutadà de la seva acció és també desigual. Mentre que algunes entitats realitzen accions més o menys periòdiques i puntuals, d'altres entitats piloten programes estables amb una important projecció ciutadana. Com ja s'ha avançat, bona part de les programacions municipals de difusió artística són fruit de partenerais entre entitats i l'ajuntament de Berga.

(Taula 22) Programacions pilotades per entitats

Programa	Entitat
Concurs de Piano Ciutat de Berga	L'Espill
Festival de Música Guillem de Berguedà	L'Espill
Festivals d'estiu de Teatre	La Farsa
Teatre Infantil	Xarxa
Pastorets i Concurs de Garrofes	La Farsa
Sardanes	A.S. Cim d'Estela
Rebrot	Casal Panxo
Cursos/Jornades/Presentacions/Publicacions/ cicles anuals de xerrades	C.E. Josep Ester Borràs Casal Panxo
Conferències i tallers	El Finestral Casal Panxo C.E. Josep Ester Borràs Casal Moragues Ateneu Llibertari Columna Terra i Llibertat
Activitats de difusió cultural diverses	Agrupació Cultural i Esportiva de Cal Rosal
Presentacions, publicacions, exposicions	Àmbit de Recerques
Cursos Universitaris: Escola Estiu de la Natura/ Curs Geologia	Fundació Universitària del Berguedà

¹⁸ La nova immigració mereix plantejar un salt qualitatiu en aquesta dinàmica.

Programació de Jazz	Berguedana de Jazz
Activitats de Dansa Lliure i altres tipus	El Finestral
Carnestoltes/ Diades Boletaries	Penya Boletarie
Activitats de divulgació	Grup de Defensa de la Natura Amics de Les Fonts

Font: Ajuntament de Berga

L'aportació municipal a les entitats en forma de subvencions directes ha significat entre el 12 i el 15% del pressupost de cultura en els darreres tres anys, amb un increment global d'un 11% entre els anys 2000 i 2002. A banda d'aquestes quantitats el suport de l'ajuntament a les entitats es canalitza amb altres prestacions com cessió d'espais, o suport logístic. El nucli de programacions artístiques estables (festival de música i concurs de piano; premi de pintura i activitat teatral) s'emporta al voltant del 50% de les subvencions, la resta s'adreça a donar suport per a activitats puntuals o ocasionals.

L'activitat de les entitats es veu condicionada per les mancances d'ordre general que afecten la ciutat, tant a nivell de recursos físics –bàsicament d'insuficiència d'espais adequats per a determinats tipus d'activitats- com econòmics: les quantitats atorgades tot i suposar un esforç important per l'ajuntament, són molt ajustades si es pondera el nombre de destinataris i el volum d'activitat. Aquesta migradesa de recursos, ha estat un factor important –val a dir que no únic - per impulsar molts agents culturals a cercar fórmules d'autogestió i estratègies d'autofinançament per al desplegament de la seva activitat.

Això té elements evidentment positius, qualsevol dinàmica de funcionament que no se subordini a suports externs - i de les conjuntures que propicien aquests suports- resulta altament positiva, però si les activitats desenvolupades per qualsevol entitat tenen finalitat no lucrativa i voluntat de servei públic de qualitat, és del tot legítim rebre suport públic per a la seva prestació.

Una de les vies per obtenir recursos per a determinades entitats ha estat la d'instal·lar bars durant la Patum, instal·lació que habitualment no ha estat exempta de la taxa municipal corresponent. Això ha generat una reivindicació en aquest sentit, i un procés de negociació entre grups implicats i ajuntament sense que de moment s'hagi assolit un acord. Tot i que això pugui semblar un element d'ordre subsidiari, la magnitud de l'activitat que es pot generar per a Patum pot tenir un pes molt important en el finançament d'aquestes entitats¹⁹, d'unes entitats que d'altra banda tenen un paper molt important en la dinamització cultural en segments joves i alternatius.

- El Pla d'Acció Cultural, i el consegüent pla d'actuació que en derivi haurà de contemplar com una de les prioritats resoldre, més enllà d'aquesta qüestió en particular, el **finançament de la cultura associativa**, establint fórmules que comptant amb el consens necessari permetin assegurar la qualitat i la sostenibilitat de la seva activitat.

A banda d'aquesta qüestió determinant per la supervivència de les entitats i del manteniment de la seva tasca de dinamització ciutadana. Cal encomiar les pròpies entitats a:

¹⁹ Es tracta d'un conjunt d'entitats com el Casal Moragues, C.E, Josep Ester Borràs i Berguedana de Jazz que van signar el manifest "Berga es mou" durant la primavera del 2002.

- **Vincular-se decididament al procés de definició del model de l'Institut Municipal de Cultura**, i molt especialment en la determinació dels mecanismes de participació ciutadana que els ha de donar veu i vot en aquest organisme.
- Promoure un **debat intern** on es pugui plantejar la resposta del món associatiu a les noves demandes i reptes socials.

2.2.3. El sector privat

La implantació d'activitats empresarials al voltant del sector cultural –**indústries culturals** en sentit ampli- és més aviat escàs. Aquestes se centren al voltant de l'esfera de comercialització de béns i serveis culturals, i bàsicament en el sector del llibre –editorials, llibreries- . En aquest àmbit, mereix una menció la llibreria "4 Cantons", amb un programa propi de dinamització que inclou espai expositiu i activitats de difusió relacionats amb la seva activitat.

Altres sectors tradicionals com el de les galeries d'art no estan del tot desenvolupats des d'una perspectiva empresarial, tot i que funcionen dos espais expositius orientats a difondre l'obra dels propis artistes que els gestionen, un dels quals –Verdaguer 7- de caire col·lectiu.

Cal esmentar també la presència d'empreses especialitzades en l'oferta de serveis relacionats amb la difusió del patrimoni cultural –rutes, visites guiades, etc.

Quant als sectors més relacionats amb l'entorn tecnològic –audiovisual, multimèdia, disseny- cal esmentar l'existència d'algunes empreses –Fotografia Luigi, Fotodisseny- i professionals del disseny que ofereixen serveis adequats a la demanda local.

Quant a l'altre àmbit de relació entre la cultura i el **món econòmic i empresarial**, el de les **accions de patrocini i mecenatge**, la ciutat compta amb la implicació d'empreses locals en accions quotidianes de publicitat (programes, cartells) i sobretot en la **dotació dels premis** a l'excel·lència artística que s'atorguen a la ciutat. En concret la casa de pintures Peralba proveeix la dotació del Premi de Pintura Ciutat de Berga, mentre que la casa Comercial Peralba - homònima però sense relació empresarial- de material sanitari proveirà el nou premi de creació teatral Ramon Vinyes. L'altre gran premi que s'atorga a la ciutat, el Concurs Internacional de Piano compta amb l'aportació de l'empresa Zanuy amb raó social fora de Berga. Encara en aquesta direcció, s'ha d'esmentar el patrocini de l'empresa Liven, el concurs de dibuix, pintura i creació literària per a escolars.

Pel que fa a l'altre sector econòmic tradicionalment relacionat amb l'acció cultural, el de les **caixes d'estalvi**, l'entitat de referència al territori és la Caixa de Manresa. Aquesta entitat ha recolzat tradicionalment la cultura a la ciutat, col·laborant amb programes rellevants com el Concurs Internacional de Piano o donant suport a accions puntuals –reformes teatre municipal- o projectes diversos – exposicions promogudes per Àmbit de Recerques -. Però aquesta trajectòria de suport s'ha debilitat de forma considerable en els darrers anys coincidint amb l'inici del projecte de Centre Cultural a Sant Benet de Bages, que està absorbint una part molt important dels recursos que l'entitat destinava a promoció cultural. Això ha creat una situació que tot i que pugui ser transitòria – condicionada a l'enllestiment de l'esmentat projecte- no deixa de

resultar poc alentadora per a les organitzacions hipotèticament candidates a rebre suport d'aquesta entitat.

Respecte altres entitats, la Caixa d'Estalvis i de Pensions de Barcelona, operava a la ciutat a través d'una biblioteca de la seva titularitat, que es va transferir a la Xarxa de Lectura Pública en crear-se la nova biblioteca municipal Ramon Vinyes, una acció integrada en la seva política de replegament en aquest àmbit d'actuació. Una estratègia que l'ha portat a especialitzar les seves línies d'acció i a concentrar els recursos i programes d'excel·lència en els grans centres culturals de la seva Fundació. Tot i aquest replegament, la Fundació la Caixa manté col·laboració tant amb la biblioteca Ramon Vinyes com amb l'ajuntament, bàsicament en programes expositius de diferents formats.

En el mateix sector, cal esmentar també una línia de cooperació entre la Caixa del Penedès i l'ajuntament i entitats culturals propiciada per la instal·lació recent d'aquesta entitat financera a la comarca.

- La situació en el camp del patrocini presenta elements eminentment positius, ja que si bé, les iniciatives de suport a programes culturals vinculades a empreses locals són encara puntuals, es tracta de col·laboracions estables i ben dotades econòmicament el que indica un alt nivell d'implicació d'aquestes empreses amb la dinamització de la cultura local. Aquests exemples haurien de ser un incentiu per assolir un major nivell d'implicació entre el món empresarial i el món cultural local, que permeti ampliar al major nombre possible de camps d'acció cultural les iniciatives de patrocini, que, cal recordar, compten amb beneficis fiscals.
- Pel que fa al cas específics de **les caixes**, la dimensió social d'aquestes entitats d'estalvi popular els confereix un mandat exprés d'implicació en la acció sociocultural, pel que més enllà de les conjuntures particulars, **cal reclama'ls-hi que aportin el suport adient i d'acord amb la dimensió de la seva implantació al territori de referència**, establint o reforçant si s'escau el canals de relació i interlocució necessaris amb els agents culturals.

3. DINÀMICA CULTURAL

3.1. EDUCACIÓ ARTÍSTICA I CREACIÓ

Cultura i educació formen un tàndem indissociable. L'educació actua com un element determinant en dos dels vèrtexs bàsics del procés cultural: d'una banda en l'adquisició de les habilitats creatives i el domini dels llenguatges artístics, i d'altra banda, en l'educació de les actituds i sensibilitats de la ciutadania envers la creació artística, i la cultura en general.

La situació de Berga en aquest àmbit presenta clarobscur. Així, si bé d'una banda es compta amb recursos sòlids i iniciatives consolidades amb una llarga trajectòria, també s'evidencien disimetries entre sectors i dominis artístics, així com inèrcies que no contribueixen a l'optimització de les potencialitats de la ciutat.

3.1.1. Formació artística

L'oferta formativa especialitzada està encapçalada per les **dues escoles de música** que es reparteixen uns 400 estudiants que procedeixen tant de Berga com d'altres municipis de la comarca.

Tant el Centre d'Estudis Musicals l'Espill de gestió privada com l'Escola Municipal de Música **gaudeixen d'un bon nivell de valoració i acceptació** per part de la ciutadania. Ambdues institucions més enllà de la tasca formativa actuen com a centres de difusió musical i dinamització cultural: L'Espill promou el Concurs Internacional de Piano i el Festival Guillem de Berguedà, i a un altre nivell, l'escola Municipal programa promou la coral homònima i programa les "Nits Musicals".

No obstant això, tots els agents culturals consultats, consideren que la duplicitat d'oferta que suposa l'existència de les dues escoles és negativa, ja que la ciutat no disposa d'una massa crítica suficient per garantir-ne un rendiment òptim. També hi ha consens generalitzat en valorar que aquesta divisió s'hauria de superar. Aquesta possibilitat ja s'ha plantejat en més d'una ocasió, però finalment no s'ha acabat portant a terme.

Experiències d'altres municipis avalen aquesta opinió: hi ha casos concrets com el d'Igualada on la fusió de les dues escoles existents va permetre impulsar un projecte de formació musical gairebé modèlic i que ha tingut un impacte enormement positiu en la vida cultural de la ciutat. Exemples com aquest són un bon referent per encoratjar els agents implicats a superar diferències i obrir la via cap un projecte que pugui beneficiar els mateixos implicats i sobretot, la ciutat en conjunt.

Quant a les **arts visuals** la ciutat no compta amb cap centre d'ensenyament oficial. Sembla evident que **aquest sector no compta amb una oferta de formació equiparable al de la música**. La demanda local en aquest àmbit s'ha canalitzat tradicionalment per dues direccions. L'ensenyament oficial, tant reglat com no reglat es desenvolupa en l'**Escola de Gironella** depenent d'aquest municipi²⁰. Fora d'aquesta opció, a la ciutat es desenvolupen una sèrie de cursos i activitats no formals – fotografia, ceràmica, pintura- en el marc de l'edifici de l'Antic Hospital.

---

²⁰ Fins a dates recents, aquest centre de formació depenia d'una mancomunitat municipal constituïda pels ajuntaments de Gironella i Puig-reig.

Aquestes activitats es realitzen gràcies a una mena d'acord tàcit entre l'ajuntament i alguns artistes als que se'ls permet utilitzar l'esmentat espai de l'Antic Hospital. Sense voluntat de polemitzar sobre la condicions en que es desenvolupen aquestes activitats, no es pot deixar d'esmentar la situació d'alegalitat en que es porten a terme, pel que fora convenient establir un marc mínim de regularització – cessió formal d'espais, promoció de tallers municipals amb contractació externa dels artistes com a professors, o alguna fórmula per l'estil- que garantís la posició de l'Ajuntament.

La possibilitat d'implantar un centre oficial d'arts plàstiques a la ciutat sembla descartat, com a mínim a termini mitjà. La dimensió demogràfica de la comarca no comporta una massa crítica suficient que justifiqui una duplicació de l'actual servei prestat a Gironella.

Per tant sembla clar que la prioritat en aquest moment passaria per continuar apostant per mantenir l'opció de servei comarcal a l'escola de Gironella, el que no és incompatible amb procurar **una millora de les condicions de la formació no oficial que es desenvolupa a la ciutat** en els termes ja comentats.

Fora d'aquestes activitats formatives es realitzen alguns cursos i tallers com els tallers de teatre que es desenvolupen al teatre municipal.

En conclusió, es pot situar l'horitzó estratègic en aquest àmbit en

- La millora en les condicions de prestació dels ensenyaments d'arts visuals que implicaria probablement una reubicació d'aquests ensenyaments a un emplaçament més idoni.
- La convergència dels dos centres de formació musical en una única escola municipal de música que requeriria també una nova ubicació d'aquest equipament cap a un edifici de nova construcció o rehabilitat.
- La possible confluència dels plantejaments precedents es podria canalitzar en la creació d'un centre que adopti un plantejament interdisciplinar, en forma de **Factoria de les Arts** que podria acollir també els ensenyaments d'arts visuals així com altres vessants de la creació i la formació artística.

3.1.2. Creació i educació de públics

Les estratègies de promoció i difusió cultural adreçades a la creació de nous públics resulten essencials per assegurar la continuïtat dels projectes i programes culturals. Ens trobem sens dubte, davant d'un dels punts crítics de tot sistema cultural. En l'actualitat una de les estratègies més habituals en aquesta direcció passa per accentuar la interrelació entre educació i cultura, i fer-ho partint des del nivell més bàsic on es pot produir aquesta relació: l'escola. Una confluència que massa sovint no resulta pas fàcil d'establir.

En el cas de Berga aquesta confluència es produeix en diferents àmbits: els teatres, l'Arxiu i la Biblioteca municipals acullen programes que amb diferents fórmules i nivells de participació possibiliten l'acostament dels usuaris més joves als serveis culturals. Entre aquests es poden apuntar:

- Programa "Anem al Teatre" de la Diputació de Barcelona que es desenvolupa en el teatres Municipal i Patronat.
- Programació de "la Xarxa" al Teatre Patronat
- Tallers de Teatre Instituts i mostra de Teatre Instituts
- Col·laboració entre l'Institut Guillem de Berguedà i l'Arxiu Comarcal: crèdit variable d'Eso i treballs de recerca.
- Activitats a la Biblioteca Ramon Vinyes: hora del conte, tallers infantils, visites escolars de formació d'usuaris...

Algunes d'aquestes activitats han estat pioneres a nivell de país. Així, per exemple, els teatres de la ciutat van acollir la primera edició del cicle "Anem al Teatre" que es va iniciar en les comarques del Berguedà i l'Anoia i en l'actualitat s'ha estès a pràcticament totes les comarques de Barcelona.

- Cal també destacar l'aparent **sintonia entre les institucions educatives i culturals**, el que no s'ha de deixar de valorar com un dels actius de la cultura local. La confluència entre educació i cultura es concreta en molts casos en la pròpia esfera personal de professors i ensenyants que com a membres actius d'entitats o grups culturals intervenen en la dinamització cultural.
- Aquesta confluència pot jugar un paper molt important a l'hora de bastir estratègies de **transversalitat educació-cultura**, i pot resultar determinant per obtenir resultats en àmbits especialment sensibles com pot ser el de nova immigració.

3.1.3. Creació cultural

Aconseguir un entorn que afavoreixi l'expressió de les inquietuds artístiques i potencial creatiu d'una comunitat, constitueix un objectiu bàsic i essencial de qualsevol política cultural un objectiu que es complementa amb la consecució d'un entorn que resulti atractiu per a la propagació de la creació forània, per a la seva difusió i la presència de creadors forans. Però aquest entorn difícilment es crea per decret, i habitualment exigeix la presència i la complicitat d'actors i agents diversos, i una tasca de solidificació a llarg termini que en ocasions excepcionals pot propiciar moments d'esclat creatiu.

A hores d'ara Berga compta amb una sèrie de **suports que poden afavorir l'expressió del potencial creatiu a la ciutat**

- Els centres d'ensenyaments artístics –fonamentalment les escoles de música de Berga i d'arts de Gironella- i els cursos, tallers i altres activitats que es realitzen a la ciutat promoguts per diverses entitats i particulars. Algunes d'aquestes activitats – tallers de teatre, mostra de teatre d'instituts- estan promogudes o participades per centres d'ensenyament general.
- Les entitats i els grups aficionats de música, cant coral, teatre, pintura, fotografia, audiovisual, recerca i divulgació, dansa... que actuen com a plataformes de difusió que permeten canalitzar les propostes creatives dels diferents àmbits culturals i artístics. El següent llistat, necessàriament incomplet, incorpora alguns d'aquests grups i els àmbits respectius d'actuació:

(Taula 23) Grups artístics i àmbits d'actuació

Teatre	La Farsa Tràfec Teatre Anònim Teatre Calaix de Sastre Grup de Cal Rosal Complantes i Esquirols (infantils i juvenils)
Dansa	Associació Dansa Lliure
Dances populars, sardanes	Agrupació Sardanista Cim d'Estela Esbart Queralt
Música rock	Brams Eskàndol Públic Pesta Negra Els Usaraks Kagundés Columna metralla The Ajos Porros Band
Música Jazz	Berguedana de Jazz
Música clàssica i contemporània	Formacions i combos de les escoles de música
Música tradicional	Cobla Ciutat de Berga
Cant Coral	Orfeó Berguedà Societat Coral Unió Berguedana Coral Escola Municipal Queraltina
Fotografia	Agrupació fotogràfica
Recerca i divulgació	Àmbit de Recerques del Berguedà Centre d'Estudis Josep Ester Borràs Acció Cultural del Berguedà Grup de Defensa de la Natura El Finestral
Cinema	Cineclub Berga

Font: Ajuntament de Berga

- Els premis a l'excel·lència artística de nivell nacional o internacional que poden actuar ensems com a plataforma de projecció de l'excel·lència creativa dels creadors i artistes locals i com a canal de difusió de la creació forània a la ciutat. Els tres premis d'aquest nivell que es convoquen actualment són:
  - Premi de Pintura Ciutat de Berga. Convocatòria d'àmbit estatal dotat amb 2700 € distribuïts en diferents categories. En la última edició hi van participar 118 autors.
  - Concurs Internacional de Piano. Convocatòria d'àmbit internacional, dotat amb 1800 €, en la darrera edició va comptar amb 48 participants
  - Premi de Teatre Ramon Vinyes. Premi de recent creació –primera edició prevista per a 2003- per a guions teatrals dotat amb 6.000€, més l'edició del text de l'obra i possible producció de l'espectacle.

- Concurs de literatura i música per a escolars.
- Les publicacions especialitzades d'àmbit local i comarcal com l'Erol, o editorials especialitzades en el mateix àmbit –Edicions de l'Albí-.
- Els mitjans de comunicació generalistes d'àmbit local i comarcal – Canal 4, Televisió Comarcal del Berguedà, Ràdio Berga- com a plataformes de difusió de la creació local, i de producció de determinats formats i productes culturals. A un altre nivell s'ha d'esmentar també els mitjans de vocació més alternativa com les publicacions relacionades amb els casals i centres populars com Pèsol Negre o Xera. -
- Els professionals i les empreses relacionades amb diferents àmbits de la creació cultural.

Entre els diversos **factors que poden incidir negativament** o dificultar l'assoliment d'un marc propici per a la creació cultural caldria redundar en els dèficits d'equipaments. Uns **dèficits que poden obstaculitzar el funcionament de diversos programes o pràctiques artístiques**. A mode d'exemple es pot esmentar la dificultat per accedir a **locals adequats per assajar música moderna**, i per tant l'oportunitat de contemplar aquest i altres aspectes en la mateixa línia quan s'estableixi la nova organització del mapa d'equipaments culturals.

3.2. OFERTA I CONSUM CULTURAL

Berga presenta una oferta cultural diversificada, amb programacions que abasten bona part dels àmbits de difusió i gèneres artístics. Aquestes programacions inclouen propostes de caire més general i d'altres més específiques, adreçades a segments de públic més concrets com els joves o la gent gran, i en alguns casos s'assoleix un elevat nivell d'excel·lència artística –Concurs Internacional de Piano- o de mobilització popular –Rebrot-. Si parlem d'oferta cultural, no podem deixar de banda la Patum, ja que la festa constitueix evidentment el fet cultural berguedà per excel·lència i un dels punts culminants de calendari cultural i festiu de la ciutat, i actua com el gran referent de la cultura berguedana i de la seva projecció arreu del país.

Sense voler entrar en una descripció exhaustiva de l'oferta cultural, a continuació es detallen els principals elements que conformen la programació cultural local:

(Taula 24) Dades bàsiques d'oferta cultural

ÀMBIT		PROGRAMA	CALENDARI	PROMOTOR	PÚBLIC ESPECÍFIC
ESCÈNIC	TEATRE	Festivals d'estiu	Agost	La Farsa	
		Temporada La Xarxa	Octubre-Maig	La Xarxa	Infantil
		Anem a l'escola	Octubre-Maig	Dip.Barna/Ajuntaments Comarca	Infantil
		Pastorets	Nadal	La Farsa	
		Programació amateur		La Farsa Grups del Patronat	
DANSA		Trobada Internacional de dansa lliure		Associació de Dansa Lliure i El Finestral	
MÚSICA	CLÀSSICA	Concurs Internacional Piano	Primavera	L'Espill/Aj. Berga	
	JAZZ	Concerts		Beguedana de Jazz	
	DIVERS	Festival Guillem de Berguedà		L'Espill/Aj. Berga	
	DIVERS	Nits musicals Sant Joan		Escola Municipal/Aj. Berga	
	SARDANES			A.S. Cim d'Estela	
	CANT CORAL	Caramelles	Pasqua	Societat Coral Unió Berguedana	
	CANT CORAL	Concerts anuals	Cicles Nadal i Pasqua	Coral Escola Municipal de Música	
LLIBRE i LECTURA	CONTES	Hora del conte	Octubre-Maig	Biblioteca Ramon Vinyes	Infantil
	DEBATS	Club de lectura	Octubre-Maig	Biblioteca Ramon Vinyes	
	PRESENTACIONS	Presentació llibres		Biblioteca Ramon Vinyes	
	PRESENTACIONS	Novetats editorials		Llibreria	
RECERCA i DIVULGACIÓ	DIVERSOS	Conferències, jornades, presentacions		Àmbit de recerques	
ACCIÓ PÚBLICA	DIVERSOS	Rebrot	Juliol	Casal Panxo	
DIVERSES		Aula Gran			Gent Gran
TALLERS				El Finestral	
CULTURA POPULAR	FESTIUS	Patum	Corpus	Patronat de la Patum	
CULTURA POPULAR	FESTIUS	Carnestoltes	Febrer-Març	Penya Boletaire	
CULTURA POPULAR	FESTIUS	Santa Eulàlia, Els Elois, Els Cristòfols, St. Marc		Regidoria de Festes	
CULTURA POPULAR	APLECS	Sant Pere de Madrona, Corbera, St. Quirze de Pedret.		Regidoria de Festes	
DIVULGACIÓ		Activitats Micològiques	Octubre	Penya Boletaire	
CINEMA		Programació Comercial		Cinema Catalunya	
CINEMA		Cine-club		Cine-club Berga	

Font: Ajuntament de Berga

Val a dir que la centralitat comarcal ensems amb la relativa posició d'aïllament territorial provocada pels dèficits històrics en matèria de comunicació han provocat un cert efecte de blindatge sobre la demanda cultural, dificultant les "fuges" de públic per assistir a activitats com el cinema, la música o l'espectacle en viu cap a grans centres d'activitat, és a dir a Manresa, en primer terme, i a Barcelona. En certa mesura es pot afirmar que l'oferta cultural de Berga no s'ha vist afectada com la d'altres localitats amb un nivell més elevat d'accessibilitat al centre metropolità que s'ha vist molt condicionades per la irradiació de les programacions barcelonines. Això ha estat sens dubte un dels factors que ha possibilitat, entre d'altres, el manteniment de l'oferta cinematogràfica en els termes actuals. Per tant, és de preveure que el desdoblament de l'eix del Llobregat tindrà una incidència en aquesta conjuntura, especialment en activitats de freqüentació més quotidiana com el cinema.

Cal recordar també que els fenòmens demogràfics més recents com l'increment de la població sènior o la immigració poden afectar ja a curt, però sobretot a mitjà termini la relació actual entre l'oferta i la demanda cultural del territori.

Dit això, no disposem de massa instruments que ens permetin avaluar de forma objectiva i contrastable el nivell de l'oferta cultural de la ciutat i mesurar-ne els possibles impactes. Solament disposem d'algunes informacions de les que se'n poden extreure alguns elements d'anàlisi i interpretació d'aquesta oferta. Dissortadament no podem disposar de dades molt importants, com les relacionades amb els impactes que els grans esdeveniments com la Patum o altres celebracions del calendari festiu tenen sobre la dinàmica cultural de la ciutat.

En clau interna, i en termes estrictament quantitius es poden utilitzar com a indicadors d'oferta l'ús que es fa dels equipaments públics que disposen d'espais destinats actes de difusió cultural i artística, i les dades de programació de l'agenda cultural. Fora de la informació local, i com a referent per poder establir elements de comparació amb altres realitats culturals disposem de les dades del Servei de biblioteques de la Diputació de Barcelona, de les programacions artístiques corresponent al Circuit d'Espectacles Professionals de la Província de Barcelona, i al programa "Anem al Teatre" de la Diputació de Barcelona.

3.2.1. Oferta cultural

De l'anàlisi d'aquesta informació i de les impressions qualitatives obtingudes amb les entrevistes amb els agents culturals de la ciutat, a grans trets es pot parlar de: una oferta equilibrada, amb **un nivell de programació acceptable**, ajustada als paràmetres d'una ciutat de les seves característiques, però **sense assolir els nivells de programació d'altres ciutats que excel·leixen en l'àmbit cultural**.

**(Taula 25) Actes de difusió cultural a equipaments públics²¹.
Actes de durada inferior o igual a una jornada**

	2000	2001	2002	Mitj anual. 2000-02	Mitj setmanal. 2000-02
Teatre	64	48	50	54,0	1,0
Centre Cívic	61	74	67	67,3	1,3
Biblioteca(*)	40	54	51	48,3	0,9
Pavelló de Suècia		16	39	27,5	0,5
Total	165	192	207	188,0	3,6

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ajuntament de Berga

(*)No inclou visites organitzades d'escolars per a formació d'usuaris)

Quant als **equipaments públics**, tal i com es pot observar en la taula precedent, el nombre d'actes programats en el conjunt d'instal·lacions públiques durant els últims anys se situa al voltant de 190 per any, el que significa una mitjana d'unes 3,6 activitats setmanals. El **volum d'activitats ha seguit un ritme creixent fins** a situar-se en l'últim any en una mitjana de 4 actes setmanals. Aquestes xifres s'aproximen a les que es poden extreure del recompte d'activitats anunciades en l'agenda cultural, que suposen una mitjana de poc més de 5 actes per setmana. Una dada que reflecteix de forma fidedigna, el volum de programació d'activitats de difusió cultural a la ciutat. En termes relatius, aquesta xifra suposa una programació d'unes 17 activitats anuals per cada 1.000 habitants.

Tot i la lògica concentració d'activitats en caps de setmana i diades assenyalades, aquestes dades **no semblen apuntar un perill imminent de saturació** tret de dates molt puntuals, i en alguns casos s'està lluny del sostre teòric d'utilització dels espais. En el cas concret del Teatre Municipal es produeix una forta baixada de programació d'actes públics entre els mesos de juny i novembre, període que tot incloure els festivals d'estiu de teatre, reflecteix una mitjana mensual de dues activitats.

El cas del Centre Cívic el ritme d'ocupació també reflecteix una certa estacionalitat amb un clar estiatge entre els mesos de juliol i octubre. El Pavelló de Suècia, tot i requerir un període de rodatge en tant que equipament de nova creació, compta d'antuvi amb un marge de recorregut elevat per intensificar l'ús de les seves instal·lacions, especialment la sala d'actes. En tots els casos, la manca de personal específic destinat al manteniment i la dinamització dels equipaments constitueix un factor condicionant de primer ordre a l'hora de limitar la intensificació d'aquests espais, i cal suposar que això pot tenir un cert efecte de contenció en la programació d'actes.

²¹ No inclou el teatre del Parc del Lledó que en els dos últims anys ha acollit uns quatre actes realitzats en període estiuenc.

Les dades indicarien ensems que amb voluntat de col·laboració i coordinació per part dels agents culturals es podrien evitar coincidències, duplicitats, simultaneïtat d'actes i altres ineficiències que a hores d'ara es podrien estar produint.

En aquest sentit, i en l'àmbit concret d'exposicions d'arts plàstiques, hem pogut recollir una aportació²² que proposa l'establiment d'una política municipal d'arts plàstiques que entre d'altres punts, s'hauria d'adreçar a establir un marc concertat de planificació i gestió de l'activitat expositiva.

Taula 26. Distribució d'exposicions

Exposicions	2002
Vestíbul Oficina de turisme	12
Sala Oficina de turisme	13
Museu Comarcal	2
Pavelló de Suècia	3
Biblioteca Ramon Vinyes	8
Centre Cívic	2

Font: Ajuntament de Berga

De fet, és en aquest àmbit de difusió, i en concret en les Sales del Museu Municipal on es pot produir una pressió d'ús. Les 12 o 13 exposicions que han acollit aquests espais, durant l'últim any, han suposat uns 260 dies hàbils d'ocupació –sense comptar períodes de muntatge i desmuntatge- el que les deixa pràcticament al límit de les possibilitats. Una situació que s'agreuja a causa la deshabilitació d'un d'aquests espais coincidint amb la reobertura provisional del Museu.

Si passem a l'àmbit de les arts escèniques, i més concretament, a la programació d'espectacles professionals de teatre, les dades de la Taula 27 indiquen que la programació a Berga està estabilitzada quant al nombre de funcions realitzades, però s'observa un important increment quant a despeses de contractació, el que podria indicar que s'aposta per elevar el llistó de la programació.

(Taula 27) Programació escènica a Berga dins el Circuit ODA

	2000	2001	% Inc.
Funcions	12	13	8,3
Assistents	2.838	3.554	25,2
Entrades	2.647	3.026	14,3
Catxets	42.043	56.020	33,2
Taquilla	34.469	43.868	27,3
Entrdes/funció	220,58	232,77	5,5
Entrdes/1000Hab.	180,3	206,2	14,3
%Cobertura(cat/taq)	82,0	78,3	-4,5

Font :Ajuntament de Berga i Oficina de Difusió Artística

Si de l'evolució interna de la ciutat de Berga, es passa a fer un exercici de **comparació amb les programacions d'altres realitats culturals** més o menys homologables²³ (taules 28 i 29) se'n poden despendre diverses apreciacions.

D'una banda, que tant el **nivell de programació en termes quantitius, com l'esforç econòmic** que aquesta programació suposa per l'ens organitzador és

²² "Proposta per a la promoció de les arts plàstiques". Document presentat per Marta Parera i Àngel Gómez.

²³ Es tracta de municipis mitjans cap de comarca com Vic, Igualada i Vilafranca del Penedès

inferior a Berga que als municipis anàlegs. Per contra, **el nivell de resposta de públic és clarament superior a Berga.** Tot plegat estaria indicant que a priori hi hauria un marge per situar la programació escènica de Berga en nivells similars a la de les poblacions anàlogues.

(Taules 28 i 29) Comparació Berga amb municipis de referència

Dades de Públic	Municipis	Berga	Dif %
Funcions/1000 h	0,99	0,89	-11,74
Assistents / 1000 h.	196	175	-12,00
Entrades / 1000 h.	157	153	-2,61

Dades econòmiques	Municipis	Berga	Dif %
Cost social per hab(*).	1,8	0,8	-119,20
Cost social per espectador	9,2	3,4	-169,59
% Cobertura(**)	47,4	78,3	39,46

Font: ODA Diputació de Barcelona

(*) Diferència en € entre catxet i taquilla

(**) % de taquilla sobre catxet/

D'aquestes dades no se'n poden extreure excessives conclusions ni fer-ne extrapolacions a altres àmbits de l'oferta cultural, però en la seva justa mesura estarien indicant que:

- Existeix **un cert recorregut** –es podria parlar d'una oportunitat en termes estratègics- **per incrementar i qualificar l'oferta cultural de la ciutat.** Val a dir en aquest sentit que Berga no disposa d'una programació musical i escènica de caire estable distribuïda regularment al llarg de l'any, ja que les propostes tenen un format més concentrat en forma de cicles o festivals, de forma que una possible reorganització de l'oferta hauria de contemplar aquesta circumstància.

3.2.2. Consum cultural

Si passem de l'esfera de l'oferta a la de la demanda, tant les apreciacions qualitatives –opinions dels agents culturals consultats- com les referències quantitatives indiquen, com ja s'ha avançat, un bon nivell de resposta de públic a les ofertes programades.

Quant a la difusió artística representada pels espectacles corresponents al Circuit ODA, la taula indica una bona resposta de públic a les funcions programades, amb una assistència que supera en un 30% la mitjana dels municipis anàlegs, però l'escassa programació –expressada en funcions per mil habitants- incideix que les dades d'assistència global del municipi siguin més baixes que als altres municipis.

(Taula 30) Comparació Berga amb municipis de referència (2001)

Dades de Públic	Municipis	Berga	Dif %
Funcions/1000 h	0,99	0,89	-11,74
Assistents / 1000 h.	196	175	-12,00
Entrades / 1000 h.	157	153	-2,61
Assistents /Funció	199	273	27,11
Entrades /Funció	159	233	31,76

Font: ODA Diputació de Barcelona

Pel que fa al programa "Anem al Teatre", les dades indiquen d'una banda una evolució positiva dels assistents en les últimes edicions, que ha passat de 1814 a 2011 alumnes, i respecte els altres municipis, les dades de Berga estan clarament per sobre la mitjana d'altres municipis, tant pel que fa al nombre d'alumnes participants, com en el nombre de participacions per alumne.

(Taules 31 i 32) Programa Anem al teatre.

% Alumnes que assisteixen als espectacles 2001-02

	Espectadors	% alumnes
Vilafranca del Penedès	2.470	43,3
Igualada	2.541	31,1
Vic	3.201	39,1
Berga	2.011	88,3

Distribució percentual segons el nombre d'espectacles als que assisteixen

	1 espectacle	2 espectacles	3 espectacles
Vilafranca del Penedès	74,7	25,3	0
Igualada	69,6	20,9	9,4
Vic	57,4	30,6	12
Berga	61	23,2	15,8

Font: ODA Diputació de Barcelona

La comarca del Berguedà presenta els millors registres d'assistència de públic entre totes les comarques que participen en aquest programa de la Diputació de Barcelona. Aquests resultats que es poden atribuir, a factors com la pròpia tradició de la comarca en aquests tipus d'activitats, i sobretot, al grau d'implicació dels centres educatius i el professorat amb el programa.

- Com ja s'ha avançat, en l'apartat referit a la formació de nous públics, aquests i altres programes implementats en l'àmbit educatiu, poden tenir un paper clau en el procés d'incorporació de nous immigrants en els processos culturals locals.

Finalment, si tornem a l'àmbit de lectura pública, les dades referides a la Biblioteca Ramon Vinyes, ja avançades quan s'ha realitzat l'anàlisi de l'equipament, reflecteixen uns nivells de freqüentació de les instal·lacions i ús dels serveis bibliotecaris que se situen en la franja mitjana-alta del grup de municipis de referència per aquests serveis²⁴.

(Taula 33) Indicadors d'impacte de la biblioteca

Indicadors	Biblioteca Berga	Mitjana Municipis Referència	% Dif Berga/Municipis
9. Usuaris/Total habitants	3,23	3,27	98,8
10. Usuaris préstec/habitants	1,38	0,78	177,1
11 . Ciutadans amb carnet	29,19	17,04	171,3
Documents prestats/habitants			

Font: Elaboració pròpia a partir del les dades del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

Tal i com s'ha avançat, entre els agents culturals consultats hi ha una opinió mesuradament optimista sobre la resposta de públic a les programacions culturals, tot

²⁴ Els municipis de referència el formen un grup de municipis d'entre 10.000 i 20.000 habitants de la província de Barcelona.

indicant que la concurrència de públic a actes programats és normalment acceptable, i en algunes ocasions seria fins i tot superior a la que es podria esperar, si es té en compte que els mitjans empleats per atreure l'assistència, sobretot en termes de difusió i publicitat són sovint escassos. Hi ha un cert convenciment que per norma general no es dediquen els esforços necessaris a publicitar i difondre les programacions, que en molts casos no es contempla el possible impacte a escala comarcal.

3.3. COMUNICACIÓ I PUBLICITAT

Sobre aquesta qüestió, i centrant-nos en l'Ajuntament de Berga, resulta molt complicat obtenir el detall de les despeses destinades a **publicitat** i per tant poder avaluar amb paràmetres més o menys objectius aquest aspecte. El procediment d'assignació de despeses de publicitat no permet desagregar les partides destinades a cultura ja que en molts casos aquestes s'inclouen en convenis entre la institució municipal i els mitjans de comunicació –cas del diari Regió 7 o ràdio- o s'imputen directament al pressupost general de publicitat de l'ajuntament. En tot cas, i pel que fa als programes municipals es realitza **difusió multicanal** per a la majoria d'activitats programades i es dóna dimensió comarcal en la difusió de les activitats considerades de més rellevància, tot i que no es disposa de cap indicador fiable de l'impacte d'aquesta estratègia de comunicació.

En concret els canals de difusió actuals de les programacions municipals són:

(Taula 34) Canals de difusió i publicitat

Prensa	Regió7
Ràdio	Ràdio Berga-Ràdio Municipal
Trameses	Mailing amb uns 400 registres (comarca)
Agenda	Difusió local i comarca
Publicitat estàtica	Difusió local i selectivament comarcal
Web	Agenda cultural

Val a dir que en l'àmbit de la difusió electrònica, no està implementada encara una llista de correu vinculada amb l'agenda, ni enllaços o marcadors que amplii els registres inclosos en la pròpia agenda cultural.

A banda de la funció publicitària i de promoció de l'oferta cultural, cal recordar el paper dels **mitjans locals com a plataformes de difusió de la creació local**.

A mode de **síntesi** es pot avançar que:

S'observa una oportunitat estratègica de potenciar l'oferta cultural, orientada a assolir **programacions regulars i estables** en els àmbits on encara no s'ha assolit aquesta estabilitat.

Aquesta potenciació passa d'antuvi per la dotació de recursos bàsics, com ara unes dotacions mínimes de personal que garantizin un accés i us dels equipaments i altres recursos públics no condicionat per la manca i/o la disponibilitat de personal.

Aquesta potenciació comportaria, així mateix:

- D'una banda **contemplar la comarca com a marc natural de referència** i tenint la població real²⁵ com a públic objectiu, i establir les estratègies de comunicació i promoció de l'oferta cultura amb aquest "target".
- Aquesta població real inclou evidentment la **residència secundària**, i, en menor grau els visitants ocasionals. La presència de residents secundaris en els moments "punta" d'oferta cultural –bàsicament caps de setmana- suposa un increment teòric de la massa crítica de consumidors potencials. Evidentment no es tracta de bastir una programació subordinada als hàbits i demandes de la residència secundària, sinó de cercar la **complementarietat**. També cal tenir molt present les pràctiques de la població local –bàsicament estudiants- que resideix fora entre setmana i retorna a la ciutat en caps de setmana i períodes festius.
- En qualsevol cas, aquesta potenciació requereix **d'un major esforç en matèria de comunicació i publicitat**, establint les plataformes necessàries i recorrent a tots els canals i suports que permetin arribar als vells i nous públics potencials.
- **Preveure els efectes dels canvis demogràfics recents** – increment de la població sènior, immigració- i actuar en conseqüència per atenuar el possible distanciament entre els plantejaments de l'oferta i els requeriments de la demanda. En aquest sentit, un horitzó optimista apuntaria cap una ciutat amb una oferta que reflectís la creixent diversitat de la ciutat en termes d'interculturalitat, i un consum cultural no fragmentat en termes de multiculturalitat.
- En aquesta direcció pot resultar determinant en clau **estratègica potenciar la sintonia entre cultura i educació** reforçant totes les iniciatives que afavoreixen aquesta transversalitat i donant suport als agents que la propicien.
- **Anticipar els previsibles efectes que el desdoblament de l'eix del Llobregat pot tenir sobre el comportament de la demanda**. La facilitat de comunicació pot induir a un increment de la mobilitat, que si bé d'una banda pot afavorir el mercat de productes i serveis culturals en clau comarcal, també pot facilitar les "fugues" de consum cap a centres amb una oferta de més nivell.

---

²⁵ El concepte de població real o "població equivalent a temps complet any (ETCA)" té en compte la població no resident present, la població resident no present i la diferència entre aquestes dues categories que dona lloc a la població estacional o flotant. Els territoris amb forta implantació de segona residència i establiments turístics tenen una ETCA superior a la població de dret censada. En el cas de Berga, amb dades de 1998, la població resident no present era de 1058 persones i la població no resident present de 1398 el que suposa un balanç positiu de 340 persones de població estacional. Per tant la població de Berga en termes padronals s'hauria d'incrementar amb aquestes 340 persones –aproximadament un 2,5%-. No hi ha dades a nivell comarcal, però cal suposar que les xifres són molt superiors de població estacional atesa la creixent vocació turística i de residència secundària de molts municipis del Berguedà (Informació i dades obtingudes a la web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, www.idescat.es)

4. SÍNTESI DE DIAGNÒSTIC

4.1. L'ESCENARI URBÀ I TERRITORIAL: LA CIUTAT I LA COMARCA

BERGA

- ◆ CIUTAT "PETITA": 15.000 HABITANTS
  - DINÀMICA DE POBLACIÓ CREIXENT (3,3% 1996-2001)
  - IMMIGRACIÓ RECENT (8,7% població any 2002)
  - ENVELLIMENT ACCELERAT DE LA POBLACIÓ (25,3% població >65 anys)
- ◆ CENTRE COMARCAL: 38.000 HABITANTS
  - CIUTAT TERCIÀRIA: COMERÇ I SERVEIS (64% VAB sector serveis, any 1996)

BERGUEDÀ

- ◆ COMARCA EN TRANSFORMACIÓ
  - POBLACIÓ ESTANCADA (-1,6% 1996-2001)
  - DESINDUSTRIALITZACIÓ - REINDUSTRIALITZACIÓ (tèxtil – mineria - implantació d'altres activitats industrials)
  - TERCIARITZACIÓ
    - TURISME (rural, verd, cultural, industrial)
    - SEGONA RESIDÈNCIA (possible traspàs a primera residència amb el futur desdoblament de l'eix)

CATALUNYA CENTRAL

- ◆ NECESSITAT DE POSICIONAR-SE EN AQUESTS DOS CONTEXTOS TERRITORIALS
  - EIX MANRESA-BERGA-PIRINEU
  - TRIANGLE MANRESA-VIC-BERGA

4.2. L'ESCENARI CULTURAL

4.2.1. Potencialitats

- ◆ VOLUNTAT MUNICIPAL D'APOSTAR PER LA CULTURA
  - DOTACIÓ DE RECURSOS: INCREMENT DEL PRESSUPOST (32% increment pressupost de cultura entre 2000 i 2002)
  - APOSTA PER LA PARTICIPACIÓ I EL CONSENS CIUTADÀ: CREACIÓ DE L'IMUCBE

- ◆ RECURSOS
  - EQUIPAMENTS BEN POSICIONATS
    - BIBLIOTECA MUNICIPAL
    - ARXIU COMARCAL
    - TEATRE
  - PATRIMONI (ESP. IMMATERIAL: PATUM)

- ◆ POTENCIALS CREATIUS I DE DINAMITZACIÓ
  - FORMACIÓ ARTÍSTICA (música: 400 estudiants)
  - CAPITAL CULTURAL:
    - ENTITATS CULTURALS, CASALS, GRUPS AMATEURS
    - CONTINGENT QUALIFICAT DE CREADORS I INVESTIGADORS BERGUEDANS
  - SINTONIA CULTURA-EDUCACIÓ

4.2.2. Dificultats

- ◆ HERÈNCIA D'UNA PLANIFICACIÓ INEXISTENT
  - EQUIPAMENTS MAL POSICIONATS (inadequació d'usos, problemes de conservació, manteniment...)
    - CENTRE CÍVIC
    - ANTIC HOSPITAL
    - "MUSEUS"
  - INÈRCIES DE FUNCIONAMENT
    - DIFICULTATS DE COOPERACIÓ I CONSENS
    - DUPLICITATS, MANCA DE COORDINACIÓ

- ◆ INSUFICIÈNCIA DE RECURSOS
  - ECONÒMICS (debilitat pressupostos: 4,01% del total municipal. Mitjana altres municipis 6,25%)
  - HUMANS
  - DIFICULTAT D'ASSOLIR ELS NIVELLS D'INVERSIÓ NECESSARIS PER ASSUMIR LA CAPITALITAT CULTURAL

4.3.3. Oportunitats

- ◆ LA TERCIARITZACIÓ OFEREIX NOVES OPORTUNITATS PER A LA CULTURA: BERGA NOU CENTRE COMERCIAL I DE SERVEIS, TAMBÉ CULTURALS
- ◆ NOU ESCENARI EN QUÈ LA CULTURA JUGUI UN PAPER DE COHESIÓ SOCIAL EN LA CREACIÓ D'UN NOU IMAGINARI IDENTITARI PER A LA NOVA CIUTADANIA
- ◆ DE L'EIX INDUSTRIAL I MINER A L'EIX PATRIMONIAL I TURÍSTIC

4.3.4. Línies de reflexió i debat

- ◆ COM FER DEL PATRIMONI UN ACTIU QUE RESPONGUI A UN PROJECTE GLOBAL?
  - PATRIMONI NATURAL
  - PATRIMONI INDUSTRIAL I DEL TREBALL
  - PATRIMONI CULTURAL
  - PATRIMONI TRADICIONAL
- ◆ COM REFLEXIONAR SOBRE EL PARC D'EQUIPAMENTS I INFRASTRUCTURES CULTURALS?:
  - DE NOVA CREACIÓ
  - REUBICACIONS I TANCAMENTS
- ◆ COM GESTIONAR MILLOR LA CULTURA A BERGA?
  - CERCAR L'EQUILIBRI ENTRE L'OPERATIVITAT I LA REPRESENTATIVITAT: REMODELACIÓ DE L'IMUCBE
- ◆ COM FER DE LA CULTURA UN ELEMENT DE COHESIÓ SOCIAL DE LA NOVA CIUTADANIA?
  - CONNEXIÓ AMB ALTRES POLÍTIQUES MUNICIPALS (EDUCACIÓ, SERVEIS SOCIALS)

PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE BERGA

2ª PART: PROPOSTES

1. METODOLOGIA

Una vegada finalitzat el document provisional de diagnòstic i lliurat a totes les persones que van participar en algun moment del procés d'elaboració d'aquest document, es va plantejar una fase de treball participativa i oberta a la ciutadania per recollir les aportacions que volguessin fer les entitats culturals de la ciutat o qualsevol persona a títol individual.

Aquesta participació es va concretar amb la realització de **dues sessions participatives**, a l'hora que a través del web de l'IMUCBE es podia accedir a la documentació que s'anava generant durant el procés.

La primera d'aquestes sessions oberta a totes les persones i entitats interessades que volguessin presentar les seves propostes d'actuació es va realitzar en forma de taller participatiu el dia 8 de febrer de 2003 i va comptar amb la presència d'unes 35 persones. D'aquesta sessió en va sortir un bloc de propostes que es va completar amb aportacions que posteriorment van fer arribar a l'equip redactor del Pla diverses persones i entitats.

Aquestes propostes van ser recollides per l'equip redactor del Pla, agrupades i organitzades per facilitar-ne la seva valoració i posterior ponderació per part de les persones i entitats participants.

El llistat de propostes agrupades es va presentar en una nova sessió pública realitzada el dia 22 de març de 2003 en la que els participants van escollir les propostes en funció de les seves prioritats. Per facilitar aquest procés selectiu es van establir quatre àmbits temàtics i cada participant va escollir un màxim de 4 propostes per cadascun dels àmbits.

Entre les persones presents en aquesta sessió i les que van completar la seva elecció posteriorment es van recollir **propostes elaborades per persones corresponents a més de 20 grups o associacions de la ciutat**. El resultat d'aquestes aportacions –que es presenten a l'annex- han estat la base per elaborar les propostes d'actuació del Pla d'Acció Cultural tal com es presenten a continuació.

2. ORGANITZACIÓ I PRESENTACIÓ DE LES PROPOSTES

Les propostes del Pla d'Acció Cultural de Berga s'estructuren en **4 línies estratègiques** o àmbits d'actuació, que a la vegada contenen **13 objectius estratègics** i **73 accions** referides a propostes concretes.

Les accions es presenten en format de fitxes estandaritzades, amb una descripció i una valoració de l'acció o del projecte plantejats. Els aspectes considerats en la valoració són:

Termini d'execució/implantació: valora l'horitzó temporal de realització de l'acció (en cas d'accions puntuals) o d'implantació (en cas de tractar-se d'accions contínues o periòdiques). Es diferencien tres terminis d'execució/implantació: curt (termini de 0-4 anys), mitjà (de 4 a 8 anys) i llarg (més de 8 anys). La majoria d'accions es preveuen dins els dos primers casos, és a dir a termini curt o mitjà, ja que es considera que un pes excessiu de propostes plantejades a un termini massa llarg, suposen un perill de desdibuixar els objectius estratègics del Pla.

Prioritat: indica l'ordre en què cal realitzar les accions dins un mateix termini de temps. Es valora en màxima (1), i mitjana (2). La prioritat "baixa" que correspondria al nivell (3) no ha estat inclosa, ja que entenem que aquesta qualificació podria induir a considerar aquest tipus d'accions com a poc rellevants o fins i tot, prescindibles.

Cost: valora la inversió necessària per portar a terme l'acció. La inversió estimada es presenta sempre que això ha estat possible. Algunes accions no tenen valoració econòmica, bé perquè aquesta no s'ha pogut estimar o bé perquè es tracta de tasques organitzatives o tècniques que pot fer l'Ajuntament o altres agents vinculats a l'acció.

Agents implicats: valora els principals actors implicats en l'acció. En una part important de les accions, l'Ajuntament de Berga, i més concretament l'Institut Municipal de Cultura n'és el principal actor, mentre que en d'altres hi actua com a impulsor, mediador o partícep.

Fonts de finançament: valora la possibilitat de trobar subvencions o ajuts per aplicar la mesura i indica les institucions i els organismes que poden ajudar a finançar l'acció.

3. LÍNIES I OBJECTIUS ESTRATÈGICS

LÍNIA ESTRATÈGICA 1.

CULTURA I CIUTAT: LA GESTIÓ CULTURAL I LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La creació de l'Institut Municipal de Cultura de Berga (IMUCBE) ha suposat un primer pas cap a una concepció de l'acció cultural a la ciutat. Una nova concepció que pretén redefinir el paper de l'administració pública en la promoció de la cultura a la ciutat, i la seva relació amb els altres agents que partien la dinamització de la cultura local.

El Pla d'Acció Cultural suposa una oportunitat per aprofundir en aquesta direcció, avançant cap a la definició d'un marc que permeti assolir un model de gestió municipal amb una estructura sòlida i eficient, i oberta a la participació dels ciutadans.

La implicació de la ciutadania en tots els projectes culturals que es produeixen a la ciutat i en tots i cadascun dels seus processos, constitueix sens dubte un dels grans reptes de l'acció cultural. Un repte que s'inscriu en una dinàmica més global d'assolir mecanismes que impulsen nous processos per assolir uns sistemes democràtics més participatius.

El Pla d'Acció Cultural ha de permetre situar Berga en aquesta direcció, apostant pel reconeixement explícit del paper que juga la ciutadania de forma autònoma o organitzada en grups i entitats associatives i del seu potencial en la promoció de la cultura local.

Objectius

- 1.1 Definir un nou marc de la gestió cultural municipal, completant el desenvolupament de l'IMUCBE i dotant aquest organismes amb els recursos econòmics i humans adients.
- 1.2 Incorporar el criteri de subsidiarietat en la gestió de la cultura, incentivant la participació de la ciutadania en la presa de decisions relacionades amb la cultura local.
- 1.3 Impulsar la col·laboració i coordinació de tots els agents que contribueixen a la dinamització cultural a la ciutat.
- 1.4 Impulsar una estratègia global de comunicació que impliqui tots els agents culturals.

Accions

- 1.1.1 Proveir els sistemes de gestió municipal i els equipaments culturals dels recursos humans mínims per garantir el seu bon funcionament.
- 1.1.2 Transparència total de la gestió econòmica de la regidoria i accés públic a la informació d'aquesta gestió.

- 1.1.3 Refermar la dimensió transversal de l'acció de l'IMUCBE.
- 1.2.1 Desplegament de les estructures de l'IMUCBE, tant pel que fa a la gestió – gerència- com a la participació ciutadana.
- 1.2.2 Establir un protocol o acord marc entre entitats i administració local, per a poder coordinar les activitats.
- 1.2.3 Garantir la igualtat d'accés de totes les entitats i organitzacions als equipaments públics: normativa clara i gestió transparent.
- 1.2.4 Aclarir els processos a seguir a l'hora de sol·licitar qualsevol tràmit a l'Ajuntament: espais, realització d'actes, etc.
- 1.2.5 Facilitar a les entitats civiques espais per al desenvolupament de les seves activitats.
- 1.3.1 Establir un fòrum de participació de les entitats socioculturals on s'intercanviïn experiències, i es consensuin activitats i línies de treball.
- 1.3.2 Coordinar la celebració d'actes culturals per tal d'evitar coincidències i duplicitats.
- 1.3.3 Cercar instruments de transmissió d'informació entre els agents culturals, així com nous canals d'informació i plataformes de treball compartit entre els agents culturals.
- 1.3.4 Establir un "Pla d'actuació" de cada entitat, de cara a establir un calendari amb dates concretes d'ús i gestió dels equipaments públics.
- 1.4.1 Potenciar la promoció externa d'activitats emblemàtiques però poc conegudes fora de Berga: Rebrot, Elois, Festa dels Bolets...
- 1.4.2 Contemplar la dimensió comarcal en la programació i promoció de les activitats culturals. Explorar els canals actuals de difusió de les activitats de Berga a la comarca, per tal d'optimitzar-ne el seu impacte
- 1.4.3 Tenir en compte la gent que ve de fora en l'organització i difusió dels serveis i programes culturals.
- 1.4.4 Fer un major esforç en matèria de comunicació i publicitat: elaborar un protocol de comunicació d'activitats cultural.
- 1.4.5 Potenciar el paper de la Televisió Local en la conformació d'un àmbit cultural de comunicació.

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
1	OBJECTIU	Definir un nou marc de la gestió cultural municipal, completant el desenvolupament de l'IMUCBE i dotant aquest organisme amb els recursos econòmics i humans adients
1	ACCIÓ	Proveir els sistemes de gestió municipal i els equipaments culturals dels recursos humans necessaris per garantir el seu bon funcionament
		<p>La consolidació de l'Institut Municipal de Cultura i la reordenació del mapa d'equipaments municipals comportarà la necessitat de proveir els recursos humans necessaris per garantir el desenvolupament de les funcions i la prestació del serveis previstos.</p> <p>Per avançar en aquesta finalitat, l'IMUCBE té previst incorporar de forma progressiva les següents ocupacions de càrrecs tècnics i gerencials: direcció del Museu Municipal; responsable tècnic del teatre municipal i altres equipaments, així com la gerència del propi IMUCBE. També caldrà incloure dins aquesta acció les necessitats de personal a altres institucions com la Biblioteca Municipal o l'Arxiu Històric Comarcal depenents o en conveni amb l'Ajuntament.</p> <p>Aquestes places de perfil tècnic es completaran amb altres de caire administratiu i subaltern de provisió posterior.</p>
Horitzó de realització/implantació		Curt-mitjà
Prioritat		1
Cost		42.000 € (cost anual)
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
1	OBJECTIU	Definir un nou marc de la gestió cultural municipal, completant el desenvolupament de l'IMUCBE i dotant aquest organisme amb els recursos econòmics i humans adients
2	ACCIÓ	Transparència total de la gestió de la regidoria i accés públic a la informació d'aquesta gestió
<p>La informació sobre els pressupostos municipals, i en general, sobre la gestió econòmica de qualsevol instància de l'administració, ha de ser pública de forma preceptiva. Tanmateix, les entitats culturals i la ciutadania en general, sovint no troben els canals adequats per accedir d'una forma àgil a una informació d'interès general, la qual cosa pot crear la sensació de manca de transparència.</p> <p>En aquest sentit, la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Berga establirà els procediments i canals oportuns per difondre d'una forma clara i entenedora els detalls de la seva gestió econòmica, de forma que qualsevol entitat o persona individual pugui accedir de forma àgil i directa a aquestes dades.</p> <p>Aquesta demanda d'agilitat i transparència es farà extensible a qualsevol altre aspecte de la gestió de la regidoria: tràmits, sol·licituds, convocatòries, etc.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
1	OBJECTIU	Definir un nou marc de la gestió cultural municipal, completant el desenvolupament de l'IMUCBE i dotant aquest organisme amb els recursos econòmics i humans adients
3	ACCIÓ	Refermar la dimensió transversal de l'acció de l'IMUCBE
<p>La creació de l'IMUCBE va significar un pas endavant en la voluntat de situar la cultura en una posició de centralitat en la l'acció de govern municipal. Des d'aquest posicionament, i atenent a la concurrència de diferents departaments municipals en la intervenció cultural entesa en un sentit ampli, es fa necessari dotar l'acció de l'IMUCBE d'una dimensió transversal. Una dimensió que comporta fomentar els vincles entre les actuacions de l'IMUCBE i les de altres departaments municipals que actuen en l'esfera cultural en un sentit ampli –educació, festes (Patum), fires, turisme, etc-.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
2	OBJECTIU	Incorporar el criteri de subsidiaritat en la gestió de la cultura, incentivant la participació de la ciutadania en la presa de decisions relacionades amb la cultura local
1	ACCIÓ	Desplegament de les estructures de l'IMUCBE, tant pel que fa la gestió –gerència- com a la participació ciutadana
		Els estatuts de l'IMUCBE estableixen els procediments que garanteixen la participació dels agents culturals de la ciutat en els seus òrgans de govern –Consell Executiu i Consell Plenari-. La representació dels agents culturals en aquests òrgans es va proveir de forma provisional en el moment de constitució de l'Institut, però està previst que s'estableixi a partir de l'Assemblea General d'Entitats on hi poden participar totes les associacions o grups inscrits prèviament en el registre municipal. La propera renovació dels òrgans de govern ha de comportar necessàriament la normalització del procés mitjançant l'activació del procés electiu entre el món associatiu a través de l'Assemblea d'Entitats. Procés que comportarà al seu torn la necessària activació i potenciació de la pròpia Assemblea d'Entitats.
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats culturals

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
2	OBJECTIU	Incorporar el criteri de subsidiaritat en la gestió de la cultura, incentivant la participació de la ciutadania en la presa de decisions relacionades amb la cultura local
2	ACCIÓ	Establir un protocol o acord marc entre entitats i administració local, per a poder coordinar les activitats
<p>Aquesta mesura té per objecte definir un marc de concertació entre el sector públic i les entitats cíviques basat en el criteri de subsidiaritat. Una estratègia que traslladi el màxim protagonisme al sector cívic i situï el sector públic en una posició de reforçament i suplència en els àmbits d'actuació operats per altres agents.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats culturals programadores

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
2	OBJECTIU	Incorporar el criteri de subsidiaritat en la gestió de la cultura, incentivant la participació de la ciutadania en la presa de decisions relacionades amb la cultura local
3	ACCIÓ	Garantir la igualtat d'accés de totes les entitats i organitzacions als equipaments públics: normativa clara i gestió transparent
		<p>Els equipaments públics han d'estar al servei de les entitats que en volen disposar per a desenvolupar les seves activitats i programacions.</p> <p>Les entitats programadores, així com els altres usuaris potencials, han de disposar de la informació que els permeti conèixer les condicions d'ús d'aquests equipaments. L'accés als equipaments no ha de constituir en cap cas un obstacle o factor dissuasiu per al desenvolupament de les programacions culturals de les entitats.</p> <p>En aquest sentit l'IMUCBE, elaborarà, d'acord amb les entitats, un nou reglament on, partint d'uns criteris bàsics i prioritats d'actuació, s'establiran les condicions d'accés i ús dels equipaments culturals i els procediments a seguir per part dels usuaris, en vistes a obtenir el màxim rendiment social d'aquestes instal·lacions.</p>
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats ciutadanes

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
2	OBJECTIU	Incorporar el criteri de subsidiaritat en la gestió de la cultura, incentivant la participació de la ciutadania en la presa de decisions relacionades amb la cultura local
4	ACCIÓ	Aclarir els processos a seguir a l'hora de sol·licitar qualsevol tràmit a l'Ajuntament: espais, realització d'actes, etc.
		<p>La introducció dels criteris de qualitat en la prestació de serveis públics que garanteixin l'eficiència en els processos i l'eficàcia en els objectius, ha de permetre eradicar pràctiques o inèrcies que comprometen el bon funcionament dels serveis.</p> <p>En aquest sentit, l'IMUCBE s'ha de dotar i ha d'establir uns processos de qualitat que permetin superar possibles derives d'ineficiència en el seu àmbit d'actuació i que, en cas de produir-se, no reverteixin negativament de forma automàtica sobre els usuaris. D'aquesta forma es pretén que la no resposta a instàncies, sol·licituds de permisos o altres procediments, es resolgui sempre a favor del sol·licitant.</p>
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
2	OBJECTIU	Incorporar el criteri de subsidiaritat en la gestió de la cultura, incentivant la participació de la ciutadania en la presa de decisions relacionades amb la cultura local
5	ACCIÓ	Facilitar a les entitats cíviques espais per al desenvolupament de les seves activitats
		Un dels aspectes fonamentals per al bon funcionament de les entitats culturals és disposar d'espais tant per a la realització d'activitats com per a la pròpia organització. En l'actualitat diverses entitats ja disposen d'espais facilitats per l'Ajuntament, als que han accedit per acords de tipus puntual o tàcit. Caldria completar aquest procés amb l'establiment d'un sistema que més enllà de les situacions tàcites generades fins ara permetés regular de forma més equànime aquestes cessions. En aquest sentit, el futur rescat del Centre Cívic suposarà una oportunitat per implementar aquest procés atès que permetrà disposar de més espais per aquestes finalitats en un marc propici.
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
3	OBJECTIU	Impulsar la col·laboració i coordinació de tots els agents que contribueixen a la dinamització cultural a la ciutat
1	ACCIÓ	Establir un fòrum de participació de les entitats socioculturals on s'intercanviïn experiències i es consensuin activitats i línies de treball
<p>L'activació de l'Assemblea General d'Entitats, tal i com s'estableix en la normativa de l'IMUCBE, a banda de canalitzar la participació dels agents culturals locals en la gestió de l'Institut, pot constituir l'embrió d'un fòrum d'entitats que permeti avançar en l'establiment de lligams i projectes compartits.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Entitats ciutadanes

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
3	OBJECTIU	Impulsar la col·laboració i coordinació de tots els agents que contribueixen a la dinamització cultural a la ciutat
2	ACCIÓ	Coordinar la celebració d'actes culturals per tal d'evitar coincidències i duplicitats
<p>La dimensió demogràfica de la ciutat de Berga i la seva àrea d'influència, determina de forma evident el nombre potencial d'assistents i usuaris de les propostes culturals. Això fa que sigui especialment necessari evitar la concurrència d'actes que es puguin disputar assistents potencials i, al seu torn, potenciar les accions que puguin resultar complementàries per a aquests usuaris.</p> <p>En aquest sentit, i en el marc dels instruments i protocols de coordinació que s'estableixin, caldrà vetllar per evitar aquest tipus de dinàmiques.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats i grups programadors

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
3	OBJECTIU	Impulsar la col·laboració i coordinació de tots els agents que contribueixen a la dinamització cultural a la ciutat
3	ACCIÓ	Cercar instruments de transmissió d'informació entre els agents culturals així com nous canals d'informació i plataformes de treball compartit entre els agents culturals
<p>Per tal de fer efectiva la voluntat de col·laboració i cooperació entre els agents culturals, cal implementar els instruments i les plataformes que ho possibilitin.</p> <p>En el marc de l'IMUCBE, es concretaran les estratègies i els dispositius que permetran superar la lògica estrictament sectorial, per tal d'avançar cap a una lògica de xarxa que faciliti la comunicació entre els agents culturals i la seva interacció.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Oganitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Agents culturals locals

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
3	OBJECTIU	Impulsar la col·laboració i coordinació de tots els agents que contribueixen a la dinamització cultural a la ciutat
4	ACCIÓ	Establir un "Pla d'actuació" de cada entitat, de cara a delimitar un calendari amb dates concretes d'ús i gestió dels equipaments públics
		<p>L'optimització dels espais i àmbits de programació depèn en bona mesura de la planificació de les programacions dels agents culturals que hi participen.</p> <p>La planificació de les programacions per part de les entitats culturals resulta un factor molt important per avançar en aspectes com la gestió amb criteris de racionalitat i equanimitat dels espais de programació, i la limitació de les duplicitats i coincidències d'actes, així com d'altres ineficiències.</p>
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament i entitats culturals

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
4	OBJECTIU	Impulsar una estratègia global de comunicació que impliqui tots els agents culturals
1	ACCIÓ	Potenciar la promoció externa d'activitats emblemàtiques però poc conegudes fora de Berga: Rebrot, Elois, Festa dels Bolets...
		Dins una estratègia global de comunicació cultural promociionada per l'IMUCBE, des d'aquest organisme i conjuntament amb cadascuna de les entitats organitzadores, s'establiran els dispositius i les actuacions específiques per difondre aquestes convocatòries.
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Sense cost assignat
Finançament		Ajuntament de Berga, Consell Comarcal
Agents relacionats		Ajuntament, entitats organitzadores

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
4	OBJECTIU	Impulsar una estratègia global de comunicació que impliqui tots els agents culturals
2	ACCIÓ	Contemplar la dimensió comarcal en la programació i promoció de les activitats culturals. Explorar els canals actuals de difusió de les activitats de Berga a la comarca, per tal d'optimitzar-ne el seu impacte
<p>L'Institut Municipal de Cultura elaborarà, directament o a través d'un encàrrec extern, un informe sobre l'estat actual de la difusió i promoció de les programacions culturals de Berga a nivell comarcal. Aquest informe permetrà esbrinar quins són els àmbits i canals de difusió susceptibles de ser millorats i determinar les actuacions pertinents, per tal d'assolir-ne la millora.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No assignat
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament, entitats programadores

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
4	OBJECTIU	Impulsar una estratègia global de comunicació que impliqui tots els agents culturals
3	ACCIÓ	Tenir en compte la gent que ve de fora en l'organització i difusió dels serveis i programes culturals
		<p>Una part significativa del públic potencial de les activitats culturals procedeix d'altres indrets, ja sigui de la pròpia comarca o de ciutadans de Berga que passen la setmana fora de la ciutat per raons de treball o estudi.</p> <p>L'IMUCBE contemplarà aquesta població no resident en les seves programacions, tant pel que fa a les accions de comunicació com a la delimitació de les franges horàries de les programacions.</p> <p>Hom preveu traslladar aquesta proposta a la resta d'entitats programadores, a partir dels instruments de coordinació que s'establiran amb el desplegament del Pla d'Acció Cultural.</p>
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats programadores

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
4	OBJECTIU	Impulsar una estratègia global de comunicació que impliqui tots els agents culturals
4	ACCIÓ	Fer un major esforç en matèria de comunicació i publicitat: elaborar un protocol de comunicació d'activitats culturals
<p>La comunicació en general, i la publicació de les activitats en especial constitueix una de les assignatures pendents per a molts agents culturals de la ciutat.</p> <p>Per avançar en aquesta direcció, l'IMUCBE promourà l'elaboració d'un protocol de comunicació d'activitats culturals on s'establiran totes les possibilitats a l'abast de les entitats programadores per tal de comunicar i difondre llurs programacions a través dels canals existents.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament

1	LÍNIA ESTRATÈGICA	CULTURA I CIUTAT: La gestió cultural i la participació ciutadana
4	OBJECTIU	Impulsar una estratègia global de comunicació que impliqui tots els agents culturals
5	ACCIÓ	Potenciar el paper de la Televisió Local en la conformació d'un àmbit cultural de comunicació
		El desenvolupament d'una estratègia global de comunicació a nivell local no es pot entendre sense comptar amb un dels canals més importants. En aquest sentit, la TV local (o comarcal) no només pot constituir un element clau en la conformació d'un marc local de comunicació cultural, sinó que a través d'iniciatives com la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya pot resultar un canal per difondre i distribuir les produccions culturals locals a altres àmbits.
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, Canal 4 TV Berguedà

LÍNIA ESTRATÈGICA 2.

CULTURA I COHESIÓ SOCIAL: LA CULTURA COM A FACTOR DE COHESIÓ SOCIAL EN EL REFORÇAMENT DE LA PRÒPIA IDENTITAT DES DEL RECONeixEMENT DE LA DIVERSITAT

Promoure l'accés i la participació de tota la ciutadania als equipaments i les manifestacions culturals que s'hi produeixen ha de ser una de les prioritats permanents del conjunt d'accions derivades del Pla d'Acció Cultural. Una premissa que emmarca aquestes accions en la necessitat d'insistir, també a Berga, en la ja històrica demanda d'una democratització de la cultura, que l'experiència ha demostrat tan desitjable com difícil d'assolir.

En el marc de les societats actuals, però, l'accés als béns i serveis culturals no s'ha d'entendre solament en la dimensió del benestar i el gaudi individual de les persones, sinó que convé remarcar el paper fonamental de la cultura com a factor de cohesió de les col·lectivitats com a instrument d'inclusió social.

De cohesió i d'inclusió en unes societats cada vegada més complexes i diverses, i Berga no n'és una excepció, com ho confirmen fets com el recent i intens flux migratori o altres factors que contribueixen a transformar de forma radical les estructures sociodemogràfiques, que exigeixen respostes a l'alçada de les circumstàncies.

Promoure, doncs, l'accés a la cultura de tota la ciutadania, i de forma molt especial, l'accés d'aquelles persones i col·lectius que per un o altre motiu tenen més dificultats per poder-hi accedir, es converteix en un acte de justícia social, però també en una inversió de futur, una inversió que s'ha de rendibilitzar en termes de cohesió i de convivència.

Objectius

- 2.1 Facilitar l'accés de tota la ciutadania als serveis i equipaments culturals de la ciutat i a les manifestacions que s'hi produeixen.
- 2.2 Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local.
- 2.3 Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional.

Accions

- 2.1.1 Rehabilitar l'amfiteatre del Parc del Lledó per potenciar-ne el seu ús cívic i cultural.
- 2.1.2 Crear un espai polivalent de gran format, per poder acollir concerts o altres convocatòries multitudinàries.
- 2.1.3 Crear un espai polivalent de petit format / Crear o habilitar unes instal·lacions per poder fer i mostrar la creativitat musical i altres manifestacions culturals.
- 2.1.4 Promoure activitats artesanals amb diferents entitats: casals d'avis, associacions de veïns, etc.
- 2.1.5 Ampliar els horaris de la biblioteca municipal. Bàsicament, obertura els dissabtes a la tarda.

- 2.2.1 Confeccionar un "pack" de recursos audiovisuals per a la realització d'activitats –equip de so, micro innalàmbric, projector de vídeo, etc.- que es pugui utilitzar en diversos espais i estigui a disposició de les entitats que ho sol·licitin.
- 2.2.2 Establir un protocol de col·laboració en projectes concrets entre Ajuntament i entitats sense qüestionar l'autonomia i l'autoria d'aquestes.
- 2.2.3 Establir col·laboració amb totes les entitats amb competències en l'àmbit cultural.
- 2.2.4 Garantir que les entitats autogestionàries ho puguin continuar essent; ja que no reben subvencions públiques, no posar pals a les rodes a la seva activitat: taxes, impostos...
- 2.2.5 Suport econòmic i físic per part de l'administració per als actes de grups minoritaris.
- 2.2.6 Promoure la realització d'activitats relacionades amb la gestió per a les entitats per tal de millorar la gestió i el funcionament de les pròpies entitats.
- 2.2.7 Eliminar les taxes d'ocupació de la via pública per a les entitats sense ànim de lucre que instal·lin parades per al finançament de les seves activitats, i en concret durant la Patum.
- 2.2.8 Adequar els ajuts a les entitats culturals en funció de la quantitat d'activitat i de la qualitat de les seves propostes.
- 2.2.9 Reutilització del material de propietat pública –material d'oficina substituït o de qualsevol altre tipus-. Establir un mecanisme de transferència que permeti posar aquest material a disposició de les entitats que ho sol·licitin.

- 2.3.1. Crear o habilitar un espai públic per a facilitar la interrelació cultural.
- 2.3.2 Destinar el Centre Cívic al seu ús original.
- 2.3.3 Promoure una fira d'artesans.
- 2.3.4 Potenciar l'educació no formal en tots els àmbits.
- 2.3.5 Promoure iniciatives per apropar la llengua i cultura catalanes als nous immigrants.
- 2.3.6 Incorporar criteris d'interculturalitat i altres estratègies a les programacions culturals que afavoreixin la participació de la nova immigració.
- 2.3.7 Aprofundir la relació entre activitat educativa i activitat cultural: donar suport i potenciar les actuals línies de col·laboració en cercar-ne de noves.
- 2.3.8 Implicar la nova immigració en la dinàmica cultural local, establint vies de relació i interlocucions amb les noves comunitats instal·lades a Berga.
- 2.3.9 Promoure la creació d'una xarxa ciutadana que completi i millori el servei d'institucions culturals oficials, p.e: amics dels museus, lectors empedreïts, voluntaris del passat...

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
1	OBJECTIU	Facilitar l'accés de tota la ciutadania als serveis i equipaments culturals de la ciutat i a les manifestacions que s'hi produeixen
1	ACCIÓ	Rehabilitar l'amfiteatre del Parc del Lledó per potenciar-ne el seu ús cívic i cultural
<p>Aquesta instal·lació i el conjunt de l'entorn del Parc constitueixen un espai molt adequat per a diversos usos cívics i culturals, que en l'actualitat es troba probablement infrutilitzat. Amb la seva rehabilitació, la ciutat recuperarà un equipament idoni per a la realització d'activitats culturals i cíviques a l'aire lliure.</p> <p>La rehabilitació s'iniciarà amb una intervenció, per tal d'adequar els serveis annexos, operació que ja permetrà normalitzar l'ús de les instal·lacions, i es contempla en una segona fase la possibilitat de bastir una estructura en forma d'arquitectura efímera que permeti el cobriment estacional de l'amfiteatre.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		2
Cost		20.000€ (primera intervenció)
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
1	OBJECTIU	Facilitar l'accés de tota la ciutadania als serveis i equipaments culturals de la ciutat i a les manifestacions que s'hi produeixen
2	ACCIÓ	Crear un espai polivalent de gran format, per poder acollir concerts o altres convocatòries multitudinàries
<p>La petició d'aquest espai transcendeix l'esfera cultural, ja que es tracta d'una demanda que subscriuen també el gruix d'entitats esportives i d'altres àmbits d'actuació que requereixen disposar d'una instal·lació d'aquestes característiques per a les seves activitats.</p> <p>En aquest sentit, l'IMUCBE, d'acord amb els altres departaments municipals afectats, proposarà la reordenació de l'espai de l'Antic Pavelló per a usos culturals, cívics i esportius, que permeti acollir actes multitudinaris.</p> <p>Per a tal fi treballarà per obtenir el finançament imprescindible per a aquesta actuació que requereix el concurs d'altres administracions.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		900.000€
Finançament		Ajuntament, Diputació, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, Diputació, Generalitat

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
1	OBJECTIU	Facilitar l'accés de tota la ciutadania als serveis i equipaments culturals de la ciutat i a les manifestacions que s'hi produeixen
3	ACCIÓ	Crear un espai polivalent de petit format /Crear o habilitar unes instal·lacions per poder fer i mostrar la creativitat musical
<p>La ciutat no compta en l'actualitat amb un espai de petit format que permeti allotjar en les millors condicions possibles determinats tipus de programacions culturals, i més concretament, activitats musicals.</p> <p>La reordenació del mapa d'equipaments que preveu el Pla d'Acció Cultural permetrà disposar en un termini mitjà d'una instal·lació d'aquestes característiques en la seu del futur centre multidisciplinar de formació i difusió artística, obert tant a les activitats musicals com a tot tipus de manifestacions culturals adaptades a aquesta tipologia d'espai.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		Inclòs en una altra actuació
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
1	OBJECTIU	Facilitar l'accés de tota la ciutadania als serveis i equipaments culturals de la ciutat i a les manifestacions que s'hi produeixen
4	ACCIÓ	Promoure activitats artesanals amb diferents entitats: casals d'avis, associacions de veïns, etc.
<p>En l'actualitat es porten a terme a la ciutat diverses iniciatives en aquest àmbit en forma de tallers, cursets o similars, organitzats per diverses entitats. L'IMUCBE donarà difusió a aquestes activitats i promourà l'articulació de les diferents propostes en aquest sector.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No assignat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
1	OBJECTIU	Facilitar l'accés de tota la ciutadania als serveis i equipaments culturals de la ciutat i a les manifestacions que s'hi produeixen
5	ACCIÓ	Ampliar els horaris de la biblioteca. Bàsicament, obertura els dissabtes a la tarda
<p>Els horaris actuals d'obertura al públic de la Biblioteca Municipal responen als estàndards de servei d'una biblioteca de les seves característiques, tal i com s'estableix en el indicadors de serveis bibliotecaris de la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. Tot i així, per a una part significativa dels usuaris potencials d'aquest servei, resulta difícil conciliar els horaris actuals amb les seves possibilitats materials d'accedir al servei de biblioteca. Aquesta mateixa reflexió es pot aplicar, salvant les distàncies numèriques als usuaris de l'Arxiu Històric Comarcal.</p> <p>D'aquí sorgeix la demanda expressada durant la realització del Pla d'Acció Cultural de replantejar els horaris de d'obertura de la biblioteca –i si s'escau de l'Arxiu- per tal d'ajustar-los millor a les possibilitats dels usuaris que ara no en poden fer un ús satisfactori d'aquest servei.</p> <p>L'IMUCBE vol donar resposta a aquesta demanda i es plantejarà una experiència pilot de reordenació dels horaris de servei d'atenció al públic que possibilitarà l'obertura total o parcial de la biblioteca els dissabtes a la tarda.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		4.000 € (primer any)
Finançament		Ajuntament, Diputació de Barcelona
Agents relacionats		Ajuntament, Diputació de Barcelona

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
1	ACCIÓ	Confeccionar un "pack" de recursos audiovisuals per a la realització d'activitats –equip de so, micro innalàmbric, projector de vídeo, etc.- que es pugui utilitzar en diversos espais i estigui a disposició de les entitats que ho sol·licitin
<p>L'IMUCBE confeccionarà un equip mòbil de recursos audiovisuals que es posarà a disposició de les entitats que ho sol·liciten per a la realització d'activitats culturals d'interès públic. Caldrà efectuar una sèrie d'adquisicions per completar els recursos ja existents.</p> <p>Paral·lelament s'elaborarà un protocol on s'establiran les condicions d'ús d'aquest servei de suport.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		5.000 €
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
2	ACCIÓ	Establir un protocol de col·laboració en projectes concrets entre Ajuntament i entitats sense qüestionar l'autonomia i l'autoria d'aquestes
<p>L'IMUCBE, atenent al criteri de subsidiaritat, vol reforçar el paper dels agents cívics en la dinamització cultural, respectant en tot moment l'autonomia i l'autoria de les entitats promotores. En aquest sentit es vol prioritzar les fórmules de col·laboració estables per a la realització de projectes concrets pilotats per les entitats.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
3	ACCIÓ	Establir col·laboració amb totes les entitats amb competències en l'àmbit cultural
<p>Partint d'una visió oberta i integradora de la cultura, l'IMUCBE vetllarà per establir col·laboració amb totes les entitats de la ciutat que des de qualsevol àmbit d'actuació o centre d'interès contribueixen a la dinamització de la cultura local.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
4	ACCIÓ	Garantir que les entitats autogestionàries ho puguin continuar essent; ja que no reben subvencions públiques, no posar pals a les rodes a la seva activitat: taxes, impostos...
<p>La no dependència de factors externs per al desenvolupament de la seva tasca constitueix un factors eminentment positiu per a qualsevol entitat.</p> <p>En aquest sentit, l'IMUCBE no vol interferir en cap mena de qüestió o aspecte que pugui lesionar l'autonomia de les entitats ciutadanes posant obstacles a la seva actuació. Pel que fa a les taxes, impostos o similars, l'IMUCBE aplicarà la normativa vigent.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament, entitats implicades

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
5	ACCIÓ	Suport econòmic i físic per part de l'administració per als actes de grups minoritaris
<p>En funció de l'interès públic de les activitats que proposin aquest tipus de grups, l'IMUCBE podrà donar suport logístic i econòmic sempre que les activitats d'aquests grups responguin als criteris generals de suport a l'acció cultural.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		No assignat
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament, grups i entitats culturals

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
6	ACCIÓ	Promoure la realització d'activitats relacionades amb la gestió per a les entitats per tal de millorar la gestió i el funcionament de les pròpies entitats
<p>La gran majoria de les entitats associatives locals es caracteritzen per una estructura de gestió no professional. El gruix dels recursos i disponibilitats s'adrecen a confeccionar i conduir les programacions, restant els aspectes de caire administratiu i organitzacional sovint desatesos per manca de disponibilitat.</p> <p>Per atenuar aquesta situació i aportar coneixements i recursos que permetin millorar la gestió de les pròpies organitzacions l'IMUCBE, en col·laboració amb les pròpies entitats, organitzarà un programa on es desenvoluparan activitats de formació i suport a la gestió d'entitats sense finalitat de lucre. Per aquest programa es cercarà la col·laboració d'institucions com la Diputació de Barcelona –Patronat Flor de Maig o la Generalitat – Benestar Social.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		
Finançament		Ajuntament, Diputació, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, Diputació, Generalitat, entitats culturals

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
7	ACCIÓ	Eliminar les taxes d'ocupació de la via pública per a les entitats sense ànim de lucre que instal·lin parades per al finançament de les seves activitats, i en concret durant la Patum
<p>La instal·lació de parades durant les dates de la Patum pot constituir una font d'ingressos molt important per a les entitats ciutadanes, que en molts casos pot constituir una de les principals fonts de finançament per a les seves activitats.</p> <p>Atenent a aquesta circumstància, l'Ajuntament de Berga adequarà les seves ordenances sobre ocupació de via pública millorant de forma sensible les bonificacions a aquestes entitats per facilitar la instal·lació de parades en aquestes o altres dates assenyalades coincidents amb la celebració de fires o altres certàmens similars.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
8	ACCIÓ	Adequar els ajuts a les entitats culturals en funció de la quantitat d'activitat i de la qualitat de les seves propostes
<p>L'IMUCBE establirà d'acord amb les entitats culturals els criteris d'actuació i les prioritats a l'hora d'aportar recursos econòmics i logístics per donar suport a les activitats promogudes per grups i entitats amb finalitat no lucrativa. Les característiques de les programacions tant en els vessants quantitatiu com qualitatiu, així com la seva projecció i impacte ciutadà seran criteris bàsics a tenir en compte a l'hora de ponderar l'assignació de recursos.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		IMUCBE, entitats culturals

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
2	OBJECTIU	Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca cívica de dinamització de la cultura local
9	ACCIÓ	Reutilització del material de propietat pública –material d'oficina substituït, o de qualsevol altre tipus. Establir un mecanisme de transferència que permeti posar aquest material a disposició de les entitats que ho sol·licitin
		Aplicant un criteri bàsic de sostenibilitat l'Ajuntament de Berga establirà un reglament, similar al que ja s'aplica a altres organismes públics, que permetrà la transferència d'aquests tipus de material a les entitats locals sense ànim de lucre que es vulguin acreditar com a receptors.
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional.
1	ACCIÓ	Crear o habilitar un espai públic per a facilitar la interrelació cultural
<p>Com ja s'ha constatat, la ciutat de Berga no compta en l'actualitat amb un parc d'equipaments que puguin actuar com a espai de trobada de les persones relacionades amb la promoció de la cultura al municipi.</p> <p>Amb la reordenació del mapa d'equipaments culturals municipals, es disposarà de diferents espais públics que facilitaran la interrelació entre els agents culturals i la ciutadania en general.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats culturals

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
2	ACCIÓ	Destinar el Centre Cívic al seu ús original
<p>Destinar l'edifici del Centre Cívic als usos per els que es va projectar aquest equipament ha estat una de les demandes que s'han plantejat de forma més insistent i unànime per part de les persones i entitats incorporades al desenvolupament del Pla d'Acció Cultural.</p> <p>L'assoliment d'aquesta demanda no comporta un cost econòmic elevat, però se subordina a l'habilitació d'un espai alternatiu per a les instal·lacions de l'Escola Musical de Música.</p> <p>L'IMUCBE adoptarà els dos processos com a projectes prioritaris i els afrontarà de forma simultània i en paral·lel.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		1
Cost		30.000€
Finançament		Ajuntament, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, entitats ciutadanes

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
3	ACCIÓ	Promoure una fira d'artesans
		En el marc de convocatòries actuals com la Fira de Maig o la Fira de Santa Tecla es potenciarà la presència d'activitats artesanals, amb una atenció especial a les relatives a antics oficis o altres relacionades amb el patrimoni.
	Horitzó de realització/implantació	Mitja
	Prioritat	2
	Cost	Organitzatiu
	Finançament	
	Agents relacionats	Ajuntament

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
4	ACCIÓ	Potenciar l'educació no formal en tots els àmbits
<p>La participació de la ciutadania en activitats culturals i artístiques s'ha mostrat com un element bàsic de dinamització ciutadana i cohesió social. Les activitats formatives no reglades en forma de cursos, tallers o altres formats similars esdevenen plataformes bàsiques per canalitzar aquesta participació i la implicació de la ciutadania en la vida cultural local.</p> <p>L'IMUCBE prioritzarà aquest tipus d'activitats, donant suport a les iniciatives en aquest àmbit promogudes des del sector associatiu, o promovent directament programes formatius que es pugin considerar prioritaris per al desenvolupament de la cultura local.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
5	ACCIÓ	Promoure iniciatives per apropar la nova immigració a la llengua i cultura catalanes
<p>El coneixement de la llengua catalana ha de suposar per als nouvinguts una oportunitat que els permeti incorporar-se amb igualtat de condicions a la vida cultural i cívica del seu lloc d'acollida.</p> <p>A banda de les accions formatives bàsiques promogudes des d'altres àrees d'actuació –normalització lingüística, formació d'adults, etc.-, des de l'IMUCBE es promouran activitats que, més enllà de l'àmbit formatiu, permetin acostar la cultura catalana als nouvinguts a través d'accions de dinamització cultural.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		
Finançament		Ajuntament, Generalitat, Diputació
Agents relacionats		Ajuntament, entitats culturals

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
6	ACCIÓ	Incorporar criteris d'interculturalitat i altres estratègies a les programacions culturals que afavoreixin la participació de la nova immigració
<p>La participació dels nouvinguts de forma plena i normalitzada en la vida cultural de la ciutat constitueix un repte i una necessitat. En aquest sentit, l'IMUCBE promourà accions i donarà una atenció especial a qualsevol iniciativa que afavoreixi la participació dels nous immigrants en la vida cultural de la ciutat.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		No assignat
Finançament		
Agents relacionats		Agents implicats

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
7	ACCIÓ	Aprofundir la relació entre activitat educativa i activitat cultural: donar suport i potenciar les actuals línies de col·laboració i cercar-ne de noves
<p>En l'actualitat es porten a terme diversos programes de difusió cultural i artística adreçats al públic escolar que gaudeixen d'un molt bon nivell d'acceptació.</p> <p>L'IMUCBE, en col·laboració amb el Centre de Recursos Pedagògics i el Departament d'Educació, potenciarà totes les iniciatives en curs i cercarà establir-ne de noves, vinculant-hi agents educatius que no participen de les accions en curs.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		No assignat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, Centre de Recursos Pedagògics

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
8	ACCIÓ	Implicar la nova immigració en la dinàmica cultural local, establint vies de relació i interlocucions amb les noves comunitats instal·lades a Berga
<p>La instal·lació d'una part molt important del contingent procedent de la nova immigració ha estat molt recent. Això fa que, a hores d'ara, processos com l'establiment de xarxes socials o organitzacions de caràcter més formal entre les comunitats immigrades es trobi encara en un estadi molt incipient. Tampoc s'ha materialitzat un procés d'incorporació substancial de nous nous al món associatiu local.</p> <p>Tant des de l'administració pública com des del sector associatiu es considera prioritari establir o enfortir les vies de relació amb aquesta població que possibilitin la seva implicació en la dinàmica cultural local. L'IMUCBE, d'acord amb les entitats interessades, promourà una línia d'actuació adreçada a establir vies de relació i interlocucions amb els nous nous que afavoreixin la seva incorporació a la vida cultural de la ciutat.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		1
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats associatives

2	LÍNIA ESTRATÈGICA	La cultura com a factor de cohesió social en el reforçament de la pròpia identitat des del reconeixement de la diversitat
3	OBJECTIU	Potenciar els serveis i els programes culturals com a espais d'intercanvi intercultural i intergeneracional
9	ACCIÓ	Promoure la creació d'una xarxa ciutadana que completi i millori el servei d'institucions culturals oficials, p.e: amics dels museus, lectors empedreïts, voluntaris del passat...
		En l'actualitat funciona en el marc de la Biblioteca Municipal un "club de lectura" que respon a aquest tipus de plantejament. Atesa la valoració positiva d'aquesta experiència, L'IMUCBE donarà suport a qualsevol iniciativa d'aquesta natura que pugui sorgir a la ciutat.
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		2
Cost		No assignat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, grups d'afinitat

LÍNIA ESTRATÈGICA 3.

CULTURA I CREACIÓ. LA PROMOCIÓ DE LA CREACIÓ I LA SEVA DIFUSIÓ I PROJECCIÓ CULTURAL

Incrementar el nivell de desenvolupament cultural de la ciutat en totes les seves dimensions constitueix la missió essencial del Pla d'Acció Cultural. Aquest desenvolupament comporta donar un fort impuls a la creació cultural, habilitar els canals que permetin difondre i propagar aquesta creació entre la ciutadania i projectar-ne les seves consecucions.

Fomentar la participació cultural de la ciutadania, tant des de la vessant receptora com, sobretot, productora de cultura, ha de constituir una de les fites cabdals d'aquest procés.

Per assolir aquesta fita, la ciutat ha de poder comptar amb una sèrie de recursos, una sèrie de suports que resulten imprescindibles per canalitzar el procés de producció i consum cultural

El desplegament del Pla d'Acció Cultural ha de fer possible dotar la ciutat dels recursos necessaris i impulsar les estratègies i accions que contribueixin a incrementar i qualificar el seu nivell cultural i artístic.

Estratègies que potenciant la producció cultural i artística locals, mantinguin la ciutat oberta i expectant a l'excel·lència i la innovació creatives. Començant per garantir l'accés de la ciutadania a la formació artística, tant pel que fa a l'adquisició d'habilitats bàsiques com a la formació més especialitzada, i fomentant la difusió de la creació local en les seves diferents vessants.

Objectius

- 3.1 Dotar la ciutat dels recursos adequats per respondre a les necessitats i demandes de la ciutadania en matèria de cultura.
- 3.2 Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura.
- 3.3 Establir plataformes de suport per a la creació i la difusió cultural i artística.

Accions

- 3.1.1 Crear un lloc especialitzat i permanent per fer exposicions de diferents tipus.
- 3.1.2 Crear un únic centre multidisciplinar de formació i difusió artística –música, arts plàstiques, dansa, arts multimèdia...- o Factoria de les Arts.
- 3.1.3 Agrupar els ensenyaments musicals en una única Escola Municipal de Música, en un projecte públic, plural i de qualitat.

- 3.1.4 Accelerar el projecte de rehabilitació del Teatre Municipal.
- 3.1.5 Ampliació i potenciació del fons artístic municipal.
- 3.2.1 Potenciar el "Rebrot" amb suport econòmic i logístic per part de l'Ajuntament.
- 3.2.2 Organitzar un festival de dansa.
- 3.2.3 Promoure la dansa a les escoles.
- 3.2.4 Crear una taula o comitè d'arts visuals.
- 3.2.5 Potenciar l'aspecte pedagògic de les exposicions d'arts visuals.
- 3.2.6 Potenciar la qualitat artística del Cartell de la Patum.
- 3.2.7 Potenciar la Biblioteca com a centre local d'emmagatzematge d'informació, difusió i recerca.
- 3.2.8 Assolir una temporada estable de programació artística.
- 3.2.9 Incrementar l'obtenció de fons a través d'iniciatives de mecenatge i patrocini entre els operadors econòmics locals.
- 3.2.10 Cercar una major implicació de les entitats financeres i, en concret, de les de referència territorial en la promoció i el finançament de la cultura.
- 3.2.11 Crear una Taula de programació de música, teatre i dansa
- 3.3.1 Incentivar i potenciar la recerca mitjançant beques per a estudis d'àmbit local.
- 3.3.2 Crear un premi d'obres d'art a l'aire lliure ubicades al Parc del Lledó.
- 3.3.3 Coordinar i difondre de forma conjunta l'oferta en formació artística –escoles d'arts i oficis de Berga i Gironella, cursos, tallers, etc.
- 3.3.4 Potenciar les noves tecnologies com a plataformes de comunicació i difusió de l'activitat cultural.
- 3.3.5 Donar difusió a la cultura creativa.

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
1	OBJECTIU	Dotar la ciutat amb els recursos adequats per respondre a les necessitats i demandes de la ciutadania en matèria de cultura
1	ACCIÓ	Crear un lloc especialitzat i permanent per fer exposicions de diferents tipus
<p>La ciutat compta amb diversos espais per acollir activitat expositiva en condicions més o menys adients, però el gruix d'aquesta activitat es concentra en les sales del Museu Municipal destinades a aquest ús, que actualment es troben pràcticament saturades.</p> <p>El nivell d'activitat expositiva de la ciutat justifica l'adequació d'un espai especialitzat, de dimensions apropiades i dotat amb tots els requeriments tècnics, funcionals i de seguretat per dedicar-lo de forma permanent a l'activitat expositiva. Aquest espai es podrà emplaçar en un futur centre cultural i patrimonial de nova construcció. Però, atès que aquesta instal·lació es programa a un termini mitjà o llarg, provisionalment s'haurà de mantenir l'espai disponible del Museu Municipal com a espai de referència i conregar-lo amb altres seus alternatives.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà-llarg
Prioritat		1
Cost		Inclòs en una altra actuació (3.1.2)
Finançament		Ajuntament, Diputació, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
1	OBJECTIU	Dotar la ciutat amb els recursos adequats per respondre a les necessitats i demandes de la ciutadania en matèria de cultura
2	ACCIÓ	Crear un únic centre interdisciplinar de formació i difusió artística –música, arts plàstiques, dansa, arts multimèdia...- o Factoria de les Arts
<p>La demanda ciutadana de recuperar el Centre Cívic per al seu ús original comporta necessàriament la reubicació de les instal·lacions de l'Escola Municipal de Música que actualment ocupen aquest espai.</p> <p>Aquesta opció ofereix l'oportunitat d'habilitar un nou emplaçament per a l'Escola Municipal de Música en un equipament especialitzat que compti amb tots els requeriments tècnics i funcionals per aquests tipus d'instal·lacions.</p> <p>El nou equipament es planteja com un espai interdisciplinar de formació artística de nova generació, que gravitaria sobre l'Escola Municipal de Música, obrint la possibilitat d'acollir altres vehicles artístics –dansa, arts visuals- que en l'actualitat no disposen d'una oferta formativa normalitzada.</p> <p>L'edifici de l'antiga caserna pot constituir un emplaçament idoni per acollir aquesta instal·lació, que al seu torn refermarà la nova centralitat de la zona conformada al voltant d'equipaments educatius i culturals com el Pavelló de Suècia, el Telecentre i l'Escola d'Hosteleria.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		1
Cost		1.200.000 €
Finançament		Ajuntament, Diputació, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, Escola Municipal de Música

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
1	OBJECTIU	Dotar la ciutat amb els recursos adequats per respondre a les necessitats i demandes de la ciutadania en matèria de cultura
3	ACCIÓ	Agrupar els ensenyaments musicals en una única Escola Municipal de Música, en un projecte públic, plural i de qualitat
<p>El diagnòstic del Pla ha posat de relleu que l'existència de dos centres de formació musical a la ciutat suposa probablement una oferta sobredimensionada en aquest sector i planteja la conveniència de concentrar aquesta activitat en un únic centre que permetés ampliar i millorar l'oferta formativa actual, evitant duplicitats i obtenint beneficis amb criteri d'economies d'escala. Atès que la proposta aposta per un projecte públic, el procés hauria d'estar pilaritzat sobre l'actual Escola Municipal de Música, el seu projecte pedagògic i el seu equip docent i directiu.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		1
Cost		No estimat
Finançament		Ajuntament, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, Escola Municipal de Música, Centre d'Estudis Musicals l'Espill

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
1	OBJECTIU	Dotar la ciutat amb els recursos adequats per respondre a les necessitats i demandes de la ciutadania en matèria de cultura
4	ACCIÓ	Accelerar el projecte de rehabilitació del Teatre Municipal
<p>El projecte de rehabilitació del Teatre Municipal ha de permetre dotar la ciutat de Berga d'una instal·lació que compleixi totes les normatives de seguretat i accés i permeti desenvolupar les activitats escèniques amb les exigències tècniques i funcionals actuals.</p> <p>El projecte està en la darrera fase, de forma que si es compleixen els terminis, la seva culminació està prevista per a aquest any.</p>		
Horitzó de realització/implantació		1
Prioritat		2
Cost		Projecte en execució
Finançament		Ajuntament de Berga
Agents relacionats		Ajuntament

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
1	OBJECTIU	Dotar la ciutat amb els recursos adequats per respondre a les necessitats i demandes de la ciutadania en matèria de cultura
5	ACCIÓ	Ampliació i potenciació del fons artístic municipal
<p>L'Ajuntament disposa d'un fons artístic amb obres de diversa procedència. Amb aquesta proposta d'impulsar l'ampliació d'aquest fons s'establiria la possibilitat de realitzar una donació voluntària d'obra com a contraprestació per poder exposar en una sala municipal.</p> <p>Si s'assoleix una ampliació i qualificació dels fons per aquesta via, l'Ajuntament establirà programes adreçats a la divulgació del fons: exposicions commemoratives periòdiques, publicacions, etc.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
1	ACCIÓ	Potenciar el "Rebrot" amb suport econòmic i logístic per part de l'Ajuntament
<p>Aquest cicle d'activitats s'ha consolidat com una de les grans convocatòries que es desenvolupen a Berga. Tot i que no es tracta d'un cicle exclusivament cultural, les activitats d'aquesta naturalesa hi són ben presents i en la majoria de casos tenen un caràcter públic i obert a la ciutadania.</p> <p>En tractar-se d'una convocatòria de caràcter polític vinculada a una organització d'aquesta naturalesa, l'Ajuntament de Berga no pot fer una aportació econòmica en forma de suport genèric al programa. Però atenent a la dimensió i repercussió de la convocatòria, i al caràcter públic i obert de les activitats de difusió cultural que presenta, l'Ajuntament de Berga col·labora actualment amb l'organització dels actes facilitant l'ús dels espais públics i aportant suport logístic. Una col·laboració que es vol mantenir en les properes convocatòries del Rebrot.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Casal Panxo, Ajuntament

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
2	ACCIÓ	Organitzar un festival de dansa
<p>En l'actualitat es desenvolupen a la ciutat diverses activitats de dansa lliure promogudes per l'Associació El Finestral. Entre aquestes destaquen les jornades anuals d'abast internacional que tenen lloc al Parc del Lledó.</p> <p>La proposta de rehabilitar l'Amfiteatre del Lledó com a catalitzador d'una major dinamització de tot aquest espai obrirà les portes a una intensificació i qualificació de l'activitat cultural i de lleure en aquest entorn.</p> <p>En aquest context, l'IMUCBE vol donar suport a l'Associació el Finestral amb l'objectiu d'impulsar l'activitat de dansa fins assolir, si s'escau una convocatòria amb format de festival.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, Associació Catalana de Dansa Lliure

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
3	ACCIÓ	Promoure la dansa a les escoles
<p>Berga participa actualment en els programes "Anem al Teatre" i "Teatre als Instituts" impulsats per la Diputació de Barcelona, per tal de promoure les arts escèniques en l'àmbit escolar. Tot i que una part molt important dels espectacles d'aquests programes són de gènere teatral, també s'incorporen propostes de dansa.</p> <p>L'IMUCBE, en col·laboració amb la Regidoria d'Educació, continuarà potenciant aquests programes i podrà establir altres accions amb entitats vinculades amb aquest vessant creatiu – celebració del Dia Mundial de la Dansa- que contribueixin a la difusió de la dansa en l'àmbit escolar.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, Diputació, associacions i escoles de dansa

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
4	ACCIÓ	Crear una taula o comitè d'arts visuals
<p>En el marc de l'IMUCBE i amb un funcionament similar al d'altres comissions o taules de programació, es proposa crear aquest comitè d'arts visuals obert a la participació de persones i entitats d'aquest sector. Aquesta comissió tindrà com una de les finalitats prioritàries orientar la política d'exposicions als espais públics de la ciutat, establint criteris de selecció d'obra i orientant l'assignació dels espais expositius de forma objectiva i coherent.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, agrupacions i artistes individuals

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
5	ACCIÓ	Potenciar l'aspecte pedagògic de les exposicions d'arts visuals
<p>La funció divulgativa i pedagògica és consubstancial en qualsevol política d'exposicions d'arts visuals en institucions públiques. En aquest sentit, l'IMUCBE incorporà el criteri pedagògic com una de les prioritats en les exposicions que pugui promoure, de forma que sempre que sigui possible incorporin un programa didàctic i de difusió paral·lel.</p> <p>La inclusió d'aquest tipus de programes també s'haurà de contemplar com un dels criteris a ponderar a l'hora de cedir els espais públics a propostes expositives privades.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, agrupacions i artistes individuals

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
6	ACCIÓ	Potenciar la qualitat artística del Cartell de la Patum
<p>Per impulsar la qualitat artística del cartell de la Patum s'ha incrementat progressivament la dotació econòmica del premi, una dotació que ha permès mantenir un nivell alt en les darreres convocatòries del concurs.</p> <p>Tanmateix, i coincidint amb la presentació de la candidatura de la Patum al Patrimoni Oral i Immaterial de la Humanitat, per impulsar aquesta candidatura, es proposa realitzar l'any 2005 una convocatòria extraordinària del premi que permeti atreure un important i qualificat nombre de treballs.</p> <p>La dotació d'aquesta convocatòria doblarà aproximadament la dotació d'una convocatòria ordinària.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt/
Prioritat		2
Cost		1.500€
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
7	ACCIÓ	Potenciar la Biblioteca com a centre local d'emmagatzematge d'informació, difusió i recerca d'informació
<p>En la línia de les actuacions que ja es duen a terme, es tracta d'aprofundir en tot tipus d'accions relacionades amb la cerca, emmagatzematge i difusió d'informació: col·laboració amb biblioteques escolars, crèdits variables i treballs de recerca en instituts, col·laboració amb l'arxiu, etc. Accions que comporten al seu torn reforçar les iniciatives de col·laboració amb altres institucions culturals i educatives de la ciutat, tant de l'àmbit públic – Arxiu Històric, centres escolars- com associatiu –entitats i grups de recerca com l'Àmbit de Recerques, Centre d'Estudis Josep Ester i Borràs-.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organtizatiu
Finançament		Ajuntament, Diputació
Agents relacionats		Biblioteca, Arxiu Històric Comarcal, centres escolars, grups de recerca local

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
8	ACCIÓ	Assolir una temporada estable de programació artística
<p>El nivell de resposta de públic a l'oferta artística actual en l'àmbit de les arts escèniques i la música és molt satisfactori, una resposta que, mesurada en terme d'indicadors relatius, situa Berga en una bona posició respecte a altres municipis de referència.</p> <p>Aquesta programació té, però, una dimensió molt estacional o puntual, en forma de festivals o cicles curts, fet que pot constituir un obstacle per a la freqüentació i la fidelització del públic.</p> <p>L'IMUCBE impulsarà conjuntament amb els altres agents programadors l'oportunitat d'assolir una temporada de programació artística estable, que partint de les propostes actuals permeti confeccionar un calendari artístic continuat al llarg de l'any.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		Ajuntament, Generalitat, Diputació
Agents relacionats		Ajuntament, agents programadors

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
9	ACCIÓ	Incrementar l'obtenció de fons a través d'iniciatives de mecenatge i patrocini entre els operadors econòmics locals
<p>La implicació del món econòmic i empresarial local en accions de suport a la cultura es concreta actualment en algunes iniciatives que, per bé que importants, son però molt puntuals. Tal com s'ha establert en el diagnòstic del Pla, es detecta un important camí a recórrer en aquest àmbit.</p> <p>L'IMUCBE proposarà com una línia d'actuació preferent l'establiment d'una estratègia global de captació de fons a partir d'iniciatives de patrocini i mecenatge. Una estratègia que permeti establir diversos models de col·laboració entre els agents econòmics i culturals que reverteixi en un increment apreciable d'aquestes aportacions, fins a situar-les en un nivell significatiu del finançament de la cultura local.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitja
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, agents econòmics i empresarials locals

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
10	ACCIÓ	Cercar una major implicació de les entitats financeres i, en concret, de les de referència territorial en la promoció i el finançament de la cultura
<p>En la línia de la proposta anterior d'establir una estratègia de captació de fons procedents del món econòmic i empresarial, es remarca el paper de les entitats financeres, i més concretament les caixes d'estalvi, en aquesta estratègia.</p> <p>L'IMUCBE establirà dues línies d'actuació preferent per assolir una major implicació d'aquestes entitats d'estalvi popular en el finançament de la cultura local: d'una banda, cercant l'establiment de línies permanents de suport per a les programacions estables amb les caixes de referència al territori berguedà, i d'altra banda, assessorant les entitats culturals locals sobre les possibilitats que ofereixen els programes i línies de suport d'aquestes organitzacions per al desenvolupament d'activitats culturals promogudes des del món associatiu.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		
Finançament		Caixes d'Estalvi
Agents relacionats		Ajuntament, caixes d'estalvi, entitats culturals

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
2	OBJECTIU	Afavorir les condicions idònies per a la producció i la difusió de la cultura
11	ACCIÓ	<p>Crear una taula de programació de música, teatre i dansa</p> <p>Aquesta proposta és complementària amb la que estableix la voluntat d'assolir una programació estable d'arts escèniques i música.</p> <p>La creació d'aquesta taula o comissió de programació permetrà disposar d'un instrument útil per elaborar un calendari anual d'activitats en aquests àmbits artístics. La taula hauria de possibilitar arribar a establir unes programacions coherents que, mantenint les intencions i els criteris dels diversos agents programadors, permetin evitar duplicitats, acumulacions d'actes o altres ineficiències que puguin resultar negatives per al bon funcionament del conjunt de l'oferta artística a la ciutat.</p>
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats programadores

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
3	OBJECTIU	Establir plataformes de suport per a la creació i la difusió cultural i artística
1	ACCIÓ	Incentivar i potenciar la recerca mitjançant beques per a estudis d'àmbit local
<p>En l'actualitat l'Ajuntament de Berga col·labora amb entitats i grups dedicats a la recerca en temes d'àmbit local, però aquesta col·laboració s'estableix de forma preferent sobre la base de projectes proposats o desenvolupats prèviament pels interessats.</p> <p>Amb aquesta proposta, l'Ajuntament hauria d'adoptar un paper més proactiu en aquest àmbit, establint una convocatòria regular d'ajuts a la recerca sobre temes referits al territori, la societat i la cultura de la ciutat i la comarca, amb un atenció preferent a totes les qüestions relacionades amb el patrimoni natural i cultural.</p> <p>La naturalesa d'aquesta proposta resulta especialment adient per relacionar-la amb les estratègies de captació de fons, vinculant futures accions de patrocini o mecenatge a aquesta iniciativa en concret.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		2.000€ (import anual)
Finançament		Ajuntament, (Consell Comarcal?)
Agents relacionats		Ajuntament, Consell Comarcal, entitats i grups locals de recerca

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
3	OBJECTIU	Establir plataformes de suport per a la creació i la difusió cultural i artística
2	ACCIÓ	Crear un premi d'obres d'art a l'aire lliure ubicades al Parc del Lledó
<p>En el marc de les actuacions per rehabilitar i potenciar l'ús cívic i cultural del Parc del Lledó es proposa crear una convocatòria que aplegui artistes en una estada de treball creatiu a Berga. Els treballs resultants –escultura, instal·lacions- s'ubicarien de forma provisional o permanent al propi Parc del Lledó.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		Ajuntament, Diputació, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, Diputació, Generalitat

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
3	OBJECTIU	Establir plataformes de suport per a la creació i la difusió cultural i artística
3	ACCIÓ	Coordinar i difondre de forma conjunta l'oferta en formació artística –escoles d'arts i oficis de Berga i Gironella, cursos, tallers, etc.
<p>L'oferta en aquest àmbit de l'expressió artística combina la formació oficial reglada amb altres propostes de diferent format, no sempre ben publicitades.</p> <p>En aquest sentit es proposa elaborar a instàncies de l'IMUCBE i en col·laboració amb la Regidoria d'Ensenyament i el Centre de Recursos Pedagògics un directori acurat i actualitzable amb periodicitat anual que reculli aquest tipus d'oferta a nivell local i comarcal com a pas previ a la confecció i difusió - per mitjans electrònics i convencionals- d'una guia que aplegui aquesta oferta.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		900 € (anual)
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		IMUCBE, Regidoria d'Educació, escoles i centres de formació

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
3	OBJECTIU	Establir plataformes de suport per a la creació i la difusió cultural i artística
4	ACCIÓ	Potenciar les noves tecnologies com a plataformes de comunicació i difusió de l'activitat cultural
<p>En l'actualitat l'Ajuntament de Berga ja compta en la seva web oficial amb diversos elements d'informació i difusió electrònica de l'activitat cultural –agenda cultural, biblioteca municipal, etc-. Tanmateix, hi ha la possibilitat d'ampliar l'actual oferta i incorporar nous dispositius que permetin incrementar el nivell actual de prestacions i serveis en aquest àmbit, implementant recursos a un nivell sostenible.</p> <p>En aquest sentit, es poden plantejar com a primeres actuacions: allotjar espais web de les entitats que no en disposin i donar suport tècnic per a la dinamització i ús d'aquests espais; potenciar l'agenda electrònica, crear una llista de correu d'informació cultural, etc.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament, entitats culturals

3	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i creació: la promoció de la creació i la seva difusió i projecció cultural
3	OBJECTIU	Establir plataformes de suport per a la creació i la difusió cultural i artística
5	ACCIÓ	Donar difusió a la cultura creativa
		<p>La difusió de la creació cultural en general i la potenciació de la creació cultural local en particular constitueix l'eix bàsic d'aquesta línia estratègica.</p> <p>En aquest sentit, l'IMUCBE no ha d'estalviar esforços a l'hora d'establir les plataformes, els dispositius i els canals que permetin una millor difusió de la cultura creativa en un sentit ampli.</p>
	Horitzó de realització/implantació	Curt
	Prioritat	2
	Cost	No estimat
	Finançament	Ajuntament
	Agents relacionats	Ajuntament, creadors individuals i grups artístics

LÍNIA ESTRATÈGICA 4.

CULTURA I PATRIMONI: LA VOLUNTAT DE PRESERVAR I DIFONDRE EL PATRIMONI CULTURAL I LA SEVA CONTRIBUCIÓ AL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

El patrimoni cultural d'una ciutat, format per elements materials i immaterials, constitueix un reflex de la seva identitat col·lectiva i un factor clau a l'hora de projectar la seva singularitat en un entorn cada vegada més desdibuixat i uniformitzat pel procés de globalització cultural. La ciutat de Berga compta amb un element privilegiat en aquest context, l'element propi i distintiu per excel·lència: la Patum. Un element que cal valorar i potenciar en tota la seva dimensió, però sense que això impliqui deixar de banda la resta del patrimoni local.

En aquest sentit, el Pla d'Acció Cultural, partint de la Patum com a element catalitzador vol potenciar una política global que permeti efectuar amb les millors condicions possibles les tasques de recerca, conservació i difusió del patrimoni local. Per afrontar aquesta tasca es disposa d'un valuós instrument de partida: l'Inventari del Patrimoni Local, que s'haurà de completar amb altres actuacions com la creació d'una Taula del Patrimoni i d'un futur Pla Director del Patrimoni.

Si, com tot sembla indicar, prospera la candidatura de la Patum a obra mestra del patrimoni oral i immaterial mundial, la ciutat haurà d'afrontar el repte de la projecció internacional, respondre a les expectatives creades i estar a l'alçada de les circumstàncies a l'hora de mostrar, explicar i difondre el seus valors patrimonials, assegurant-ne la preservació i evitant la banalització.

D'altra banda, i per bé que des de la planificació cultural s'hagi de considerar la dimensió cívica del patrimoni com a prioritària, la difusió del patrimoni comporta també una dimensió econòmica innegable pot esdevenir un factor de desenvolupament local a través del turisme cultural. Un sector ascendent i que pot tenir un pes específic determinant en el futur econòmic de la comarca. Fet que planteja una exigència de sostenibilitat en la valorització del patrimoni a l'hora d'assegurar que els interessos purament instrumentals no acabin posant en perill la pròpia preservació dels valors patrimonials.

Objectius

- 4.1 Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement, la preservació i la divulgació del patrimoni local.
- 4.2 Potenciar la difusió del patrimoni local, i del fet cultural en general com a factor de projecció i imatge de la ciutat.
- 4.3 Planificar i fomentar el turisme cultural com a factor de desenvolupament.

Accions

- 4.1.1 Crear un nou gran centre de difusió cultural i turística.
- 4.1.2 Delimitar itineraris culturals-turístics: itinerari medieval, itinerari industrial...
- 4.1.3 Adequació de la muralla al costat del portal de Santa Magdalena i condicionament de l'entorn.
- 4.1.4 Refermar la dimensió comarcal de l'arxiu amb la transferència dels fons dels arxius dels municipis de la comarca.
- 4.1.5 Propiciar la normalització de les transferències dels ens públics a l'Arxiu Històric Comarcal.
- 4.1.6 Actualització del Catàleg de béns patrimonials en el marc del nou PGOU.
- 4.1.7 Crear una Taula del Patrimoni.
- 4.1.8 Promoure un procés de debat obert a la ciutadania sobre el futur de la Patum.
- 4.1.9 Promoure la recuperació de la memòria històrica de la ciutat i la comarca.
- 4.2.1 Facilitar la creació de petites empreses dedicades a la promoció cultural.
- 4.2.2 Rehabilitar les escultures existents i promoure la instal·lació d'escultura en espais públics.
- 4.2.3 Potenciar la marca "Berga Centre Comercial i Cultural". Establir estratègies de comunicació conjuntament amb el comerç del centre per difondre les programacions culturals.
- 4.3.1 Potenciar l'oferta d'activitats de turisme sostenible.
- 4.3.2 Recuperació i rehabilitació d'edificis i indrets patrimonials: Torre de la Petita, Pou de Glaç, Tramvia de Sang, Via Verda a Pedret...
- 4.3.3 Potenciar el paper de Berga en les iniciatives i xarxes de turisme cultural que s'estan creant a la comarca: vies verdes, patrimoni miner industrial, etc.

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
1	ACCIÓ	Crear un nou gran centre de difusió cultural i turística
<p>Es proposa la creació a la zona de la Rasa dels Molins d'un nou equipament que integri tots els fons museístics actuals –museu municipal, ciències naturals, circ– i noves propostes en l'àmbit de la memòria i d'interpretació del patrimoni –Patum–.</p> <p>L'optimització dels espais museístics depèn en gran mesura de la seva concentració. Per poder dotar-los dels recursos humans necessaris no es poden dispersar. A més, la seva ubicació ha de ser en algun lloc cèntric que contribueixi a revitalitzar el nucli vell; en aquest sentit, l'emplaçament de la Rasa dels Molins té tots els avantatges. També és important tractar el patrimoni en el seu conjunt, hi pot haver per descomptat sales independents en funció del tema tractat, però l'espai i el discurs ha de ser unitari i caldria integrar tots els fons museístics de patrimoni i immaterials (Patum, Cultura Popular...)</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà-llarg
Prioritat		1
Cost		No estimat
Finançament		Ajuntament, Diputació, Generalitat
Agents relacionats		Ajuntament, Diputació, Generalitat

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
2	ACCIÓ	Delimitar itineraris culturals-turístics: itinerari medieval, itinerari industrial...
<p>En aquest moment ja hi ha una iniciativa en marxa per delimitar uns itineraris que relliguin alguns dels elements patrimonials més significatius de la ciutat i els entorns adreçats a la seva difusió cultural i turística. En concret es tracta d'un itinerari medieval -Castell, Portal de Sta. Magdalena, Muralla, Barri Antic - i un itinerari industrial –Riera de Metge-. El desenvolupament del projecte ha de comportar l'adequada senyalització dels trajectes i els elements patrimonials i l'elaboració de materials didàctics i d'interpretació del patrimoni.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		
Finançament		Ajuntament
Agents relacionats		Ajuntament

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
3	ACCIÓ	Adequació de la muralla al costat del portal de Santa Magdalena i condicionament de l'entorn
<p>El nou Pla General d'Ordenació Urbana ja preveu el tractament com a Àmbit d'Actuació Urbana de l'entorn de Santa Magdalena. Cal, però, estar atent en l'evolució dels treballs definitius que, amb més detall, definiran els criteris d'intervenció en la zona. Caldria tenir molta cura en aconseguir els objectius en el camí de recuperació de la muralla i el seu entorn.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
4	ACCIÓ	Refermar la dimensió comarcal de l'arxiu amb la transferència dels fons dels arxius dels municipis de la comarca
<p>L'Arxiu Històric Comarcal de Berga disposa de les instal·lacions i els recursos adequats per acollir en les millors condicions els fons d'arxius municipals de diversos municipis de la comarca que no disposen de les condicions més idònies per a desenvolupar la tasca arxivística.</p> <p>En aquest sentit es proposa que, en compliment de les disposicions de la LLEI 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents, les institucions competents –Generalitat, Consell Comarcal- s'adrecin als responsables d'aquests arxius a fi que realitzin les esmentades transferències, amb la finalitat de garantir la conservació i facilitar la consulta, l'estudi i la difusió d'aquests bens patrimonials de la comarca.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		AHC de Berga, Consell Comarcal, Departament de Cultura

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
5	ACCIÓ	Propiciar la normalització de les transferències dels ens públics a l'Arxiu Històric Comarcal
		En la mateixa direcció que la proposta precedent, i en compliment d'allò que disposa la normativa vigent en la matèria, l'IMUCBE instarà les institucions dipositàries d'aquest tipus de documentació a la ciutat de Berga a que agilitzin les transferències dels seus fons a l'Arxiu Històric Comarcal.
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		AHC, Ajuntament

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
6	ACCIÓ	Actualització del Catàleg de béns patrimonials en el marc del nou PGOU
<p>El nou Pla General d'Ordenació Urbana haurà d'actualitzar el catàleg d'edificis i elements urbans d'interès patrimonial, una actualització que alhora haurà de permetre resoldre de forma definitiva les fórmules transitòries que reglamentaven aquesta qüestió en el pla d'ordenació anterior.</p> <p>Per aquesta missió la ciutat compta amb una eina bàsica: l'Inventari del Patrimoni Local realitzat recentment a instàncies de l'Oficina del Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Berga.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mijta
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, Generalitat

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
7	ACCIÓ	Crear una taula del patrimoni
<p>Dins de l'IMUCBE i de la seva futura estructura sectorial de participació ciutadana, es proposa la creació d'una comissió o taula del patrimoni que tindrà com a funcions primordials assessorar les actuacions i assistir en la presa de decisions municipals sobre tot allò relacionat amb el patrimoni cultural local.</p> <p>Aquesta mateixa taula serà competent a l'hora d'impulsar i assessorar un hipotètic Pla Director del Patrimoni Local.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, institucions –Museu, Arxiu Històric Comarcal- entitats, grups i persones implicades amb l'estudi, la conservació i dinamització del patrimoni local

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
8	ACCIÓ	Promoure un procés de debat obert a la ciutadania sobre el futur de la Patum
<p>Si finalment prospera la candidatura prestada a la Unesco i la Patum obté la declaració de "Obra Mestra del Patrimoni Oral i immaterial", aquesta decisió tindrà un impacte evident sobre la festa. La nova situació pot generar múltiples expectatives i impactes de diversa natura des del pròpiament publicitari a l'econòmic, però no tots necessàriament positius o inocus per a la ciutat i la pròpia festa. Per aquest motiu, es proposa la realització d'un procés de reflexió global sobre la festa que posi sobre la taula totes les qüestions que plantejarà la nova conjuntura.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		Organitzatiu
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, Patronat de la Patum, entitats, grups i persones implicades amb la festa

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
1	OBJECTIU	Establir els recursos materials i les condicions necessàries per al coneixement i la divulgació del patrimoni local
9	ACCIÓ	Promoure la recuperació de la memòria històrica de la ciutat i la comarca.
<p>Aquesta línia d'actuació ja funciona de fet a través de l'acció de diferents entitats i col·lectius com l'Àmbit de Recerques, però es podria ampliar a línies d'actuació més específiques com la que ha emprès el Centre d'Estudis Josep Ester i Borràs dedicada a la recuperació i preservació del patrimoni social i obrer de la comarca a través per exemple de la creació i manteniment d'un important arxiu sobre aquesta temàtica.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, entitats, grups i persones implicades

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
2	OBJECTIU	Potenciar la difusió del patrimoni local, i del fet cultural en general com a factor de projecció i imatge de la ciutat
1	ACCIÓ	Facilitar la creació de petites empreses dedicades a la promoció cultural
<p>La progressiva adequació i implementació d'elements patrimonials i altres recursos per a la seva valorització cultural i turística obren bones perspectives per aquest sector.</p> <p>En aquest sentit, l'IMUCBE proposarà al departament de promoció econòmica, l'estudi d'iniciatives i accions que permetin desenvolupar nous filons d'ocupació i activitat econòmica en aquest àmbit.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
2	OBJECTIU	Potenciar la difusió del patrimoni local, i del fet cultural en general com a factor de projecció i imatge de la ciutat
2	ACCIÓ	Rehabilitar les escultures existents i promoure la instal·lació d'escultura en espais públics.
<p>L'IMUCBE establirà un programa d'art públic que comporti la rehabilitació integral i el manteniment del llegat existent i contempli la incorporació periòdica de nous elements, vinculat a la pròpia evolució urbanística i cultural de la ciutat.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		2
Cost		No estimat
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
2	OBJECTIU	Potenciar la difusió del patrimoni local, i del fet cultural en general com a factor de projecció i imatge de la ciutat
3	ACCIÓ	Potenciar la marca "Berga Centre Comercial i Cultural". Establir estratègies de comunicació conjuntament amb el comerç del centre per difondre les programacions culturals
<p>La vocació comercial i de serveis de la ciutat de Berga té una de les seves expressions més significatives en la concentració d'aquestes activitats en determinades zones del centre de la ciutat. La consolidació d'eixos comercials als centres urbans en competència amb les implantacions perifèriques de grans superfícies ha d'anar associada a la consolidació d'un entorn propici, que combini l'atractiu urbanístic del centre urbà amb la dinamització comercial i cívica de la zona. Així doncs, la proliferació d'activitat cultural i cívica –exposicions, espectacles, fires i mostres, etc.- poden ser els millor aliats per fidelitzar els usuaris del comerç urbà.</p> <p>En aquest sentit l'IMUCBE promourà iniciatives en concentració amb els agents econòmics implicats que permetin incrementar l'oferta cultural de la ciutat amb la cooperació d'aquests agents a través de les noves fórmules de patrocini i mecenatge que es posaran en marxa.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament, associacions i gremis de comerç

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
3	OBJECTIU	Planificar i fomentar el turisme cultural com a factor de desenvolupament
1	ACCIÓ	Potenciar l'oferta d'activitats de turisme sostenible
<p>El previsible increment de l'oferta turística relacionada amb recursos culturals es produirà sempre dins el marc d'uns criteris bàsics de sostenibilitat. Així doncs, productes o propostes com els itineraris patrimonials, les vies verdes o les relacionades amb el patrimoni immaterial (i especialment, amb la Patum) hauran d'incorporar aquest criteri de sostenibilitat com a condició indispensable per a la seva implantació.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà
Prioritat		1
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
3	OBJECTIU	Planificar i fomentar el turisme cultural com a factor de desenvolupament
2	ACCIÓ	Recuperació i rehabilitació d'edificis i indrets patrimonials: Torre de la Petita, Pou de Glaç, Tramvia de Sang, Via Verda a Pedret...
<p>La rehabilitació d'aquests indrets a banda de suposar la recuperació per a la ciutadania d'uns elements d'alt valor patrimonial, signifiquen també un recursos que actuen com a notables atractius per a determinades variants de turisme.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Mitjà/llarg
Prioritat		2
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		

4	LÍNIA ESTRATÈGICA	Cultura i patrimoni: la voluntat de preservar i difondre el patrimoni cultural i la seva contribució al desenvolupament econòmic
3	OBJECTIU	Planificar i fomentar el turisme cultural com a factor de desenvolupament
3	ACCIÓ	Potenciar el paper de Berga en les iniciatives i xarxes de turisme cultural que s'estan creant a la comarca: vies verdes, patrimoni miner industrial, etc.
<p>El potencial turístic de la comarca del Berguedà en relació als atractius patrimonials és molt elevat i l'activitat turística relacionada amb aquest patrimoni es troba en un cicle inicial i ascendent.</p> <p>La ciutat de Berga s'ha de posicionar en aquest procés, potenciant els seus recursos i establint o reforçant la seva presència en els organismes o plataformes que actualment impulsen aquest tipus de turisme a la comarca.</p> <p>L'IMUCBE, conjuntament amb la Regidoria de Turisme, prioritzarà les actuacions que contribueixin a aquest objectiu.</p>		
Horitzó de realització/implantació		Curt
Prioritat		1
Cost		
Finançament		
Agents relacionats		Ajuntament

**4. ANNEX.
RELACIÓ DE PARTICIPANTS I CRÈDITS DE
REALITZACIÓ**

Participants i persones consultades per a l'elaboració del Pla de Cultura

Xavier Pedrals, Arxiu Històric Comarcal de Berga
Joan Cortina, Gerent Centre Estudis Musicals l'Espill
Josep Cara, Centre d'Estudis Josep Ester Borràs
Marc Canal, Centre d'Estudis Josep Ester Borràs
Jaume Huch, Editor
Albert Rumbo, Historiador
Angel Gómez, enquadernador i restaurador de llibres
Antoni Massanès, cuiner i historiador de l'art culinari
Jaume Bernades, arqueòleg
Jordi Puntas, director de l'Erol
Dolors Santandreu, historiadora i membre de l'Àmbit de Recerques del Berguedà
Quim Sala, filòsof
Núria Paule, bibliotecària
Manel Escobet, comerciant
Pilar Lázaro, Centre de Recursos Pedagògics del Berguedà
Xavier Rosiñol, periodista
Adolf Cid, president Càritas Parroquial
Daniel Tristany, director Agrupació Teatral.La Farsa
Lydia Canal, Tràfec Teatre
Joan Ferrer, pintor
Daniel Bullich, Joventuts del P.S.C.
Amèlia Alvera, Associació Dansa Lliure
Pere Gendrau, Casal Panxo
Albert Vilardaga, Casal Moragues
Queralt Cortina, Colònies i Esplai Borredà
Ramon Gassó, Teatre Patronat, Xarxa d'Espectacles Infantils i Grup d'Esplai Fent Camí.
Josep M. Salat, tècnic de Cultura de l'Ajuntament
Carles Solà, periodista
Josep Carreras, Societat d'Arqueologia del Berguedà
Josep Farguella, Societat d'Arqueologia del Berguedà
Judit Carreras, Associació Recreativa Cal Rosal
Margarita Girbau, Aules de Gent Gran
Leonilda Boixader, Aules Gent Gran
Frederic Garrido, Agrupació fotogràfica Tallers d'Arts i Oficis
Roser Ferrer, Associació Cultural El Finestral
Roser Farràs, Orfeó Berguedà
Joan Comellas, Esbart Dansaire
Màrius Ferrer, Amics del Romànic del Berguedà
Josep M. Badia, Regidor de l'Ajuntament (CIU)
M. Carme Barniol, Regidora de l'Ajuntament (CIU)
Encarna Sánchez, Regidora de l'Ajuntament (PSC)
Josep R. López, Regidor de l'Ajuntament (PSC)
Josep Xoy, Regidor de l'Ajuntament (ERC)

En el procés final, s'hi han incorporat diverses Associacions de Veïns de la ciutat.

4.1. CRÈDITS DE REALITZACIÓ

El document del Pla d'Acció Cultural de Berga ha estat redactat per:

Santi Martínez i Illa. Tècnic del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Els aspectes metodològics del Pla d'Acció Cultural de Berga han estat desenvolupats i coordinats per:

Eduard Miralles i Ventimilla. Assessor de l'Àrea de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Carme Garcia i Soler. Tècnica del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Santi Martínez i Illa. Tècnic del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Han col·laborat també:

Núria Llorach, Consultora independent

Oriol Llauredó i Teruel. Becari al Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

